

OCTOGON

ARCHITECTURE
& DESIGN

—
*Átadás
után
a Vision
Towers*
—

A 3h építésziroda
által tervezett irodaház
napfényes munkahelyekkel
és valódi, élettel teli
köztérrel gazdagítja a várost

—

FILHARMÓNIA ÉPÜLETE SZCZECINBEN | 100 LAKÁSOS PASSZÍVHÁZ BUDAPESTEN
TÁRSAK A TELEKI TÉRÉRT | MAGYAR FÉNYÁTERESZTŐ-BETON PAVILON SVÁJCSBAN
HELYEK: FRICSKA, TESLA, BORTÁRSASÁG | FA A KORTÁRS HAZAI ÉPÍTÉSZETBEN

www.octogon.hu
2015/2. SZÁM 1450 Ft
Előfizetőknek: 1250 Ft

LAPUNK TÁMOGATJA AZ:

nva
Nemzeti Kulturális Alap

Innovatív asztali megoldások a Vodafone-tól

Váltson Vodafone Iroda szolgáltatásra!
Asztali- és mobilszolgáltatások
egyetlen telefonszolgáltatótól.
Legyen az ön vállalkozása is Ready Business!

vodafone.hu/iroda

Vodafone
Power to you

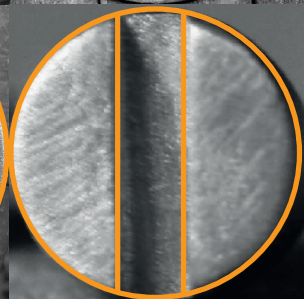
office & retail

Eddig elkészült 235 000 m² iroda és üzlethelyiség
az utolsó csavarig

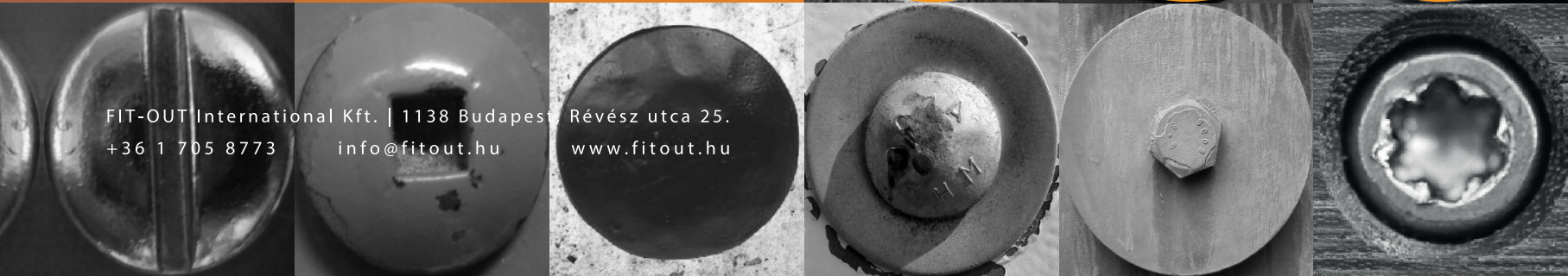
NOKIA SOLUTION NETWORK ■ GETRONICS ■ HELLMANN ■ IGATE ■ DIAGEO
LOGMEIN ■ GALAX ■ BLOOMBERG ■ ITELLIGENCE ■ ERICSSON ■ NESPRESSO
JOHNSON & JOHNSON ■ KOTRA ■ BMW ■ NORMARK ■ BERLIN CHEMIE
KÜHNE+NAGEL ■ KLM ■ CASATI HOTEL ■ UPS ■ LUFTHANSA ■ AGCO
HEINEKEN ■ TRANSCOM ■ BRITISH TELECOM ■ INVITEL ■ DM ■ HP ■ IBM
MERCK ■ EXPEDITORS ■ OMV ■ SUPERSHOP ■ FIRST CLIENTS ■ ESTÉE LAUDER
ECHO ■ VAN GRAAF ■ PEEK & CLOPPENBURG ■ RECKITT BENCKISER ■ H&M
NOTEBOOK.HU ■ COLLIERS ■ EXTREME DIGITAL ■ GSK ■ DECOR FLOOR
GSK ■ MEDIA MARKT ■ AXA ■ GURU ■ FIBERNET ■ SAP ■ PWC ■ NUMBER ONE
VERTIS ■ PANASONIC ■ SUZUKI ■ NORTHLAND ■ CETELEM ■ SHELL ■ MAX CITY

FITOUT[®]
KOMPLEX BEFEJEZŐ SZAKIPAR

FIT-OUT International Kft. | 1138 Budapest, Révész utca 25.
+36 1 705 8773 info@fitout.hu www.fitout.hu

the
lighting
bible®
OUT NOW!

Available as
a tablet app for
iPad or Android.
Free to download
in the store.

10 New
Collection
2014-2015

discover new catalogue & new collections at deltalight.com

b^e light!

H-1025 Budapest,
Szépvölgyi út 146.

www.belight.hu

 DELTALIGHT®

OCTOGON
ARCHITECTURE
& DESIGN

TETSIK,
AMIT CSINALUNK?
LEGYEN
AZ ELŐFIZETŐNK!

Rendelését leadhatja weben: www.octogon.hu/elofizetes

e-mailen: megrendelem@octogon.hu

telefonon: +36 30 510 8888

digitális előfizetés: www.dimag.hu

www.digitalstand.hu

10 lapszám

10 lapszám diákoknak, Facebook, Instagram lájkolóinknak

10 lapszamos digitális előfizetés

Régi lapszámaink

előfizetés

15% kedvezmény 12 325 Ft

25% kedvezmény 10 875 Ft

8 500 Ft

1450 Ft helyett 1 000 Ft

Zöldek vagyunk! Budapestre bringás futárokkal küldjük a lapokat.
Csomagküldés, külföldi postázás esetén a postaköltséget felszámítjuk.

A NOUCLOCK.COM ÉS AZ OCTOGON KÖZÖS
NYEREMÉNYJÁTÉKA!

Előfizetőink között egy
NOU CLOCK FALIÓRÁT
sorsolunk ki
a www.nouclock.com felajánlásával.

A 2015/2. lapszám előfizetői
nyereményjátékának nyertese:

→ *Harangozó Kitti*
Újudvar

GRATULÁLUNK!

www.octogon.hu

MESEBELIEN VALÓSZERŰTLEN

Szczecin, Filharmónia

Az észak lengyel Szczecin városa egy felvillanyozóan valószerűtlen épülettel gazdagodott néhány hónappal ezelőtt.

Az új filharmóniának köszönhetően a város felkerült az európai kortárs építészet térképére.

Szöveg **MATÚZ MELINDA**
Építész **ESTUDIO BAROZZI VEIGA**
Fotó **JAKUB CERTOWICZ, JAROSLAW SYREK**

Jelen állás szerint az épület az idei Mies van der Rohe-díj öt döntőse között az egyetlen kelet-európai. Lengyelországban egyébként az elmúlt két évben két olyan középületet is átadtak, amely a díj 40 projektből álló elődöntős listáján szerepelt. Mind a varsói lengyel zsidóság történetét bemutató múzeum (Tervező: *Lahdelma & Mahlamäki Architects; OCTOGON 2013/6*), mind a szzczecini filharmónia tervezőit

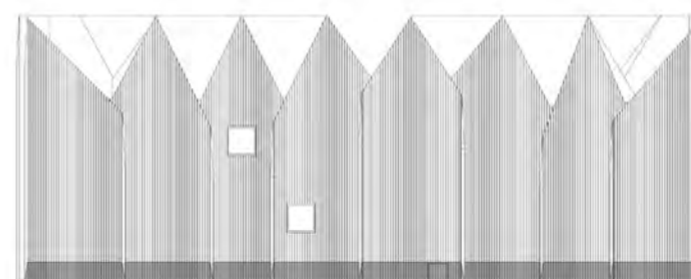
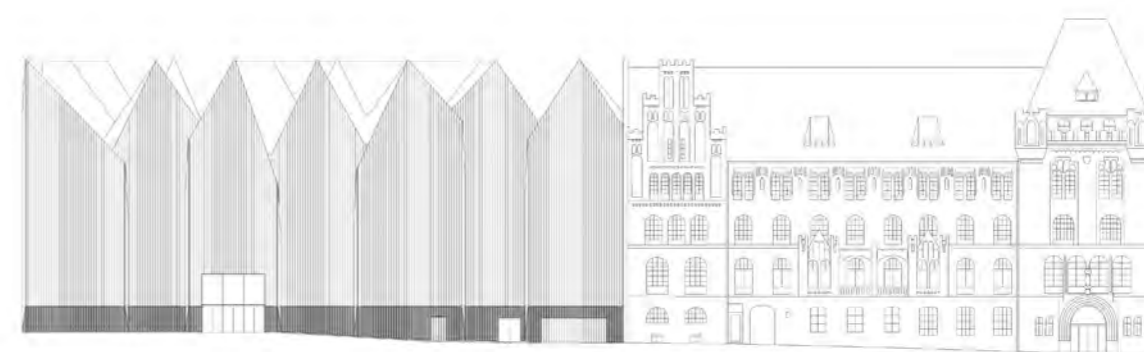
Tömegalakításával, részleteivel a város meglévő szövetét is finoman, de határozottan alakítja

A konzervatív városi assemblage azonos rangú, kortárs eleme

nyílt, nemzetközi tervpályázaton választották ki. Ezek a projektek meggyőzően bizonyítják, hogy a széles, nemzetközi palettáról való választás megkérdőjelezhetetlen biztosítéka az építészeti minőségnek.

A barcelonai székhelyű Estudio Barozzi Veiga 2007-ben nyerte meg a filharmónia épületére kiírt építészeti pályázatot. Az építészeti koncepció erőteljesen támaszkodik a város karakterét meghatározó elemekre. Az épület masszív tömegét a város lakóházainak meredekhajlású magastetőire emlékeztető szerkesztés oldja. A felszabdalt tömeg precízen illeszkedik a szomszédos eklektikus épületekhez, emellett – az építészek szerint –, képes a város

vertikális elemeit és neogótikus templomtornyainak arányait is megidézni. Végül mégis az áttetsző, fénylő, fehér üveghomlokzat teszi a házat és vele környezetét is mesebelien valószerűtlenné. A tömegalakítás az épületet a konzervatív városi szövet azonos rangú elemévé alakítja. A szinte absztrakt, fehér homlokzat és szürke környezete közötti erős kontraszt

Letisztult belső terek

Aranylő hangversenyterem

A teljes tömböt feltáró közlekedési tengely

pedig, a funkciónak megfelelően, határozottan hangsúlyozza az épületet.

Az absztrakt külsőt a közönségforgalmi területeken letisztult belső terek követik. A belső téralakítás a teljes tömböt feltáró közlekedési tengelyre fűződik fel, amely horizontálisan és vertikálisan is átjárhatóvá teszi az épületet,

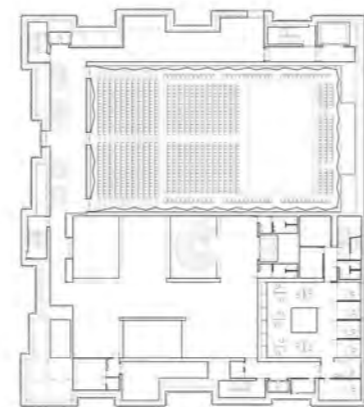
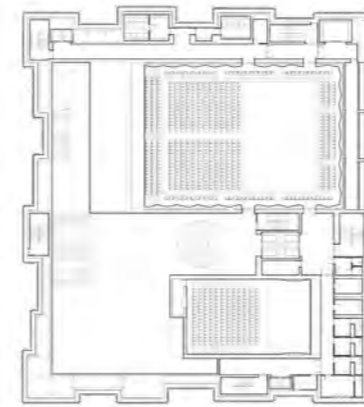
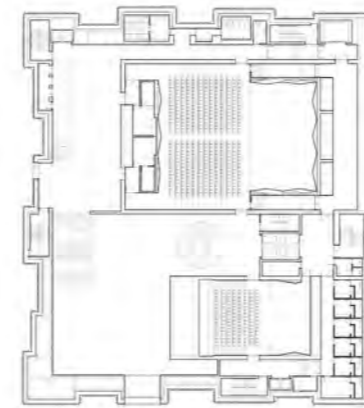
a belsőt meghatározóan a közel 1000 fős hangversenyterem és a nagyságrendileg 200 fős kamaraterem térbe függesztett tömegei, valamint a ház nagyméretű felülvilágítói alakítják. A minimalista tereket a hangversenyterem ásványszerű, látszólag szabadon burjánzó, aranyozott tere meghökkentően ellentozza.

Ásványszerű, látszólag szabadon burjánzó, aranyozott tér

Szcczin zenei életének meghatározó színtere

Az anyaghasználatnak és a formagazdaságnak köszönhetően szinte észre sem lehet venni, hogy a terem szerkesztése valójában sokkal szigorúbb és kötöttebb, mint az épület összes többi része.

A szeszecini új filharmónia egy kiemelkedő kortárs kulturális központ, a város zenei életének meghatározó színtere, amely tömegalakításával és egyszerű részletképzéseivel a város meglévő szövetét is finoman, de határozottan alakítja.

Vezető tervező:

**Fabrizio Barozzi ,
Alberto Veiga (Estudio Barozzi Veiga)**

Projektmenedzser:

Pieter Janssens, Agnieszka Samsel

Munkatársak:

**Marta Grządziel, Isak Mayor, Petra Jossen,
Cristina Lucena, Cristina Porta, Ruben Sousa**

Alapterület (bruttó):

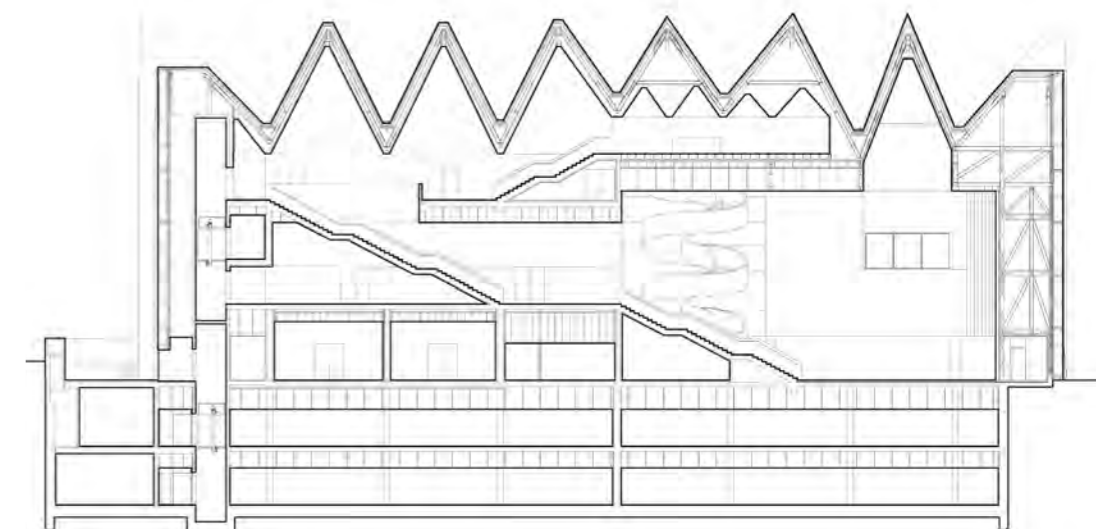
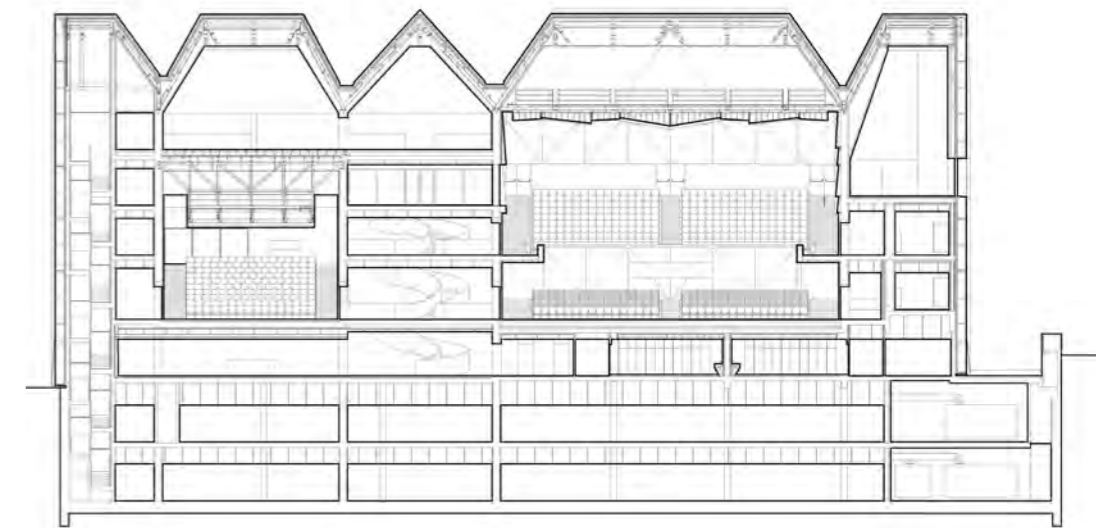
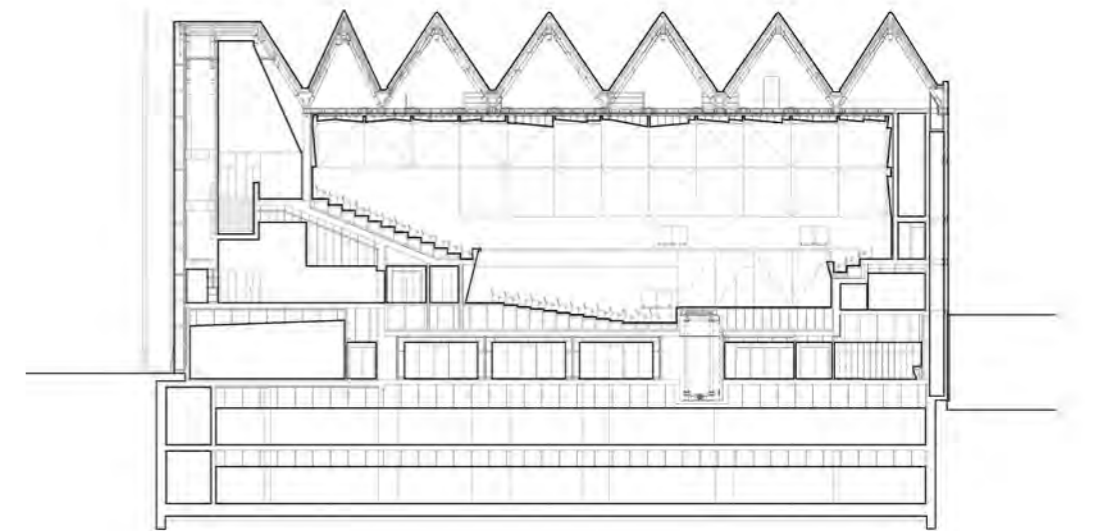
13 000 m²

Tervezés:

2009

Átadás:

2014

Áttetsző, fénylő, fehér üveghomlokzat

A város vertikális elemeit és neogótikus templomtornyainak arányait is megidézni

MEGJELENT LAPSZÁMAINK:

AZ OCTOGON ARCHITECTURE & DESIGN MAGAZINT KERESSE

a forgalmasabb hírlapárusoknál, az inmedio és a RELAY üzletekben valamint az alternatív árusítóhelyeken!

V. kerület
EUGA – BUDAPESTI
ÉPÍTÉSZETI KÖZPONT

1052 Budapest,
Petőfi Sándor utca 5.

VI. kerület
ÍRÓK BOLTJA

1061 Budapest,
Andrássy út 45.

IX. kerület
MŰVÉSZETEK PALOTÁJA

1095 Budapest,
Komor Marcell utca 1.

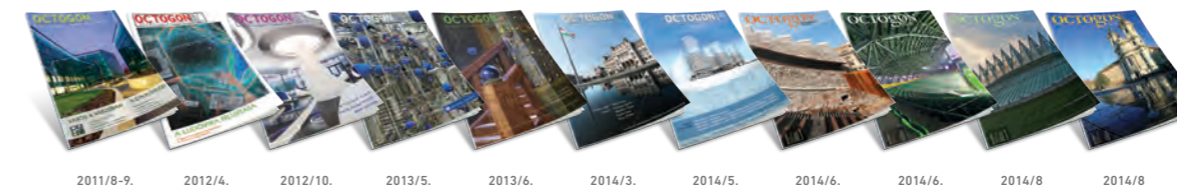
XIV. kerület
TERC SZAKKÖNYVESBOLT

1149 Budapest,
Pillangó park 9.

Digitális változatban is elérhető:
dimag.hu
digitalstand.hu

ÉPÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK

ÉPÍTŐIPAR-ÉPÍTÉSZET MELLÉKLETEK

MILÁNÓ MELLÉKLETEK

LAKÁSTREND MELLÉKLETEK

AUTÓS ÉS KERÉKPÁROS MELLÉKLETEK

DIVAT/DESIGN MELLÉKLETEK

KÜLFÖLDI MELLÉKLETEK

JÓNÁS KÖNNYE

1966.

május 16-án, egy irodalmi mű körüli kritikai vita apropóján tört ki Kínában az úgynevezett „kulturális forradalom”, amit noha névlegesen a burzsoázia maradványainak felszámolására indított Mao Ce-tung, ám tulajdonképpen a háttérben nem állt más, mint a politikai ellenfelek kiszorítása a pártvezetésből. A vörös gárdisták féktelen pusztítását Kína évezredes építészeti öröksége is megsínylette. A lenyűgöző Tiltott Város és múzeumai csak annak köszönhetően maradtak épségben, hogy mintegy öt éven át egy katonai egységet állomásoztattak Ázsia egyik legszebb épületegyüttesében, így a vörös gárdisták nem mertek bemenészkedni a falak közé. Negyven-ötven év távlatában a Mao halálával, vagyis az 1976-ban véget érő korszakot a nyugati világ úgy értelmezi, mint az értelmiségi réteg, tanárok, egyetemisták, külföldiek, a hagyományos családfelfogás, de főképpen a kulturális múlt emlékei elleni brutális, esztelen és értelmetlen hadjáratot. Olyan cselekedetet, amit rövid távú politikai célok érdekében a kulturális identitás legfontosabb tárgyi és írásos emlékei ellen indítottak. Egyfajta öncsonkítást, aminek sem felelőse, sem valódi következménye nem volt, ám a kulturális önazonosság, identitás és önkép valószínűleg visszafordíthatatlan sérüléseket szenvedett.

Az elmúlt hetekben az emberiség és egy szűkebb régió épített kulturális öröksége újra végveszélybe került. Fagyos benuházzal figyeli a világ, ahogyan az Iszlám Állam (ISIS) begözölt gyilkosai elpusztítják mindazt, ami alapját és gyökerét képezheti egy térség államszerű

képződményeinek. Hasonló logikájú pusztítás történik, mint amikor I. Omár kalifa parancsára, 642-ben, a próféta hitére tért arabok félelettel a kelet egyik legfontosabb szellemi központját, az i.e. 3. században alapított Alexandriai könyvtárat, vagy amikor a Bagdadot elfoglaló mongolok 1258-ban elpusztítják a Bölcsök házának könyveit. Egyes elméletek szerint ez utóbbi miatt végleg elveszik az a tudományos, technikai előny, ami a keletet jellemezte a nyugattal szemben. Ezek végzetes törések az emberi civilizációban, visszafordíthatatlan károk. Ráadásul az ikertornyok elleni 2001. szeptember 11-én történt támadás bizonyítja, hogy a nyugati világ reakciói csak rosszak, vagy még rosszabbak lehetnek. Az Iszlám Állam (ISIS) fanatikussai azért pusztítják most a magukat asszíroknak nevező keresztény arámiak szíriai falvait, illetve rombolják az Asszír Birodalom és vele a világ kulturális örökségét Moszulban (Ninive) és Nimrudban (Kalhu), azért robbantanak fel oszmán török mecseteket, síti sírokat, mert úgy kalkulálnak, hogy ezek a traumák tovább élezik a civilizációs szembenállást nyugat és kelet között.

Az építész, az épített örökség tehát megint célponttá vált és paradox módon hihetetlenül felértékelődött az a régészeti anyag, amit ezekről a területekről „tulajdonítottak el” a 18. század óta zömében, angol, francia, német katonák és régészek. Az optimista forgatókönyvek szerint a mozdítható értéktárgyak újra az illegális műkereskedelem csatornáin keresztül talán megmenekülnek, ugyanakkor a megmaradt építészeti örökség, a mozdíthatatlan kövek és hatalmas szobrok bulldózerek áldozataivá válnak. Ezekben a romokban aztán talán nemzedékeken át nem épül majd semmi, csak vér folyik.

a Szerk.

KIADJA / Publisher

© **VERTIGO PUBLISHING Kft.**
1025 Budapest, Szépvölgyi út 146.
Tel.: (+36-30) 510-8888
E-mail: info@octogon.hu

SZERKESZTŐSÉG / Editorial Office

FŐSZERKESZTŐ / Editor-in-Chief
Bojár Iván András
(ivan.bojar@octogon.hu)

VEZETŐ SZERKESZTŐ / Top Editor
Martinkó József
(josef.martinko@octogon.hu)

SZERKESZTŐ / Editor
Molnár Szilvia
(szilvia.molnar@octogon.hu)

OCTOGON ONLINE SZERKESZTŐ
Editor of OCTOGON Online
Katoná Sándor
(sador.katona@octogon.hu)

ROVATSZERKESZTŐ / Editor
Farsang Barbara, Ifj. Gárdonyi László,
Kaplár F. Krisztina
(info@octogon.hu)

ÁLLANDÓ MUNKATÁRSÁK
Correspondents
Csikós Gábor, Kovács Péter, Petrik Rita,
Szépvölgyi Viktória, Vadas József

KÜLFÖLDI LEVELEZŐK
Foreign correspondents
Bansar Mohamed (Casablanca)
Cser Brigitta (Barcelona)
Kay Szakall von Losoncz (Basel)
Matúz Melinda (Hollandia)

MÉDIA ÉS KOMMUNIKÁCIÓS SZERVEZŐ
Media and Communication Organizer
Bencsik Klára

GRAFIKAI TERVEZÉS / Graphic Design
LAPTERV / Layout Design
Sólymos Ágnes Eszter
grafikus@octogon.hu

HIRDETÉS, ÉRTÉKESÍTÉS / Advertising sales

ÉRTÉKESÍTÉSI IGAZGATÓ / Head of Sales
Tóperczer Attila
attila.tperczer@octogon.hu

KIEMELT ÜGYFÉLKAPCSOLATI MENEDZSER
Key Account Manager
Bucsay Orsolya
orsolya.bucsay@octogon.hu

KIEMELT ÜGYFÉLKAPCSOLATI MENEDZSER
Key Account Manager
Várszegi Csilla
csilla.varszegi@octogon.hu

FOTÓ-ELŐKÉSZÍTÉS, CTP, NYOMÁS ÉS KÖTÉS
Printed by
Mester Nyomda
Felelős vezető: Anderle Lambert

ISSN 1418-5229

TERJESZTÉS / Distributed by
Magyarország: Lapker Rt.
Románia, Szerbia, Szlovákia: Color Interpress Kft.

Országos könyvterjesztő hálózatok
és alternatív terjesztőhelyek (ld. 5. oldal)

A hirdetések tartalmáért
szerkesztőségünk nem vállal felelősséget.

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

Borító: Vision Towers irodaház
Fotó: Bujnovszky Tamás

8 ÉPÍTÉSZ RANDOM 10 KÜLFÖLD

10 MATÚZ MELINDA:
**MESEBELIEN
VALÓSZERŰTLEN**
Szczecin, Filharmónia
Fabrizio Barozzi,
Alberto Veiga
(Estudio Barozzi Veiga)

16 MOLNÁR SZILVIA:
ÖT PERC NYUGALOM
Dohányzópavilon egy zürichi
társasház kertjében
Todd Longstaffe-Gowan
Losoncz Áron
Gianni Botsford Architects

20 ITTHON

**20 MARTINKÓ JÓZSEF,
MOLNÁR SZILVIA:**
LIGNIFIKÁCIÓ
Házak, építmények, installációk fából

31 MAGYAR ATTILA:
MINTAPÉLDA
Közép-Európa egyik legnagyobb
passzív háza épült Budapesten
Nagy Csaba, Pólus Károly, Déri Dániel,
Várhidi Bence, Kiss Tamás (Archikon Kft.)

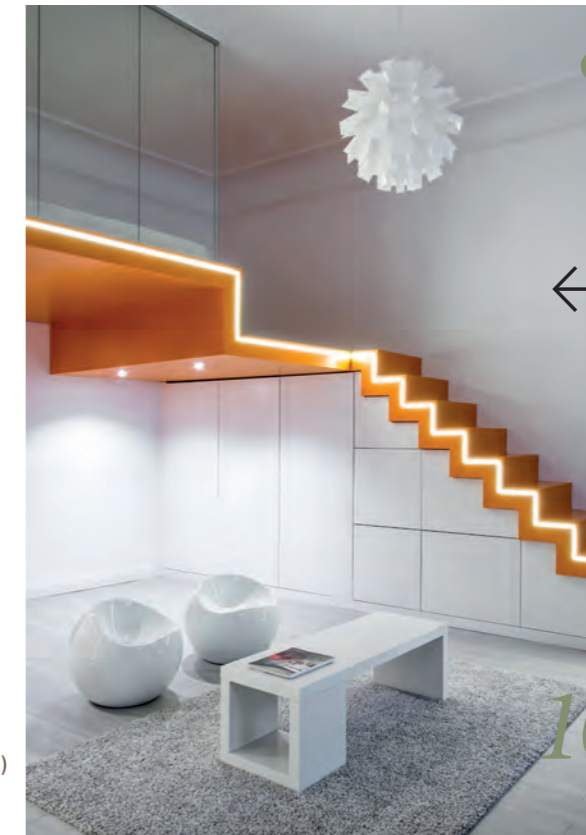
43 IRODA

43 MARTINKÓ JÓZSEF:
A TISZTA ÉSZ RAGYOGÁSA
Vision Towers irodaház
Csillag Katalin, Gunther Zsolt (3h építésziroda)

49 PERTIK RITA:
RÉSZLETEK HARMÓNIAJA
Vision Towers, KPMG iroda
Sárosdi-Mádi Krisztina,
Láncos Áron (MádiLáncos Studio)

54 PERTIK RITA:
AMI A KÉZIKÖNYVBŐL KIMARADT
LAB5 koncepció a Vision Towersben
Erdélyi Linda, Dobos András, Korényi Balázs,
Gáspár Virág Anna (LAB5 architects)

60 PERTIK RITA:
LETISZTULT RENDBEN
Drone iroda az Astoriánál
Banson Marcell (CraftBenson Kft.)

64 KÖZTÉR

64 KOVÁCS PÉTER:
TERET, TÁRSÁKKAL
A Teleki László tér revitalizációjáról
B. Orosz Orsolya, Kovács Árpád,
Kristin Faurest, Szohr Gábor,
Tihanyi Dominika (Újirány Csoport)

68 GÖTZ ESZTER:
ÁLOM, JÓZAN KIVITELBEN
Teleki tér a legendás idők után

70 MELEGPÖRGETŐ
képesség

75 MIN DOLGOZIK?

FARSANG BARBARA ROVATA
ÉPÍTÉSZETI ALÁZAT
Interjú Vesztergom Ádám építésszel

78 KKK

**78 „MINT EGY GENERÁCIÓ
SÉTÁLUNK EGYÜTT”**
Hujber Balázssal, a Liza,
a rókatündér című film díszlet-
tervezőjével Torma Tamás beszélgetett

81 MURÁNYI KATA:
STREET ART LISSZABONBAN
A legális forradalom

84 DESIGN RANDOM

86 SZÉPVÖLGYI VIKTÓRIA:
KIFUTÓ ÉS BEFUTÁS
Boronkay Linda belsőépítész portréja

94 MOLNÁR SZILVIA:
SZÜKSÉGBŐL ERÉNY
A Youth to youth projekt elsője
Batizi-Pócsi Gergő, Batizi-Pócsi Péter

98 MARTINKÓ JÓZSEF:
AMI A CSÖVÖN KIFÉR
Gondolatok az idei ISH elé

106 MARTINKÓ JÓZSEF:
FÉNYES JÖVŐ
Látogatás az Audi lighting design
központjában

DESIGNLOKÁTOR

108 MOLNÁR SZILVIA:
CSAK SEMMI FESZENGÉS!
Fricska Gasztropub, Budapest
Dobrosi Eszter (Mokkart)

110 PETRIK RITA:
**A HELY, AMIT SZÉTFESZÍTENEK
AZ AMPEREK**
Akusztika és design a Teslában
Ifj. Kövessy Szabolcs,
Benson Marcell (CraftBenson Kft.)

114 CHILEMBU KRISZTINA:
BORSZNOBOK KÍMÉLJENEK
A Bortársaság új közösségi tere
Dékány Tibor, Hatvani Ádám,
(sporaarchitects)

118 TRAFIK 119 INDEX 120 ELŐJÁTÉK

←

Sanghaj felett az ég

01

A New York-i székhelyű, 2010-ben a Polshek Partnership kilenc vezetője által alapított Ennead Architects LLP elnevezésű stúdió sanghaji fiókirodája nyerte meg nemrégiben a *Shanghai Planetarium* megtervezésére kiírt pályázatot. A 2018-ban befejezni tervezett beruházás egyik célja, hogy bővítse a Sanghaj Tudományos és Technológiai Múzeum (SSTM) kapacitását, illetve új lendületet hozzon Lingang városrész fejlesztésének is. A nyertes épületkonceptió formanyelve mögött a planéta orbitális pályájú, vagyis keringő mozgása fedezhető fel, míg a három metaforikus „égitest”, – vagyis a kupolanyílás (oculus), a fordított (inverz) kupola, illetve égbolt (szféra) – olyan épületrészként funkcionál, amivel csillagászati jelenségeket, fényhatásokat lehet modellezni, illusztrálni. Némelyikre vetítenek, némelyik a természetes fényt közvetíti az épületbe, egy másik pedig árnyékot vet, vagy a belső átriumokat szervezi. Az épület hasznos (össz.) alapterülete 38 ezer négyzetméter lesz. WW

03

↓

Gugli

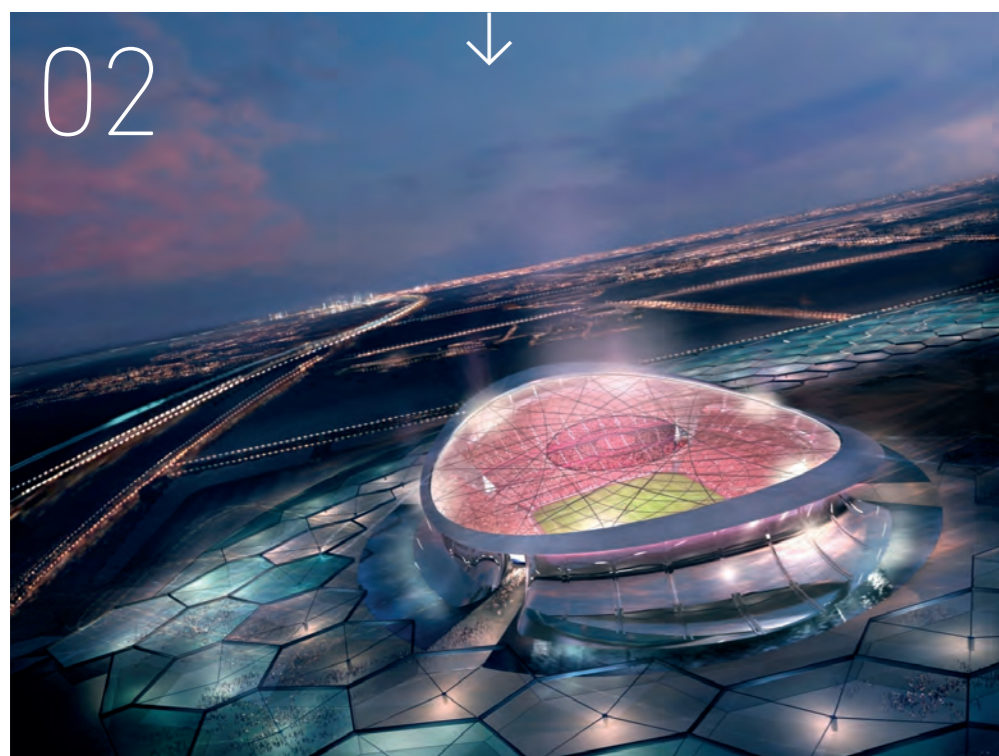
Nyilván az lett volna meglepő, ha az Apple és a Facebook cégek új központi irodaházának szétcincálása után éppen a Google keresőóriás Mountain View-i új központjának terveit hagyták volna szó nélkül a kritikusok. Noha a Bjarke Ingels vezette dán BIG és a Thomas Heatherwick irányította brit Heatherwick Studio munkáit gyakran övezte a múltban egyöntetű csodálat, a *Google-székház* kapcsán, egyes vélemények szerint, a Truman show című film díszletvilága valósul majd meg. Míg a tervezők rugalmasságot, természetközelséget, levegőt, madárcsicsergést, nyitottságot és lendületet emlegetnek, addig a kritikusok egy mindent behálózó, a természetes világ realitását virtualizáló épületszövedéket, egy monstrumot vizionálnak. Tény, hogy a North Bayshore-on épülő technológiai campus távolról sem nevezhető aprócskának, ráadásul minden olyan funkció megtalálható benne, ami a Google világában csak elképzelhető: kerékpárutak, múzeum, oktatási és irodai funkciók, üzletek, kávézók, amelyek tulajdonképpen egy erdőre épülnek rá. Fizikai, anyagi kivételése ez a ház mindannak, amit egy hatalmas, globális és mindennel kapcsolatban álló digitális hálózat önmagáról gondolni szeretne. The truth is out there. mj

Ég a napmelegtől a...

02

↓

Noha a FIFA egyes testületei folyamatosan vizsgálódnak a Katar számára odaigért 2022-es futball-világbajnokság körüli korrupciós esetekkel kapcsolatban, egyre inkább úgy tűnik, hogy a rendezési jogot végül mégsem veszik el a Perzsa-öböl parti emírségtől. Ráadásul az idő múlásával egyre kisebb a valószínűsége annak, hogy leállítanak olyan nagyszabású építészeti vállalkozásokat, mint amilyen a vb központi stadionjának megépítése. A *Lusail Iconic Stadium* építészeti pályázata ugyanis mostanában zárult le, amin Norman Foster irodája diadalmaskodott, olyan neves indulókat a döntő körben legyőzve, mint amilyen a David Chipperfield Architects, a Mossessian & Partners, vagy a Mangera Yvars Architects. Ráadásul a Lusail városában, Dohától 15 kilométerre épülő nyolcvanezres aréna kivitelezésének irányítására és mérnöki feladatainak megvalósítására az ARUP irodával és a Populousszal is tárgyal a megbízó, amire már csak abból a szempontból is hihetetlen nagy szükség van, mivel ezeknek a világcégeknek lesz az a feladata, hogy a stadion játéktere semmiféle külső időjárási körülmény hatására se melegedjen túl 26 Celsius-foknál, vagyis olyan árnyékoló és hővédő rendszereket fejlesszenek ki, amelyek megvédhetik a szurkolókat és a játékosokat is a nyári nap hevétől. VB

Talán rumba?

04

↓

↓

Két stockholmi városrész, a 96 hektáros fejlesztési területtel rendelkező Hagastaden és Vasastan érintkezési pontjánál épülhet fel az a *Haga Twist* elnevezésű multifunkcionális faépület, ami valódi közösségi térként tud funkcionálni mindaddig, amíg 2025-re az új városrész teljesen el nem készül. A pályázaton kiválasztott tervet a Belatchew Arkitekter stúdió tervezői jegyzik. A zsűri értékelésében kiemelte, hogy az épület DNS-ként csavarodó formája egyértelmű utalás a természetudományra, vagyis erős szimbolikus értékkel bír. Kifejezi a városi politikusok és szakemberek azon elképzelését, hogy az új városrész a tudomány és technikai innováció fellegrája legyen. mj

ÖT PERC NYUGALOM

*Dohányzópavilon
egy zürichi társasház kertjében*

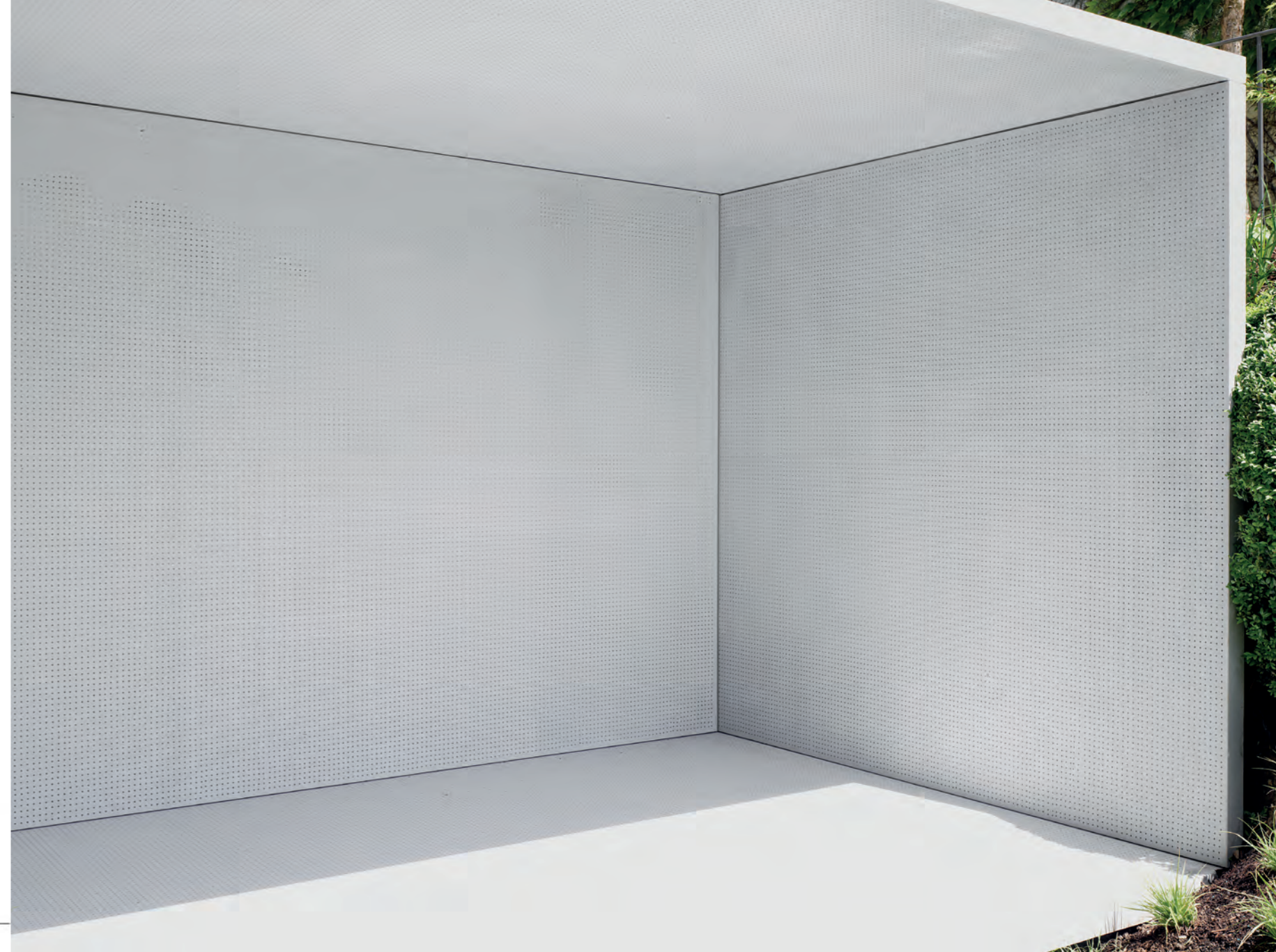
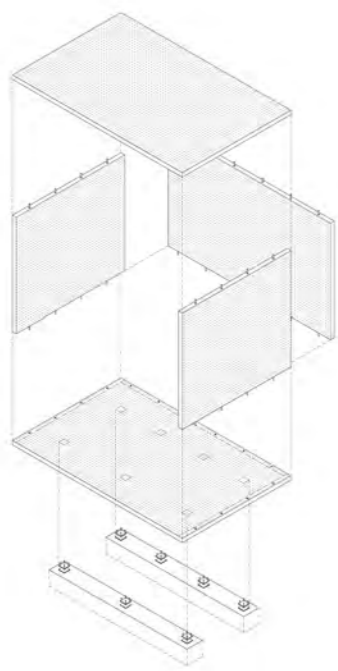
Az illusztris Wallpaper Magazine éves designdíjának egyik idei győztese – meglepő „Best Smoking Design” elismeréssel – a londoni székhelyű Gianni Botsford Architects pavilonépülete lett.

Számunkra különösen kedves ez a kicsiny projekt, mivel Losonczy Áron Litracon pixelbetonja nélkül meg sem valósulhatott volna.

Szöveg **MOLNÁR SZILVIA**
Építész **GIANNI BOTSFORD ARCHITECTS**
Fotó **JAMES MORRIS**

Rejtett szegletekkel, fajta-gazdag növényi csoportokkal kialakított kertet tervezett egy zürichi spalettás-ablakos társasház köré a Todd Longstaffe-Gowan stúdió. Különösen a historikus kertrekonstrukcióiról elhíresült angol tájépítész csoport az angolkertekre jellemző kerti építményt is képzelt a zöldbe: esetünkben nem

A dísztelen, tagolatlan pavilonépület karakterét Losonczi Áron pixelbeton-paneljei adják

kertszerszám-tároló, grotta vagy éppen vendég-ház, hanem fontos és hasznos dohányzóhely funkcióval. Illően a lakóépület visszafogott karakteréhez, az együttműködésre felkért Gianni Botsford iroda építészeti egyszerű, egyik hosszanti oldalán nyitott dobozteret terveztek, mindössze 8,3 négyzetméter alapterületűt. Egyszerre nyit ez a téglány alakú „menedék” a lakóépület és a kert felé, pozicionálásával pedig szép építészeti átmenetet is képez a ház és a tervezett táj között; „egyikkel” sem rivalizál, mégis egyéni karakterrel bír. Karakterét az építőanyagul választott, építészeti lényegét adó matéria adja, ami nem más, mint Losonczi Áron Litracon pXL-je, avagy fényáteresztő betona. A rozsdamentes acéllal megerősített, nyolc centiméter vastag, transzparens betonpanelek – összesen öt, a legnagyobb mérete 3,6 x 2,6 méter – Csongrádon, Losonczi Áron üzemében készültek. Ha a panelek anyagvastagsága felől tekintünk a projektre mindenképpen meg kell említenünk, hogy e svájci pavilon lényegében referenciaépület is: eddig ilyen vastagságban nem készült még Litracon betonpanel, így érthető, hogy a dohányzópavilon felépítése óta még nagyobb a nemzetközi érdeklődés a termék iránt.

Az angol Todd Longstaffe-Gowan tájépítész stúdió tervezte a zürichi ház kertjét

Tervező:
Gianni Botsford Architects
 Tájépítész:
Todd Longstaffe-Gowan
 Transzparens betonelem (Litracon pXL):
Losonczi Áron
 Tervezés:
2013
 Kivitelezés:
2014 július
 Alapterület:
8.3 m²

A Gianni Botsford Architects tervei alapján ▶ megvalósult pavilon építészeti átmenetet képez a lakóház és a tervezett táj között

LIGNIFIKÁCIÓ

Házak, építmények,
installációk fából

Összeállította **MARTINKÓ JÓZSEF, MOLNÁR SZILVIA**

A következő oldalakon

a néhány évvel ezelőtt megépült

hazai privát és középületekről készített rövid, képes szemelvényünket tekinthetik meg.

Olyan projektek közül válogattunk,

melyekben priori, vagy legalábbis fontos szekunder építőanyag

a fa – lécz, palló, gerenda, zsindely,

fahatású burkolóanyag és így tovább.

A Pannonhalmi Bencés Főapátság folyamatosan bővülő épületegyütteseinek sorában, 2010-ben készült el a mára már többszörösen díjazott a Szent Jakab Zarándokház és Kápolna. Az Apátságba érkező vendégek elszállásolására épült Zarándokház önálló részeként született meg, vízszintesen rakott vörösfenyő fagerendákból a mindössze 20 m² alapterületű, 9 m magas Kápolnaépület. Felépítésében a vállalkozó, az építészek és építészhallgatók egyaránt részt vettek. Vezető tervezői: Czigány Tamás, Papp Róbert, Cseh András. (Fotó: Czigány Tamás)

Egertől északkeletre, az Almagyar-Érseki Szőlőbirtokon épült föl 2012 és 2014 között Csutorás Ferenc borász és barátai megbízásából a három kicsiny lakóépületből, medencéből, kommunális helyiségből, lécezett kilátóból és egy „hajtogatott” tetővel fedett borozóteraszból álló Borteras és Venyige Spa egysége. Szórt kompozíció, melyben a natúr színű léceknek, gerendáknak, valamint az újrahasznosított elemeknek (régijátékok) is fontos szerep jutott (OCTOGON 2014/5). A 3,6 hektár dűlőterületből a beépített összterület 230 m², az épületek, építmények tervezői: Álmos Gergely és Mezey Tamás. (Fotó: Frikker Zsolt)

Kapuvár közelében, egy felhagyott bányató partján áll 2013 óta egy kis alapterületű, téglány forma ház, amit Tóth László, Papp László, Schalling Frigyes közösen tervezett. Az épület 30 m² alapterületű, melyet 20 m²-es terasz tesz teljessé (OCTOGON 2014/6). A vidéki nyaraló műfajához hűen transzparens épület fő építőanyaga a vörösfenyő-deszka, belső tereiben táblás faburkolat dominál. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

AHello Wood (HW) tábor ma már hagyományos helyszínén, Csórpusztán, a majorság területén, Huszár András, Pozsár Péter, Ráday Dávid és Demény Ilka ötlete és

tervei alapján, fenyőlécek és kompaktlemez felhasználásával, ideiglenes jelleggel épült meg 2014 májusában ez a 12 m² alapterületű kerti grillpavilon (OCTOGON 2014/4). Hűen a HW szemléletéhez: kalákában. (Fotó: Turós Balázs)

Balázs Mihály és Somogyi-Soma Katalin építészek egy kétszáz éves, belső udvar köré szervezett házat alakítottak át kortárs szemléletű, (saját) lakóházzá Budapesten, 1998 és 2002 között (*OCTOGON 2007/1*), ahol a fő burkoló, de sok esetben látszó szerkezeti anyag is a fa. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

A Nagy-Kopasz tetején álló kilátót Basa Péter, Czér Péter és a statikus, Jordán László tervezték. A magyar állatfestő, grafikus és illusztrátor, Csergezán Pál nevét viselő, 18 méter magas kilátón a földszint kivételével minden vörösfenyő-gerendából és -lécekből készült, az egyes tagokat acél-elemek kapcsolják össze, minden darabot – a terepviszonyok miatt – kézi erővel illesztették a helyére, átadása 2005-ben volt. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Egy fiatal építész, Börzsei Tamás első jelentősebb megbízása e kétszintes családi ház megtervezése volt. A 194 m² szintterülettel megépített ház bebútorozását szintén ő és munkatársai, Bazsó Ferenc, Nagy Nándor, avagy a BLOKK Építész Műhely tagjai tervezték és végezték el (*OCTOGON 2014/3*), 2013 végére. A költséghatékony, egyúttal pontosan kivitelezett és szellemes (pld. polikarbonát fenékű bútorfiókok) megoldásokban bővelkedő belső térbe két egyedi lépcsőt is készítettek. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Egyike a legszerethetőbb itthoni beruházásoknak, a közparkká formált Kopaszi-gát. A Steffler István tájépítész és munkatársai által tervezett parkba, 2006-2007 között a „hagyományos” vízparti bungalókra emlékeztető 15 egyedi épület került (*OCTOGON 2007/2, melléklet*). A Turányi Gábor, Turányi Bence és Mórocz Tamás tervezte kis alapterületű pavilonépületek között találunk olyanokat, melyek részben vagy egészen faborítást kaptak. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Szász Mária volt az építész tervezője és Palai Patrik készítette a kiviteli terveit annak a Buda környéki, 2011-ben átadott családi háznak, melyet teljes belsőépítészeti finálóját követően (ezek terveit Göbölös Kristóf és Tallián /Csizmadia/ Anikó jegyzik), 2012-ben mutattuk be magazinunkban (*OCTOGON 2012/7*). A közel 330 m² épített területű ház külső, vöröses fenyőburkolatával, de közvetve a belső térben sok helyütt használt meleg tónusú dióburkolataival és -bútoraival finoman „kapcsolódik” a környező tájhoz. (Fotó: Móri András)

A Pannonhalmi Bencés Főapátság tápi erdei iskolájának épületéhez, 2009-ben új szárnyat terveztek Gutowski Robert és munkatársai, Dely-Steindl Barnabás és Kovács Hunor László (*OCTOGON 2013/5*). A négy évvel később átadott épületrész vörösfenyő-lamellás burkolatot kapott, amely, főként esti megvilágításban tükrözi azt a különleges építészeti oppozíciót, ami a régi, vakolt épületrészek és az új, faszervezetesek között alakult ki. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

A Dévényi Tamás által Sós-kútra tervezett és 2008-2011 között megépült, 180 m² alapterületű H-ház érthetően és „ellen-szavazat nélkül” közönség- és szakmai siker volt; és az „Év háza 2013” győztese (a tervezésben munkatársak: Kovács István, Mihály Eszter, Takács Orsolya, Vadász Viktor; *OCTOGON 2012/6*). A nyitott-zárt zónák, mai nyelven elbeszélte eklektika világában fontos szerepet kaptak például az erdélyi zsindegy, a hagyományos ácsolt faszerkezetek. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Nagy sikert könyvelhettek el Béres Attila és Balázs Juszina tervezők a Kőszeg melletti ún. Hideg-ház tervéért (*OCTOGON 2013/4*). Az évezredes sziklák közelségébe, 2010-2013 között megépített 80 m²-es családi ház – melynek kivitelezését a tulajdonosok saját kezűleg végezték – vázszerkezete vörösfenyőből készült, a külső burkolatát 4x4 cm-es, szintén vörösfenyő lécek alkotják. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

A 2013-as Hello Wood „Egyensúly” tematikájához kapcsolódva készült el Tomasz Szponar, Bartłomiej Skowronek és a csapat többi tagja: Ollé Gellért, Czako Dorottya, Kató Dalma, Demény Ilka, Thurnay Júlia Anna, Fettes Sophie Charlotte, Petrányi Luca alkotta *Polifónia* (kapu) installáció (*OCTOGON 2013/4*). A belső térben a hangok, az anyag, a látvány és az illatok különleges polifóniája volt tapasztalható. (Fotó: Kékesi Donát)

Pajer Nóra és Soltész Noémi első nagyobb ívű munkája ez a kibővített, mindössze 140 m² alapterületű családi ház, amit előző lapszámunkban mutattunk be (*OCTOGON 2015/1*). Enteriőrjeinek befejező designja még folyamatban van, de az mindenképpen sajátos ízt kölcsönöz a belső terek hangulatának, amiképpen a nagytáblás lemezanyagot az ifjú tervezők alkalmazták. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

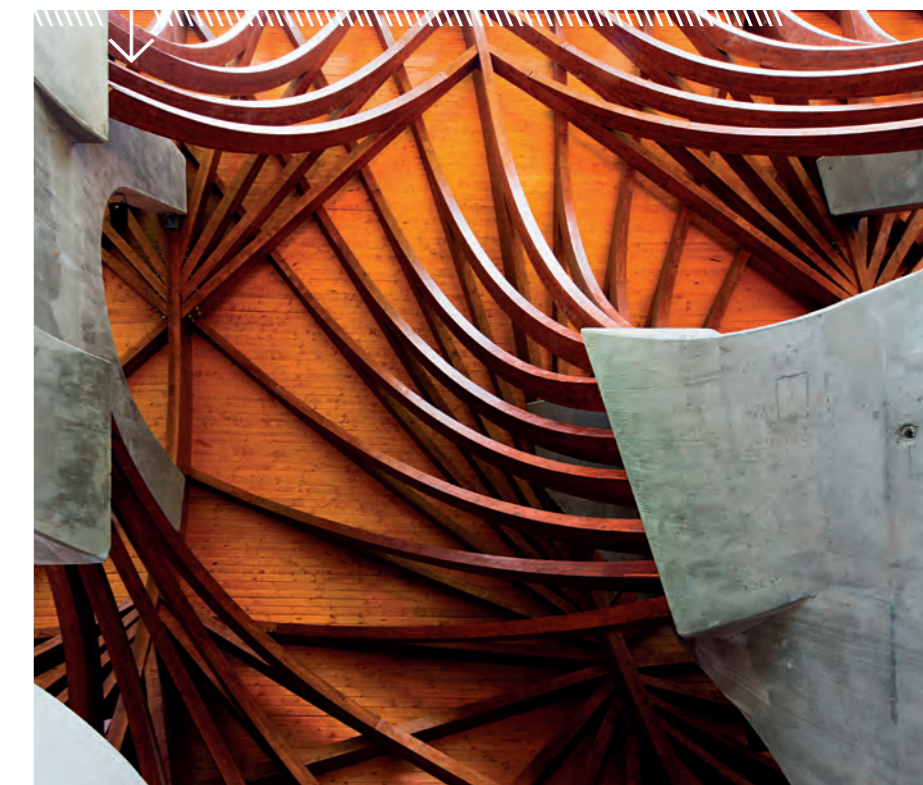

Koronc-Zöldmájor fenyőfás ligetében, 2002-ben épült meg 22 értelmi fogyatékos személy számára szálláshelyül a Csillag Katalin, Gunther Zsolt tervezte épület. Keresetlen formájával, anyaghasználatával, könnyed lamella-szerkezetével, tornácszerű előterével finoman illeszkedik a természeti tájba; hangulata, anyaga rehabilitációs jelleggel szintén bír: hatni is próbál lakóira. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Visegrad igényeihez, földrajzi és városképéhez illeszkedő, a Duna felé és a város felé egyaránt nyitott kulturális-közösségi központ épületet terveztek meg Tamás Anna Mária és Kovács-Andor Krisztián, amit 2014-ben adták át (*OCTOGON 2014/8*). Minimális építészeti elemek, a magas tetőt tartó faoszlopok, egyszerű vonalvezetésű fapadok; kívül és belül minden a fáról szól. (Fotó: The Greypixel Workshop)

Igazán „poliszokra szabott beruházás” keretében valósult meg Felcsúton, 2012-2014 között a Pancho Aréna. A 16 200 m² teljes alapterületű épület, melyet Dobrosi Tamás és építészársai terveztek, a szerves építészet eszköz- és anyagtárából válogatva született meg. (*OCTOGON 2014/4*, fotó: Bujnovszky Tamás)

Szögtrésekkel irányított térfalak és bemozgatott állmennyezeti szakaszok jellemzik a LAB5 Architects tervei alapján, 2013-ban megvalósított SPAR-vásárlótér belvilágát, aminek képei méltán nagy sikert arattak a nemzetközi szakmai online világban (*OCTOGON 2014/1*). A létrehozott struktúra, a felhasznált anyag egyaránt hajaz a megbízó élelmiszerforgalmazó holland nevére: a szó eredetileg fenyőfát jelent. (Fotó: Batár Zsolt)

A LEGSZEBBNEK

„A ház ékkövei“ tervezői pályázat

1. kép

2. kép

„Keressük Magyarország legszebb Internorm házait!” – állt az Internorm Ablak Kft. 2014 őszén kelt felhívásában. Pályázatukon már megépült, valamint tervezés alatti lakóépületekkel indulhattak a bátrak, két kategóriában, mindkét esetben annak igazolásával, hogy a kiíró cég

termékeivel álmodták, vagy már alkották meg a versenyzetett épületet. A január 31-i határidejű pályázatra beérkezett pályaművek közül a megépült házak és terv kategóriában, valamint közönségdíjban részesített nyertesek a március 7-i Nemzetközi Építészkongresszuson vehették

3. kép

4. kép

7. kép

8. kép

át a nyereményeket: a fényképezőgép-szetteket. A terv kategóriában *Tóth László*, lejtős terepre tervezett, teraszos kialakítású házát (1-2. kép), valamint *Halmosi Erik* „ötödik homlokzattal”, vagyis intenzív zöldtetővel és belső udvarral kialakított lakóépületét jutalmazták (3-4. kép). A megépült házak között legjobbnak *Kovács Péter DLA* hasított tömbökből formált

6. kép

debreceni lakó- és műteremházát (nyitó- és 6. képünk; korábban részletesen be is mutattuk: OCTOGON 2014/7), valamint *Brjeska Gábor* és *Balázs Attila* teraszos, modernista ízű szentendrei villáját (7-8. kép) ítélte a szakmai zsűri. Közönségdíjas egy sokarcú, merész nyílászárókialakítású budapesti ház lett (5. kép), melyet *Glück Endre*, *Kovács Zoltán* és *Horváth Bálint* építészek jegyezték.

Internorm®

ENERGIATAKARÉKOS ÁLMABLAKOK ÖNNEK TRENDTEREMTŐ. PRECÍZ. BIZTONSÁGOS.

Internorm központi bemutatóterem:

2040 Budaörs (Budapark), Nyugati u. 10300/13.

E-mail: internorm@internorm.hu

www.internorm.hu

MINTAPÉLDA

*Közép-Európa egyik legnagyobb
passzívháza épült Budapesten*

Környezettudatosság mindenképp.

Talán ez járt az angyalföldi passzívház megálmodóinak fejében,

amikor tervezték az épületet.

Nos, a végeredmény minden igényt kielégít.

A közép-kelet-európai régió legnagyobb és egyik

legmenőbb passzívháza épült fel Budapesten.

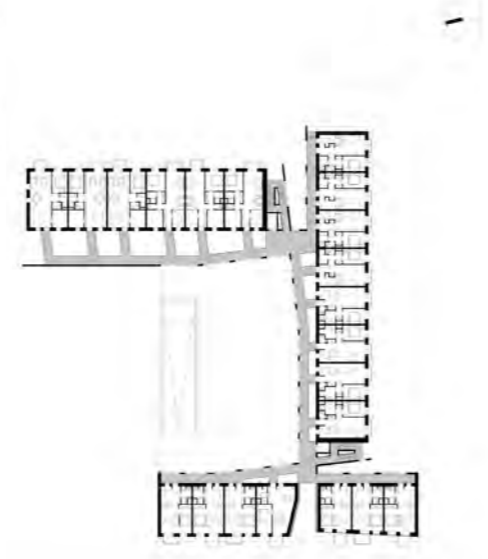
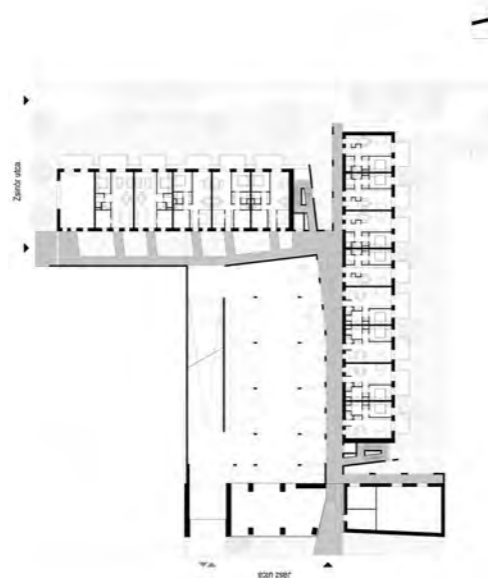
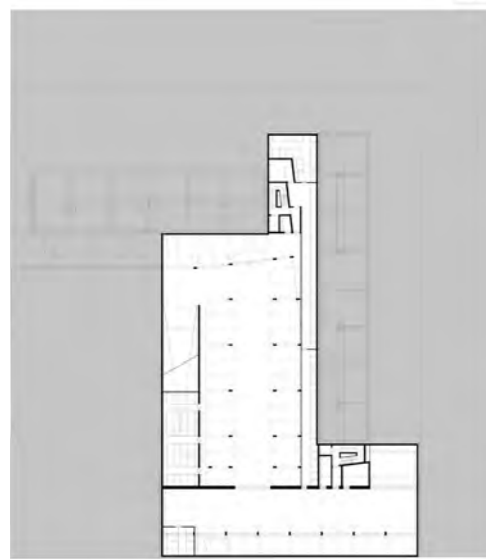
Szöveg **MAGYAR ATTILA**
 Építész **NAGY CSABA, PÓLUS KÁROLY,
 DÉRI DÁNIEL, VÁRHIDI BENCE,
 KISS TAMÁS**
 Fotó **BUJNOVSZKY TAMÁS**

Egyedül Ausztriában van hasonló méretű passzívház. A XIII. kerületben lakók úgy érezhetik magukat, mintha a város egyik legzöldebb helyén élnének. Virágok és bokrok veszik őket körül, és még az utcára sem kell kilépniük.

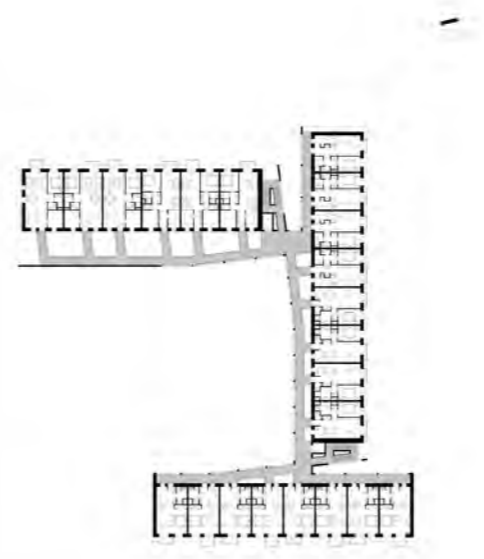
Szigorú feltételeknek kellett megfelelniük azoknak, akik szerettek volna beköltözni az angyal földi passzívházba. Az önkormányzati tulajdonú lakásokat csak bérebe lehetett venni, nem vásárolhatják meg azokat a későbbiekben sem a bérlők. A szerencsés kiválasztottaknak a jövőben vigyázniuk kell új otthonukra, egyebek mellett nem szabad például falat bontaniuk, megfúrniuk a főfalakat.

A pályázatok jelentős része már lezárult, de néhány lakás még keresi új lakóját. A bérleti díj egy önkormányzati rendelet alapján 850 forint/négyzetméter, ami szinte semmi hiszen ebből például a fűtés alig 20 000 forintba kerül,

A lakók szinte a kertvárosban érezhetik magukat

Kompakt tömegformálás, hővesztés-minimalizálás, arányosított üvegfelületek, a tájolás és árnyékolás optimalizálása

de nem havonta, hanem évente. Az ilyen tények ismeretében a külföldön egyre fontosabb passzívházak Magyarországon is könnyen népszerűvé és keresettekké válhatnak majd. A XIII. kerületi társasházban a legnagyobb lakás 60 négyzetméteres, ami egy nappaliból, két felszobából és egy erkélyből áll, ebből a típusból 29 található az épületben, a legtöbb 48 négyzetméteresből, ami nappalis, felszoba, erkélyes ingatlan, összesen 40 készült. A legkisebb 41 négyzetmétereseekben egy nappalit és egy erkélyt találunk, felszoba nélkül. Ebből 31 darab van a házban.

Az akadálymentesített társasház tervezése során folyamatosan nézték az adatokat, melyek szükségesek ahhoz, hogy maga az épület passzívházként funkcionáljon, erre azért

volt szükség, hogy ne az átadás után derüljön ki, ha valamilyen adat nem megfelelő. A passzívház tervező programcsomag (Passive House Planning Package) az épületgépészeti, épületenergetikai, tájolási és alaprajzi adatok alapján számolja ki a megfelelő értékeket.

2012 nyarán kelt az építési engedély, a ház felelős tervezői Nagy Csaba Ybl-díjas építész és Pólus Károly, valamint és Déri Dániel, az Archikon Kft. építészei voltak. A kivitelezés során kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy minden lakás napos legyen, a hőszigetelt épületben az üvegfelületek és a nyílászárók éppen ezért délkeleti és délnyugati tájolásúak. Túlmelegedéstől azonban még a legforróbb nyári napokon sem kell tartani, hiszen az árnyékolók miatt ez nem fordulhat elő.

Rámpáról megközelíthető parkoló, belső udvar
Hagyományos függőfolyosós rendszer, újraértelmezve

A tömb szigorú racionalitását
a külső folyosók,
lépcsők szabad
vonalvezetése
ellenpontosza

Szükségből erény: a rendezetlenül meghatározott parkolóhelyek területe ez is, de ameddig elegendő a szint alatti parkolótér, a zöld udvar szerepét töltheti be

Az új lakók szinte a kertvárosban érezhetik magukat, és ehhez ki sem kell menniük a házból, ugyanis az épület előtt egy három méteres előkertet alakítottak ki, a három tömböt pedig – az első emelet magasságában – zöldtetős belső udvar öleli körül, ami közösségi térként is funkcionál. Ez alatt, a földszinten és a pince-szinten található a társasház parkolója, így a lakók autóinak nem kell az utcán állniuk, a 100 férőhelyes parkoló mellett pedig ugyanennyi férőhelyes biciklitárolót is kialakítottak.

A ház megvalósításakor kulcsszerepet kapott a környezettudatosság, az épületben a szellőző-rendszert úgy alakították ki, hogy a keringése miatt kétóránként cserélődik a bent lévő levegő, az elhasznált levegő hőjét pedig az új fűtésére használja a rendszer. Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a lakások klíma nélkül is légkondicionáltak. Az épületben nincs kémény vagy kazán, hiszen minden villannyal megy, a fűtést és a melegvizet hőszivattyúkkal oldották meg, az energiaellátást pedig 20 darab 125 méter mély talajszonda biztosítja.

A három tömbből álló társasház az első „Darmstadt Passivhaus Institut” által minősített ilyen nagyságú épület hazánkban. Ausztriában, Németországban vagy éppen Hollandiában ez már nem jelent kuriózumot, Magyarországon viszont még igen. A minősítéshez szükség van arra, hogy az éves fajlagos primerenergia-szükséglet maximum $120 \text{ kWh}/(\text{m}^2/\text{év})$ legyen (egy átlagos háznál ez az érték $250\text{-}300$ körül van), a túlmelegedés gyakorisága maximum 10% (ez 60% másol), az n_{50} légtömörégi nyomástereszt értéke maximum $0,6 \text{ l/h}$ legyen (hagyományos épületeknél egy óra alatt 50 pascal nyomáskülönbség hatására $8\text{-}10$ alkalommal cserélődik ki a teljes légtérfogat) és a fajlagos fűtési energiaigény nem lehet nagyobb $15 \text{ kWh}/(\text{m}^2/\text{év})$ -nél (a magyarországi épületek nagy része $100\text{-}150 \text{ kWh}/(\text{m}^2/\text{év})$ értékkel bír).

A XIII. kerületi önkormányzat a bérlakás-építő program keretein belül az elmúlt 12 évben csaknem 500 lakást épített, de ez a mostani beruházás minden korábbinál jelentősebb, és környezettudatosabb is.

Építető:

Budapest Főváros XIII. kerület Önkormányzat

Építész:

Nagy Csaba, Pólus Károly, Déri Dániel, Várhidi Bence, Kiss Tamás (Archikon Építésziroda)

Passzívház szakértő:

Miskolczi Imre (Miskolczi Energia Terv Kft.)

Épületszerkezetek:

Dudinszky Orsolya (Farsangterv)

Kert:

Barna Eszter (Barna Irodaház Kft.)

Tervezés éve:

2011

Építés éve:

2014

Szintterület (bruttó):

9963 m²

A ház fűtését és melegvíz-ellátását hőszivattyú biztosítja

A tervezési folyamat az átlagosnál hosszabb ideig tartott a komoly ellenőrzési és visszacsatolási folyamatok okán

MI A PASSZÍVHÁZ?

A bérlőknek: Lakásonként csupán 15-20 ezer forintos fűtési költség évente.

A mérnököknek: A „Darmstadt Passivhaus Institut” szigorú minősítési kritériumainak teljesítése a hővesztések minimalizálásával, a szoláris hőnyereség maximalizálásával és a szükséges energiapótlások optimalizálásával.

Az építész tervezőknek: Kompakt tömegformálás, homlokzati üvegfelületek arányának, tájolásának és árnyékolásának optimalizálása, melyek újabb tervezési sarokpontok, fokozott odafigyeléssel és kreativitással beillesztve az építészeti koncepcióba, tervezés folyamatába.

A kivitelezőknek: A hagyományos technológiák fokozott precizitással történő kivitelezése, valamint új, korszerű, anyagok és épületszerkezetek alkalmazása fokozott minőség-ellenőrzés mellett.

Tervezési program

100 lakásos passzív ház lakóépület-együttes, átlagosan 50 m²-es lakásokkal, gépjármű és kerékpártárolókkal. A három épülettömbben három különböző, lakóegység-típus kapott helyet. A kisebb 40 m²-es lakások garzon, míg a nagyobbak másfél- (50m²), illetve egy plusz két fél szoba (60m²) kialakításúak. A lakószobák kifelé, a szabad homlokzatok felé tájoltak, a közlekedők irányába csak alárendelt helyiségek néznek.

Beépítési koncepció

Az épületegyüttest a lakásszámból adódó viszonylag nagy volumen és a legkedvezőbb tájolás kialakítása miatt három tömegré bontottuk. Az épületrészek egy belső udvart ölelnek körül, ahol zöldterületet alakítottunk ki. A földszint fölé helyezett udvar alatt két szinten létesítettük a parkolókat.

Építészeti koncepció

A termikus burkon belül a lakások szigorú racionálitása a meghatározó, melyet a külső folyosók, lépcsők szabad vonalvezetése ellenpontos. A belső udvar felé az épület a közösségi, nyüzsgő, színes oldalát, míg a kertek felé a nyugodt szeparált arcát mutatja. Anyaghasználata is a fentieket támasztja alá. A termikus burok a lakásokkal egy hőszigetelt fehér vékonyvakolatot rendszer előregyártott vb. erkélyekkel. A belső udvar látszóbeton keretes szerkezete mögött a folyosó és hid csatlakozásoknál színes fémburkolat tapad a falra, és fut végig álmennyezetként.

Miért függőfolyosó?

Passzív házat bármilyen rendszerben (fogalt, középfolysós, oldalfolyosós stb.) lehet tervezni, mi a hagyományos függőfolyosós rendszert értelmeztünk újra. A három épületből álló

épületegyüttes mind a Jász utca, mind pedig a Zsinór utca felől rendelkezik személybejárattal. Az épület vízszintes közlekedőrendszere az épületek által körbefogott belső udvar köré szervezett pillérekkel, hidakkal tagolt nyitott oldalfolyosó, amely a termikus burkon kívül helyezkedik el. A rendszer egyedisége, hogy a szeparációt biztosítandó a függőfolyosó a lakások ablakaitól eltávolodik. A kétszobás lakás lakószobájánál a legtávolabb, a másfélszobás konyhájánál már kisebb, míg a garzonlakásnál a legkisebb a távolság. A két vertikális közlekedőmag az épülettömbök között, önálló elemként kapott helyet. A függőfolyosó előnye, hogy a lakások helyiségei átszellőztethetők, természetes módon bevilágítottak, ugyanakkor komoly kihívást jelentett a színes fémburkolatokkal azonos megjelenésű és egyben passzív minősítéssel rendelkező lakásbejárati ajtók kiválasztása.

A gépészetről röviden

Az épületbe nincs bekötve a gáz, nincsenek kazánok, kémények. A ház fűtését és melegvíz-ellátását hőszivattyú biztosítja, melyhez a geotermikus energiát összesen 20 db 125 m mélységű földhőszonda biztosítja. A lakásokba felületfűtést alakítottunk ki helyiségenkénti szabályozással. Az épületben állandó mesterséges szellőzőrendszer létesült, mely a lakások levegőjét két óránként kicseréli friss levegőre. E mellett természetesen

szellőztetni lehet, de csak akkor érdemes, amikor jólesik. Ilyen eset tavasszal és ősszel van, amikor közel azonos a külső és belső levegő hőmérséklet, mert sem a nagyon hideg sem, a nagyon meleg levegőt nem szívesen engedjük be a lakásba.

Megvalósítás, tapasztalatok

Az európai bérlakás-építészet kortárs formanyelve és a passzív épület tervezési irányelvei nem állnak távol egymástól, így leküzdendő kihívást elsősorban az anyagi, építéstechnikai és jogszabályi korlátok jelentettek. A tervezési folyamat az átlagosnál hosszabb ideig tartott, sok ellenőrzési-visszacsatolási folyamattal. Ez a folyamat a kivitelezést is végigkísérte, hogy a legmegfelelőbb anyagokból és épületszerkezetekből költséghatékonyan tudjon megvalósulni az épület. Ebben nagy segítségünkre voltak a speciális termékek és szerkezetek beszállítói és kivitelezői. A REHAU Kft, mint a talajszondák, a felületfűtések, a passzív minősítésű lakásbejárati ajtók és ablakok beszállítója is hozzájárult ahhoz, hogy az épület a „Darmstadt Passivhaus Institut” minősítését az előzetesen számítottnál jobb mért értékekkel kapta meg.

Stáblista:

Építészet: Nagy Csaba, Pólus Károly, Déri Dániel, Várhidi Bence, Kiss Tamás
Tartószerkezet: Pintér Tibor (ÉKI TERV Mérnökiroda Kft.)
Épületvillamosság: Dorgai Károly (Dorterv Mérnökiroda Kft.)
Passzív ház szakértő: Miskolczy Imre (Miskolczy Energia Terv Kft.)

„A 100 lakásos passzív társasház REHAU GENEÓ PHZ passzív ház minősítésű ablakokkal, erkélyajtókkal és bejárati ajtókkal épült meg. Minden nyílászárót REHAU ALU-TOP 86 alumínium vértézzel egészítették ki, ezáltal biztosítva az építészek által elképzelt színárnyalatot. A rendszer szálerősítésű profiljai anyagukban merevítettek. A járatos méreteknél nem szükséges acélmerevítés, ami jótékony hatással van a hőszigetelő képességre. A megerősített alapanyag miatt az acélmerevítés hiánya nem csökkenti a profil hangszigetelő képességét.

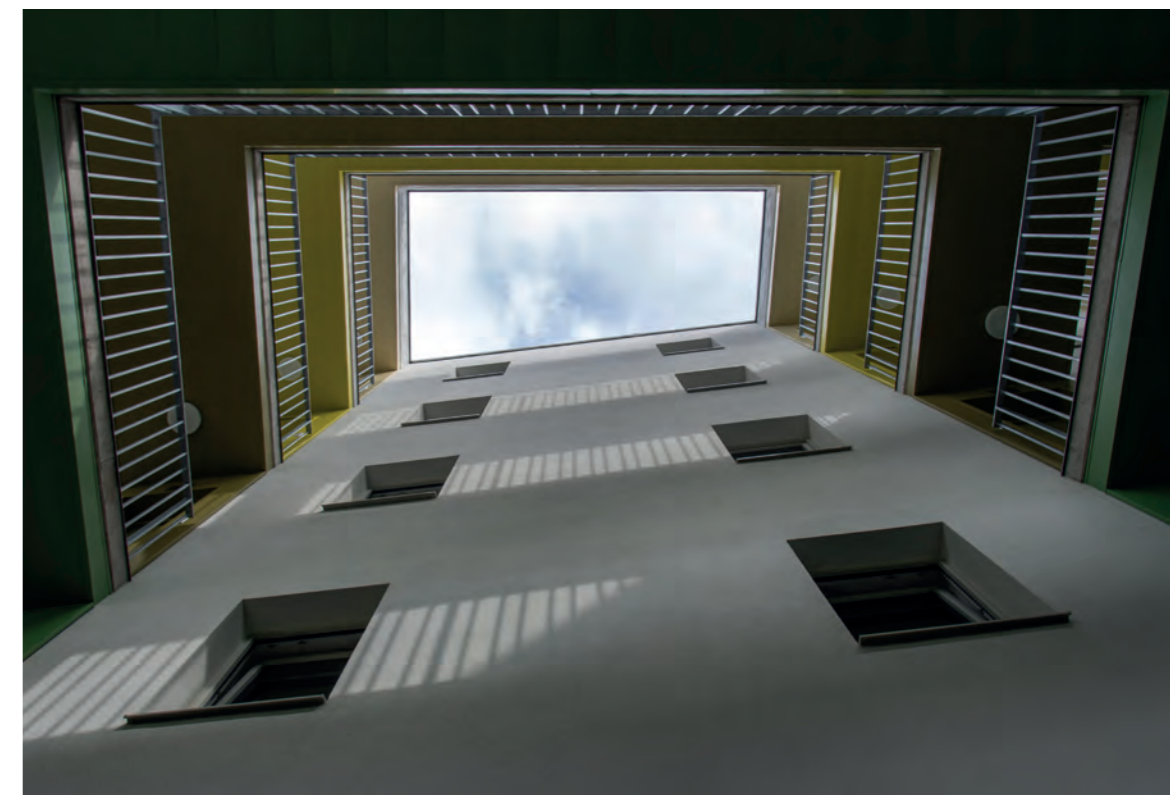
A funkciók kamrákat thermo-modulokkal kitöltve tovább csökkenthető a keretszerkezet hőátbocsátási tényezője.

Az épülettel szemben támasztott kivételesen magas minőségi elvárások az ablak és ajtó szerkezetek pontos gyártását, valamint gondos és precíz beépítést tették szükségessé. A GENEÓ rendszer szakzerű kivitelezését a T-T Ablak Kft. végezte, a kivitelezés minőségét a Darmstadt Passzív ház Intézet vizsgálatának a vártnál jobb eredménye is igazolja.”

REHAU Kft.
2051 Biatorbágy, Rozália park 9.
Tel.: +36 23 530 700
E-mail: budapest@rehau.com
Web: www.rehau.hu

T-T Ablak Kft.
7400 Kaposvár, Irányi D. u. 10.
Tel./fax: 82/411-114
E-mail: kaposvar@ttablak.hu
Web: www.ttablak.hu

7631 Pécs, Közraktár u. 4-6.
Tel.: 72/511-178
E-mail: pecs@ttablak.hu
Web: www.ttablak.hu

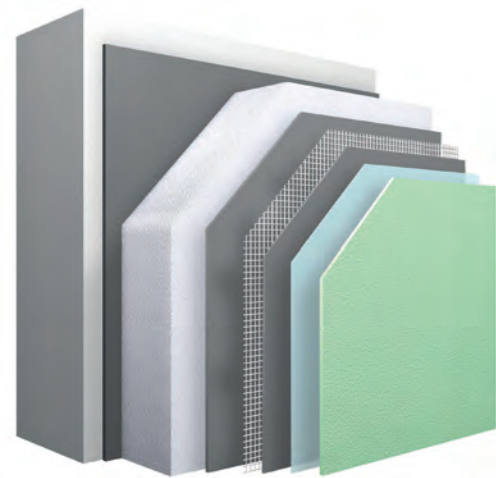

Tűzvédelem: Bäder György (BNN Biztonságtechnikai Kft.)
Közlekedés: Kriskáné Boda Ilona
Épületszerkezetek: Dudinszky Orsolya (Farsangterv)
Kert: Barna Eszter (Barna Irodaház Kft.)
Generálkivitelező: Magyar Építő Zrt.
Építető: Budapest Főváros XIII. kerület Önkormányzat

ÖSSZEhangolt sokoldalúság

StoTherm Classic®, -Mineral és -Vario homlokzati hőszigetelő rendszerekkel a 100 lakásos passzívházon

sto
Szöveg **MOLNÁR ZOLTÁN PÉTER**
okl. építészmérnök,
tervezői tanácsadó
Sto Építőanyag Kft.
30/431-06-38
z.molnar@sto.com

1. kép

A 100 lakásos passzívház hőszigetelt homlokzatképzését néhány mindenütt azonos és több további (a különböző helyeken jelentkező eltérő) kívánalomnak megfelelően kellett kialakítani. A legfőbb szempontok a teljes felület siktartása és azonos megjelenése, a megadott hőátbocsátási ellenállás biztosítása minden keresztmetszetben. Továbbá minden részlet hőhidmentes kialakítása, helyenként éghetetlen, másutt víz-, fagy- és ütésálló kialakítás és természetesen a költséghatékonyság voltak.

A homlokzatok legnagyobb részén alkalmazott StoTherm Vario rendszer (1. kép) az ún. kompozit rendszerek közé tartozik: ásványi- és szerves alapú anyagok is megtalálhatók benne, fő szempont (a tartósság mellett) a költséghatékonyság. A szükséges vastagság a Magyarországon szokásosnál 2-3-szor nagyobb (30 cm), ami a StoTherm Vario rendszer Európai Műszaki Engedélye szerint (mely 40 cm vastagságig igazolja a rendszer alkalmazhatóságát) megoldható.

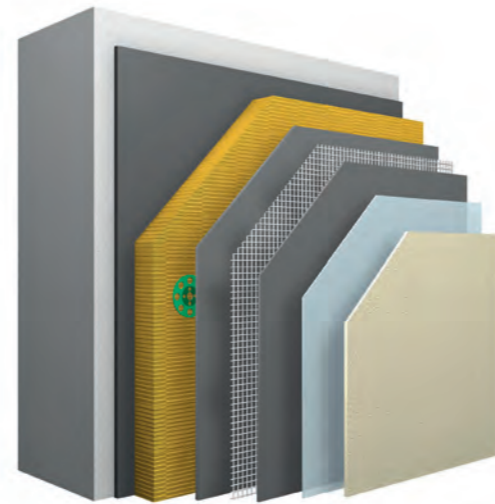

2. kép

A rögzítési pontok nagy száma miatt kiemelt jelentőséggel bír az itt alkalmazott rögzítéstechnikai újdonság: a speciális, hőhidmentes kialakítású Sto-Ecotwist 30-60 dübel (2. kép). A Sto és Fischer cégek közös fejlesztésének köszönhető ez a fém csavaros, mindegyik („A”, „B”, „C”, „D” és „E”) falazattípushoz alkalmazható dübeltípus, melynek különlegességei a speciális önmetsző élképzésű spiráltárcsa, a különleges gyűrődőzóna, az elfordulást gátló és egyben felütközést biztosító „szárnyak” és az alakzáró rögzítésre alkalmas dübeltest.

A tűzvédelmi sávokban és felületeken alkalmazott StoTherm Mineral rendszer (3. kép) egy teljes egészében ásványi alapú rendszer: minden rétegénél fontos szempont az éghetetlenség. Passzívháztól lévén szó, a hőhidasság csökkentése érdekében külön figyelmet érdemel a sülyesztett dübel-beépítésnek megfelelő hőszigetelő lap megválasztása (inhomogén, vagy felületre merőleges szálirányú közetgyapot lapok erre nem alkalmasak, csak a homogén, „fekvőszálas” lapok). Ennél a rendszernél is csak „E” falazóanyaghoz minősített, alakzáró rögzítésre alkalmas (fém csavaros) dübeltípus jöhetett szóba, sülyesztett szereléssel, hőszigetelő pogácsával védve. A rétegvastagságok (többnyire az alkalmazott anyagok is) megegyeznek a StoTherm Vario rendszernél alkalmazottakkal, így a siktartás és a kivitelezési munka is egyszerűsödik.

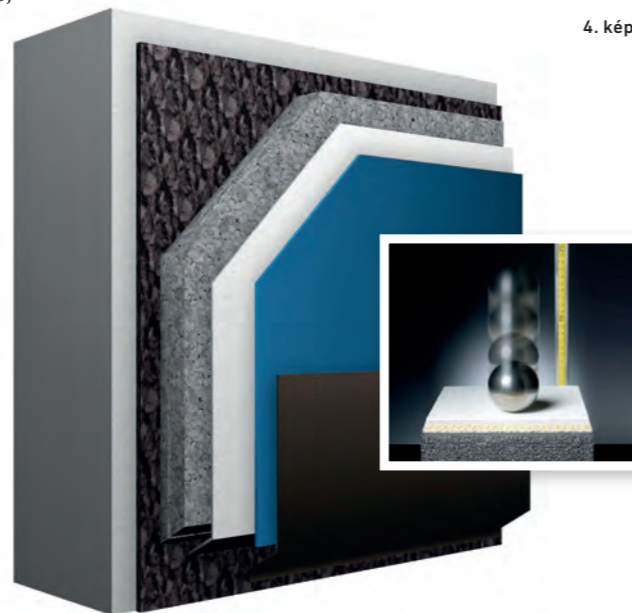
A lábazati zóna megoldása igényelte a leg gondosabb anyagválasztást, mely a StoTherm Classic rendszer speciális változata (4. kép). Első fontos eleme a (lábazatnál mindig teljes felületi) ragasztás anyaga: a StoFlexyl és portlandcement 1:1 arányú adagolásával helyszínen kevert rugalmas szigetelő-ragasztóhabarcs, mely a bitumenes lemezre is tartósan jól tapad, emellett vízzáró réteg képzésére is alkalmas (alulról is védelmet biztosítva a felhajtott lábazati szigetelésen

3. kép

kívül elhelyezkedő hőszigetelő rendszernek). Hőszigetelésként lábazati lap alkalmazható (Expert, vagy XPS lapok). A rendszer másik különleges képességű eleme a StoLevell Classic ágyazóhabarcs, mely cementmentes, tisztán műgyanta kötésű és szálerősített, ezáltal nem csak vízlepergető és csökkentett nedvszívó képességű, de repedésáthidaló és sokszorosan erősebb is, mint az ásványi bevonatok. Rétegvastagítás nélküli alap-változatában 15 Joule ütési energia károsodásmentes elnyelésére képes és 60 Joule-ig további megoldásaink is vannak.

További részletes információk a cikkirő elérhető ségein, vagy: www.sto.hu

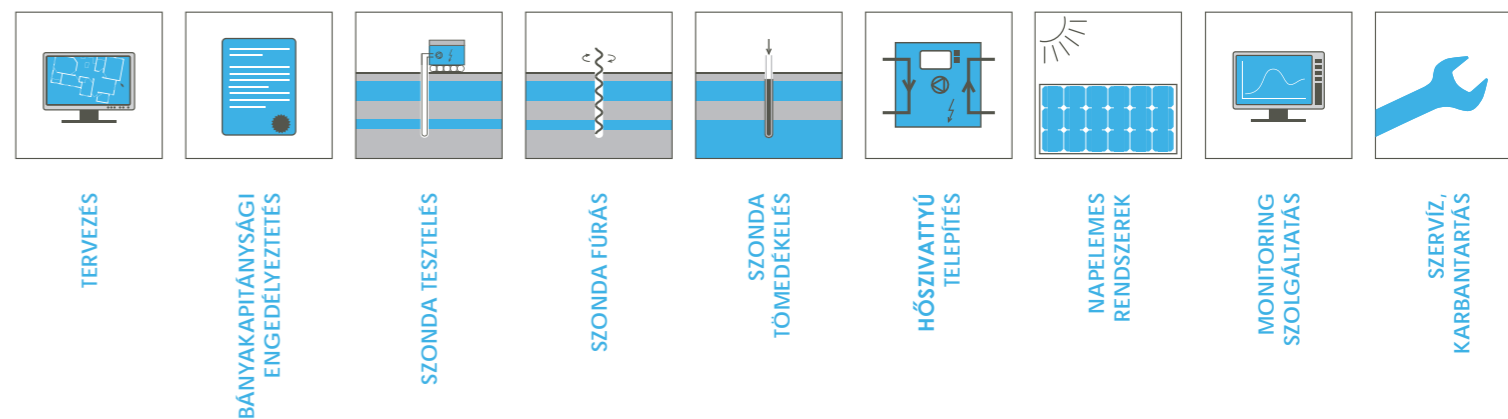

4. kép

Sto Tudatosan építeni.

GEO|CONCEPT

A 100 lakásos passzívház geotermikus kivitelezője a Geo Concept Energetikai Kft.

Geo Concept Energetikai Kft. | cím: 1033 Budapest, Vajda János u. 11. | telefon: +36 1 2448020 | www.geoconcept.hu

DESIGN+
kiállítás és vásár a 10 éves MAXCity-ben

5 éves
a Design+
kiállítás
és vásár

www.design-plus.hu

Szöveg **MARTINKÓ JÓZSEF**
 Építész **CSILLAG KATALIN,**
GUNTHER ZSOLT
 Fotó **BUJNOVSZKY TAMÁS**

A TISZTA ÉSZ RAGYOGÁSA

Vision Towers irodaház

Sok víz lefolyt az elmúlt hét évben a Dunán. Éppen ennyi év telt el azóta,
 hogy minden szakmai szereplő számára világossá vált: minden valószínű-

ség szerint soha többé nem fognak úgy tervezni,
 finanszírozni, bérelni és bérebe adni irodaházat,
 ahogyan az előtte elmúlt két évtizedben tették.
 A vérmesebbek tisztítóüzet, a visszafogottabbak paradigmaváltást
 emlegetnek. Budapest legújabb irodaháza egy beváltható ígéret.

Rolla®

A HOMLOKZAT

Green Building Facades

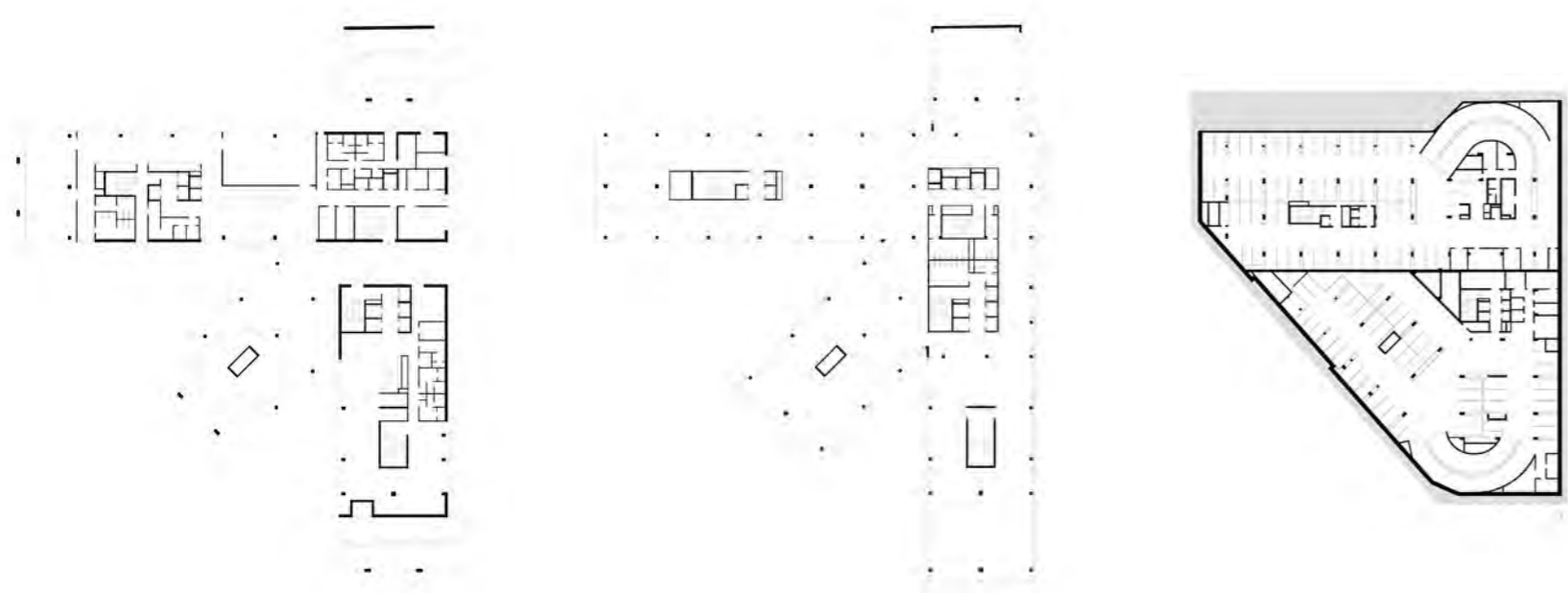
A magyar családi tulajdonban lévő ROLLA csoport több mint 25 éves hosszú fejlődési folyamat után mára egy jól felépített, stabil, prosperáló vállalkozással nőtte ki magát. A tagvállalatok közreműködésével egymásra épülő és egymást kiegészítő komplett nyílászáró termék- és szolgáltatáscsomagot kínálunk partnereinknek, a tervezéstől kezdve, az előkészítésen, felmérésen át egészen a kulcsrakész kivitelezésig. A szakma iránti elhivatottságunkat a folyamatos fejlődési és fejlesztési törekvéseink is alátámasztják, melyeknek köszönhetően ügyfeleink a közös munka során kiszámítható, magas szolgáltatási színvonalra és minőségre számíthatnak.

A cégcsoport vezető vállalkozása a **ROLLA INVEST ZRT.**, melynek fő profilja fémszerkezetek, alumínium és műanyag SCHÜCO profilból gyártott kül- és beltéri nyílászárók, függönyfalak, világító átriumok, üvegtetők gyártása és kivitelezése. Egy elnyert EU-s pályázati támogatásnak és folyó fejlesztéseinknek köszönhetően 2015. II. negyedévtől kezdve a nyílászáró gyártás modern CNC gépsorokon történik, a cégcsoportnál nemrégiben sikeresen bevezetett ISO9001 és ISO14001 irányítási rendszerek szerint. 2014-ben két befejezett projektünk nyert BREEAM, illetve LEED minősítést.

Az alumínium üzletág mellett jelentős volument képviselnek a **NOVOFERM HUNGÁRIA KFT.** által forgalmazott, a német központú NOVOFERM csoport magas minőségű acél nyílászárói. Kínálatában megtalálhatók: acéltokok, és acélajtók, tűzajtók- és ipari ajtók, lakossági billenő és szekcionált garázkapuk, ipari kapuk, redőnykapuk, valamint komplett rakodórendszerek.

A cégcsoport által kínált termékek sokféleségét a **WESTAG HUNGÁRIA KFT.** teszi teljessé, mely a német Westag&Getalit AG által gyártott beltéri faajtók, valamint hozzájuk tartozó vasalatok, kilincsek, zárok, ajtópántok, ajtócsukók és kiegészítők értékesítésével foglalkozik.

Csak alapos odafigyelés után tűnik fel, hogy a kereszteződés felé kinyúló épületszárnyon a vakolt és üvegezett homlokzati sávok aránya változik

◀ A rombuszformákkal áttört, helyenként üvegezett előtető alatt valódi, élő köztér jött létre

ellátogat esetleg a Millenniumi Városcsopontba, vagy az Infoparkba, az rögtön megérti milyen nagy kihívás is a valódi köztér építése. Mert a köztér mindig építés, sohasem bontás, hiány vagy üresség nyomán jön létre.

A Vision Towers tervezésének története pedig éppen egy bontással kezdődött. A Finta József tervei alapján, 1971-ben panelből felépült Volga Szálló bontása nyomán felszabadult saroktelek sokféle beépítési, telepítési variációra adott volna lehetőséget. Elég csak a Dózsa György és Váci utak kereszteződésében körbefordulni annak megértéséért, hogy a Vízművek és az ELMŰ irodaházától a Finta-iroda tervezte Hochtfőtömbjéig mennyire sok változat adódik egy sarokpozícióból. Az elkészült új épületet látva hálásak lehetünk a 3h építésziroda munkatársainak, hogy egyik verziót sem tartották irányadónak, hanem egy olyan, könnyen olvasható szerkesztésű, ugyanakkor mindenféle túlgondoltságtól mentes végeredményre jutottak, amiért valóban örülhet a város.

A legyező alakban elnyúló szárnyak közül az északi hossz tengelye a Dráva utca irányába néz, a rá merőleges déli-keleti hossz tengelyű párhuzamos az Angyalföldi utcával, a kettő közé 45°-ban, szögfelezőként szerkesztett harmadik pedig a főutak kereszteződése felé mutat. Ezek a szár-

Meglepő a látvány: középiskolások üldögélnek egy nemrégiben átadott irodaház előtetője alatti padokon. Valami zenét vagy fotót mutogatnak egymásnak mobiljukon. Szépen keretezett csoportkép, semmi extra, lazulás. Más tempót, más képet mutat a kosztümös, öltönyös, feltűnően csinos irodai alkalmazottak serege, ami sodró lendülettel áramlik a különféle irodaszárnyak forgóajtaja felé. Érkezésük ritkuló, vagy éppen sűrűsödő hullámain a sarokon megálló metrószerelvények érkezése, egy láthatatlan, föld alatti „erő” szabályozza. Kevesen engedik meg maguknak azt a lazaságot, hogy egy kávéra beugorjanak az új irodaház hengeres alaprajzú presszójába, vagy ha mégis, akkor amerikai vagy londoni módi szerint, elvitelre kéri a vödörnyi, plastik tetős élenkítőt.

A két csoportból a diákok talán érdekesebbek. Abban a tekintetben mindenképpen, hogy a szép szózatokon túl valódi ritkaság számba megy az, ha egy irodaház tervezője nem csak az elvek és szölamok szintjén képes élni, használható köztéri funkciót létrehozni háza közvetlen környezetében. Sokan törekednek arra, hogy a városi szövetbe szervesülni képes alkotásuk legyen, de aki nyitott szemmel jár a Róbert Károly körúti, vagy a Váci úti irodaterengelyeken,

Az előtető szabad formálása, hullámzása, szöglörései nagyszerű kapcsolatot teremtenek az épületszárnyak között, valamint az irodaház és az azt övező tér között ▶

Az irodaszárnyakon szinte áthatol a napfény, aminek mennyiségét külső árnyékolók szabályozhatják

nyak a város felé nyúló karokként, vagy egy kéz ujjaként hatnak, amik az égtájak felé, de tulajdonképpen a város egésze felé nyúlnak ki. Telitalálat ez a telepítés, ami dinamikussá, az irodaszintek benapozása, a természetes fény tekintetében pedig a lehető legoptimálisabbá teszik az épületet. Ennek a kapcsolatnak látjuk folytatását abban is, ahogyan az épület a földszinten átjárható. Noha nem áll lábakon, de az áttörések és a jellegzetes V-tartók látványa arra hívogat, hogy ne a sarok felé kerülve, hanem az épületen keresztül közlekedjünk. Ennek az átjár-

hatóságnak a drámai prologusa maga az előtető is, ami hol áttört, hol üvegezett hártaként feszül ki az épületszárnyak érzékesi irányaiba. Finom, nem erőltetett gesztusok ezek, amik viszont valódi kapcsolatokat teremtenek.

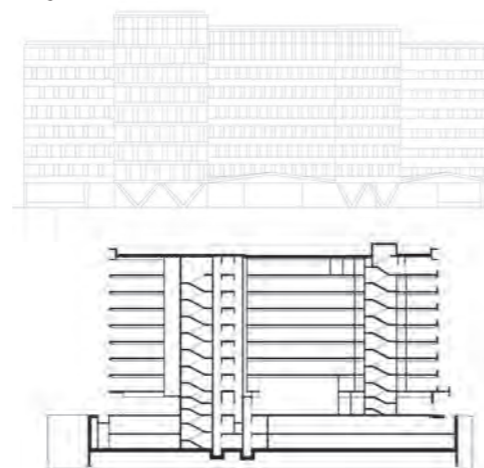
Felfedezhetni a 3h építésziroda és Gunther Zsolt új keletű irodaépületei kapcsán egy fontos esztétikai együttthatót, közös többszöröst. Úgy tűnik, hogy náluk mostanság a szerkesztettség, az építészeti formálás tiszta belső logikájából fakad az a szépség, ami lenyűgözi a kritikus, laikust egyaránt. Nincs itt semmiféle eről-

tetett, látványos bravúrfogás. Szinte minimalista esztétikum ez, ami visszafogott, lecsendesített hangból fakad.

Példákat mondok. A Medve utcai irodaházában (*OCTOGON 2013/3*) a téri sűrítés, a különféle traktusokban megjelenő téri jellemzők lírai összehatása válik az építészeti szépség forrásvidékévé, ugyanakkor a homlokzat ki-beugró, „dobozos” rendszerével, valamint pöttyeivel az épület összképe, megjelenése is élményszámba megy. Vagyis egy rejtettebb szépségfelfogás mellett, az építészek odafigyelnek arra is, hogy a szemlélődő kapcsolatot teremthessen az épülettel. Hasonló megoldás „olvasható” a Vision Towers esetében. Miközben a telepítés sajátosságai, valamint a szögtörésekben hullámzó, rombuszformákkal áttört előtető erős vizuális jelként működik, keveseknek tűnik fel, hogy az épület dinamikájához hogyan járul hozzá a szárnyakról szárnyakra változó falazott parapet-üveg függönyfalsáv aránya. Hogyan jön mozgásba, hogyan ritmizálódik szinte észrevétlenül a látvány annak érdekében, hogy a tömegben belüli magasságviszonyokat harmonizálja a tervező.

A cikk elolvasása és az épületfotográfiák megnézése után már csak egyetlen dolga van a kortárs magyar irodatervezés dilemmáit, törekvéseit, sikereit és kudarcait figyelő olvasónak: menjen el erre a sarokra és üljön le néhány percre valamelyik padra. A szépség mindenütt ott van.

4 A recepciók mérete visszafogott, mivel fogadótérként maga az előtető funkcionál

Megrendelő:

Futereal Development Holding Kft. és KPMG

Vezető építész tervező:

Csillag Katalin, Gunther Zsolt (3h építésziroda)

Projektvezető:

Békesi Tamás

Építész munkatársak:

Bartha András Márk, Fehér Zsombor,

Kántor Lilla, Kertész Bence, Kiss

Anna Sára, Németh Tamás, Pataj Orsolya

Tájépítész:

Kuhn András (Gardenworks Kft.)

Tervezés és kivitelezés:

2010-2015

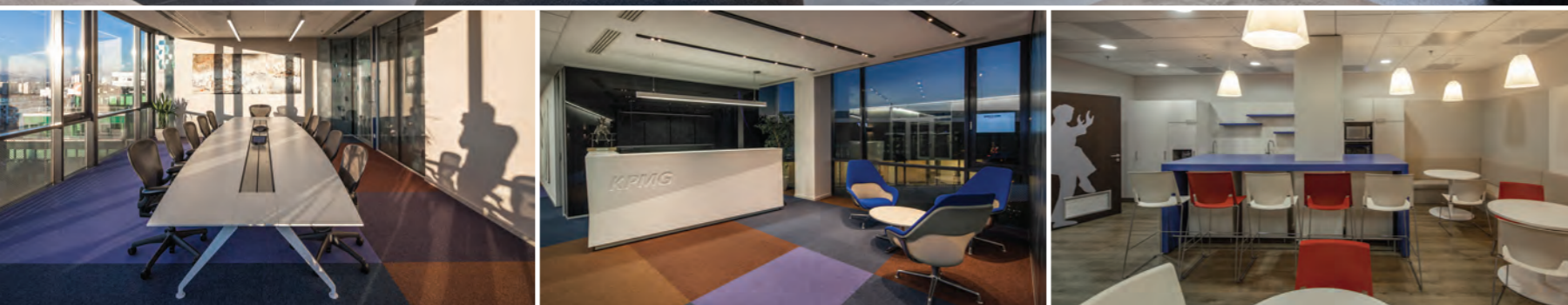
Összterület (bruttó):

23 330 m² föld felett, 10 450 m² föld alatt

Vision Towers North
Office Building
BREEAM certified
A+ grade

CONVERGENCE

There is no substitute for local experience

ConvergenCE acted as development, investment and project management advisors to KPMG at Visions Towers and is the property manager of the building.

- Our services:
- Investment
 - Development
 - Asset Management
 - Project Management
 - Property Management
 - Development Consultancy

office@convergen-ce.com | +36 1 225 0912 | www.convergen-ce.com

RÉSZLETEK HARMÓNIAJA

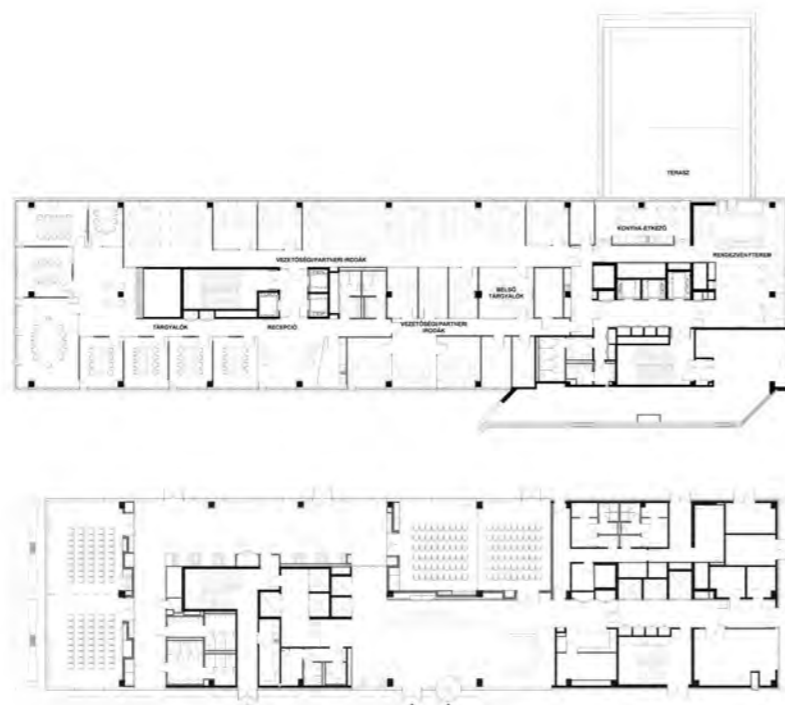
Vision Towers, KPMG iroda

A vállalati felelősségvállalás terén élen járó KPMG globális jövőképének lényege,
hogy a legjobb munkáltatóvá váljanak.

Ennek egyik alappillére az emberközpontú, inspiráló munkakörnyezet megteremtése.

A 3h építésziroda által tervezett Vision Towers irodaházzal valóra vált
ez az elképzelés. Az ideális munkahely belső kialakításában
a MádiLáncos Studio tervezői voltak segítségükre.

Szöveg **PETRIK RITA**
 Belsőépítészet **MÁDILÁNCOS STUDIO**
 Fotó **BUJNOVSZKY TAMÁS**

Magyarország egyik vezető könyv-
 vizsgáló, adó- és üzleti tanács-
 adó társasága, a KPMG 2014
 augusztusában költözött az
 újonnan megépült Vision Towers irodaházba.
 A cég 750 munkatársa az épület északi szárnyá-
 nak szintjeit foglalta el, közel 11 ezer m² területen.
 Az „A” kategóriás, BREEAM-Excellent minő-
 sítésű „zöld” irodaház tervezése, kivitelezése,
 belső tereinek alakítása és berendezése több
 kiváló cég együttes munkájának eredménye. Az
 elmúlt években az irodatervezés piacán kiemel-
 kedő pozíciót kivívott Mádiláncos Stúdiót a ter-

Élénk, erős színek és játékosabb formák a közösségi terekben

vezés legvégső szakaszában kereste meg az épít-
 tető, megbízásuk a kiemelt és közösségi terek
 tervezésére, illetve az általános irodatermek szín-
 és grafikai koncepciójára vonatkozott. Ahogyan
 azt a stúdió alapítójától, Sárosdi-Mádi Kriszti-
 nától megtudtuk, mindössze egy hónap állt
 a rendelkezésükre a belsőépítészeti koncepció
 kialakítására. Ekkor már csak minimálisan
 lehetett a tereken és az alkalmazható anyagok-
 kon változtatni, alkalmazkodniuk kellett az
 addigra elkészült szerkezetekhez is.

Funkcionális elegancia és racionális térszer-
 vezés – a két legfontosabb szempont, ami meg-
 határozta koncepciójukat. A mai irodákban
 használható technikai elemeket alkalmazva és
 a részletek harmóniájára ügyelve modern és
 friss hangulatú tereket hoztak létre. A ház

Impozáns előtér organikus lámpakompozíció-
 val és hatalmas „kavicsokkal”
 Kékek és földszínek, szürke-drapp-barna árnyalatok
 reflektálnak a KPMG saját designjára

nyalatok játéka gazdagítja. Az impozáns
 előtérben azonnal megragadja a tekintetet
 a Mengyán András által készített nagyléptékű
 murális műalkotás, amelyet a KPMG egy meg-
 hívásos kortárs képzőművészeti pályázaton
 választott ki. További érdekesség a sötétre festett
 mennyezet alatt lebegő organikus lámpakompo-
 zíció, illetve a hatalmas kaspók és „kavicsok”.

A reprezentatív funkciójú tereket – lobb, kon-
 ferenciatermek, igazgatóság – minőségi anyag-
 használat jellemzi, a felületeket textúrák és ár-

Az irodát a belsőépítészeti és a vállalat arcula-
 tának összhangja, valamint a cég által képviselt,
 minőséghez és filozófiához illő és méltó hangu-
 lat megteremtése miatt érdemesnek találták
 arra, hogy „Az Év Irodája 2014” díjra jelöljék.

Tervezés:
Sárosdi-Mádi Krisztina, Lángos Áron,
Móder Edit, Matheidesz Sára, Szlovák János,
Pallai Patrik (Mádiláncos Studio)
 Grafikai terv:
Bóna Toma
 Tervezés éve:
2013-2014
 Átadás éve:
2014
 Bruttó összterület:
11 000 m²

A reprezentatív funkciójú tereket minőségi anyaghasználat és elegancia jellemzi

DEKO ÜVEGFALAK

Intuíció, inspiráció, innováció és megvalósítás

Cégünk az irodai átszerelhető üveg- és tömör válaszfalak egyik vezető

európai gyártója, stratégiánk fő eleme olyan üveg térelválasztó rendszerek fejlesztése és gyártása, amelyek magas minőségű

előregyártott elemekből rakhatóak össze, szem előtt tartva a mai design trendeket.

Így egyedít építhetünk rendelkezésre álló elemkészletből.

AZ építészek, belsőépítészek nem ütköznek szigorú modulrendszerbe és szerkesztési szabályokba, szabadon valósíthatják meg elképzelésüket. Mi azt valljuk, hogy csak a képzeletük és a fizika jelenthet határt a tervezési folyamatban. A nagyfokú flexibilitás végigkíséri a DEKO üvegfalakat a tervezéstől a megvalósulásig, hiszen a rendszereinkkel bármilyen, akár építés közbeni, változtatás is kezelhető.

Munkafolyamatainkat a következő négy fő elem vezérli: intuíció, inspiráció, innováció és megvalósítás.

Ezen 4 elem, ötvözve a 40 éves tapasztalatunkkal lehetővé tette számunkra, hogy korszerű, magas színvonalú termékeket kínálj a cégünkkel. Mivel a DEKO 35 országban van jelen világszerte, így mindenhol igyekszünk a négy fő vezérelv szerint szervezni a vállalatunkat.

A folyamatos innováció érdekében, és hogy tényleges igényeket elégíthessünk ki az irodapi-

acon, szorosan együttműködünk az építészekkel és végfelhasználóinkkal. Tapasztalataikat, észrevételeiket igyekszünk hasznosítani.

A DEKO termékek maximálisan eleget tesznek az érvényes szabványoknak, az irodapiac által támasztott hanggátlási és tűzállósági követelményeknek, valamint a környezet, a funkcionalitás, az esztétika és a minőség által támasztott követelményeknek is. Ezzel egy időben felhasználóink igényeinek is meg kívánunk felelni.

A nagy mennyiségű raktáron tartott elemkészletünk lehetővé teszi, hogy partnereinknek gyors szállítást biztosítsunk akár nagyobb volumenű projektek esetén is. Nemcsak a termékfejlesztésben, de a tervezők, kivitelezők és a végfelhasználóink felé nyújtott szolgáltatásaink minőségében is igyekszünk élen járni. A tervezési folyamatot letölthető csomóponti rajzokkal és építész kollégáink szakmai segítségével támogatjuk. Saját szakképzett kivitelező részlegünk professzionális szerszámparkkal végzi a DEKO üvegfalak kivitelezését, biztosítva ezzel az egyenletes magas minőséget.

A magyar irodapiacra immár 15 éve vagyunk jelen a DEKO termékekkel számos szép referenciával és elégedett ügyféllel gazdagodva.

DEKO

A DEKO hazai képviselője GMB Stúdió Kft.
1138 Budapest, Váci út 168/F.
+36 1 270 9072; info@gmb.hu
www.deko.hu; www.gmb.hu

INSPIRATION
#208 Give your buildings character.

Rahofar.

NATURE 0919 Ecuador

MATERIAL 0427 Skyline

COLOUR 0631 Turquoise

FUNDERMAX
for people who create

ÚJ MAX EXTERIOR KOLLEKCIÓNK
Az egyedülálló dekorációs lehetőségek széles palettáján a nyers városiastól a lüktető színeken át a vad szépségű természetes anyagokig minden megtalálható.
www.fundermax.at

Szöveg **PETRIK RITA**
Belsőépítész **LAB5 ARCHITECTS**
Fotó **BUJNOVSZKY TAMÁS**

AMI A KÉZIKÖNYVBŐL KIMARADT

LAB5 koncepció a Vision Towersben

Egyediség vagy a nemzetközi követelményeknek
megfelelő korrekt belsőépítészeti megoldások?

Projektenként változó, hogy a megbízó melyik trendet részesíti előnyben.

Ritkábban fordul elő, hogy a tervezők renthagyó ötletei
az eredeti szigorú koncepció ellenére is megvalósulhatnak.

Kihúzott fiókhöz hasonló, LED-világítással kiemelt nagy fadobozok díszítik a recepcióval szemközi falat, vagyis fontos szerep jutott a világításnak, aminek terveit és a kivitelezést egyaránt a be light! végezte

A LAB5 architects munkatársai ebben a szerencsés konstellációban alakíthatták ki egy multinacionális gyógyszeripari cég kétszintes központját a Vision Towers irodaházban.

A LAB5 architects vezető tervezői – Erdélyi Linda, Dobos András, Korényi Balázs, Gáspár Virág Anna – szigorú nemzetközi arculati kézikönyvet kaptak kézhez, amikor hozzáfogtak a Vision Towers B és C szárnyának két szintjét elfoglaló 2200 m²-es iroda megtervezéséhez. Az elrendezés és a belső megjelenés adottak volt – ők azonban már a projekt kezdetén a helyi adottságokhoz igazodó, egyedi megoldásokat szorgalmaztak. Javaslataik annyira tetszettek a megbízónak, hogy zöld utat kaptak; sőt, néhányat ezek közül később esetleg a kézikönyvbe is beépítenek.

Az épület minden irányban rendkívüli panorámával rendelkezik, nagy összefüggő ablaksávval, így ideális az egyterű és cellás egységek elhelyezésére. A hagyományos irodai funkciók 60%-a nyitott terű, 40%-a cellás térbe került. A munkatermek világosak, sok fehér felülettel és natúr színekkel. A padlót organikus minták által ihletett, printelt szőnyeg borítja. A bútorokon és falburkolatokon egységesen megjelenő fehérített tölgy dekor meleg, természetes hatást kelt. Ebben a visszafogott „keretben” jól érvényesülnek az élénk színű elemek és az érdekes formák. Zöld, narancs, kék – visszatérő színek a székeken, lámpákon, a dekorációban. Magas minőségű bútorok, melyeket a Kinnarps szállított, (köztük a Drabert gyártotta ergonomikus Mento széket), továbbá a különleges design lámpák fokozzák az igényesség érzetét.

A tervezők az épületszárnyak közepén egy zárt, belső magot alakítottak ki, amely a természetes világítást nem igénylő, kiszolgáló funkciókat foglalja magában. A közös használatú, „sötét” kis

Szigorú geometrikus rend, természetes színek és pazar kilátás a tárgyalóban

INSPIRÁLÓ IRODATEREK

A belső lépcső funkciója kettős: közvetlen kapcsolatot biztosít a két szint között, valamint látványos térelemként növeli az iroda presztízsét. Telitalálát a teakonyha bútorválasztása. A boxos jellegű *Monolite*-sorozat néhány napsárga kanapéja a közösségi térben is lehetőséget teremt némi elkülönülésre

kuckókat élénk színek vidámítják, a fűzőld hangszigetelt fülkében pl. Marset *Tam Tam* lámpák kellemes fénye mellett lehet üldögélni.

Valódi attrakció a két szintet összekötő, önállóan térbeállított, szoborszerű belső lépcső. Az épület külső, földszinti előteteteje által inspirált forma olyan, mint egy bonyolult origami, vagy egy formatan feladat a MOME-n. Ugyanilyen izgalmas karakteres elem a 45 fokos szögben csatlakozó épületszárnyak csuklópontját kijelölő, véletlenszerűen beforgatott, ismétlődő, nagy fadobozokkal díszített falburkolat, egyedi rejtett LED-világítással kiemelve a falsíkból. A komfortérzetet néhány további megoldás is növeli: pl. a katonás rendben ültetett élő növények, a magas támlájú ülőpadokkal elválasztott boxos teakonyha, vagy a workshopok hangulatát megteremtő csocsóasztal.

Vezető tervező:

Erdélyi Linda, Dobos András, Korényi Balázs, Gáspár Virág Anna (LAB5 architects)

Építész tervezők:

Szegedi Zoltán, Tóth Tamás, Vámos Zoltán

Akusztika:

Borbás László

Tervezés éve:

2013-2014

Átadás éve:

2015

Összterület (bruttó):

2 200 m²

Magyarország egyik piacvezető gyógyszergyára a Kinnarps bútorait választotta új budapesti irodájának berendezéséhez.

BETONLEGYEZŐ SZERKEZET A MORATUSTÓL

A Pedrano CRD Kivitelező Kft. a Moratus Szerkezetépítő Kft.-t bízta meg a Vision Towers Irodaház szerkezetépítési munkálataival. A Moratus Kft., mint a monolit vasbeton szerkezetépítési piac meghatározó szereplője 2004-es alapítása óta széleskörű referenciákkal büszkélkedhet. Portfóliójában egyaránt megtalálhatók ipari- és logisztikai létesítmények, bevásárlóköz-

pontok, irodaházak és hotelek tartószerkezeti kivitelezési munkálatai. A Groupama Aréna kapcsán a stadionépítésben is jártas cég által éves szinten több mint 100.000 m³ beton kerül bedolgozásra, a bezszaluzott felületek nagysága meghaladja a 350.000 m²-t, a beszerelt betonacél mennyisége eléri a 15.000 tonnát.

A két dilatációs egységként megtervezett Vision Towers Irodaház három tornya alaprajzi-

moratus
A SZERKEZETÉPÍTŐ

lag legyező alakot formál. A mintegy 7 hónap alatt megépült szerkezethez 12.800 m³ betont, 1600 tonna betonacélt használt fel a szerkezetépítő vállalat. A bezszaluzott felület meghaladta a 65.000 m²-t.

A tornyok közötti bejárati térben létrehozott vasbeton előtetők, az épületek földszintjének egyedi karaktert adó „V” alakú pillérek, valamint a látszóbeton lépcső teszi ezt az irodaházat igazán különlegessé, egyedi módon illeszkedve a környék miliójébe.

joskoszalon.hu

josko
FENSTER & TÜREN

**JOSKO Fenster&Türen Képviselet
SOFA Projekt Kft. ADH**
1138 Budapest, Népfürdő utca 3/a
e-mail: info@joskoszalon.hu
web: www.joskoszalon.hu
Tel.: +36 30 430 8064

ABLAK - AJTÓ - ÁRNYÉKOLÁS - BELSŐ AJTÓK

epiteszforum.hu
minden nap építéset

LESZ MÉDIA ÉPÍTÉSZETI DÍJA 2015-BEN IS!

**JANKÓ
ABLAK**
A biztos megoldás

www.jankokft.hu

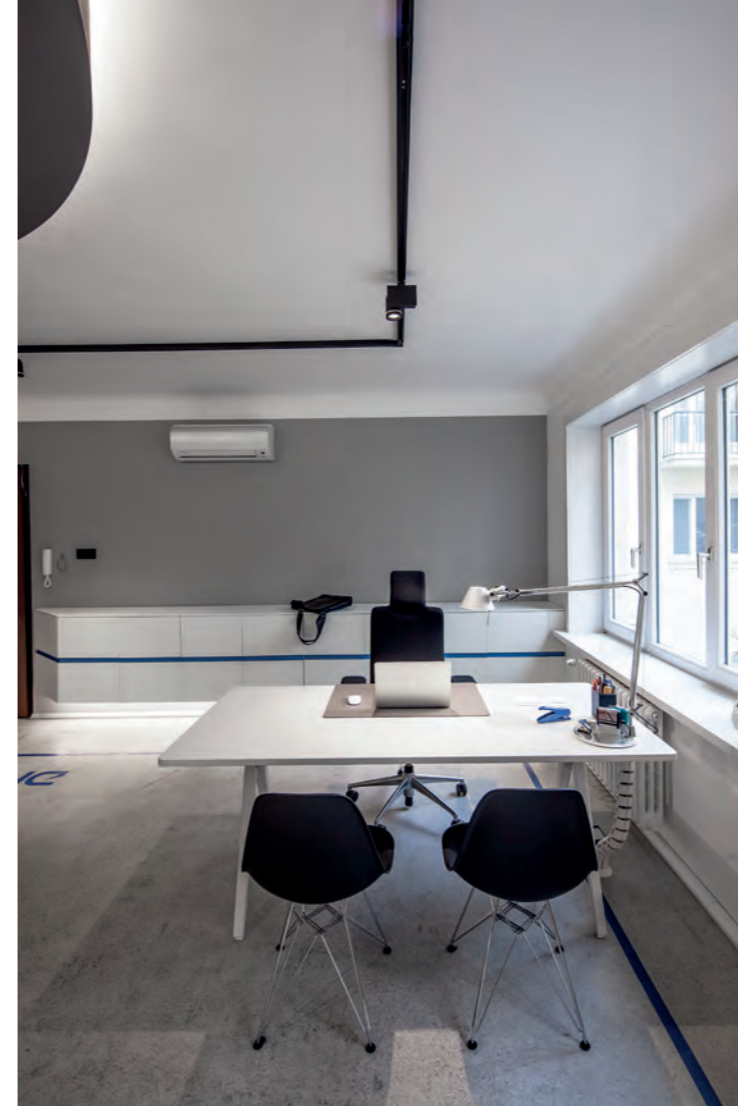

Biohulladékból fűtőanyag

A TRP-Terenye Kft. „komplex biohulladék feldolgozó és fűtőanyag előállító” üzem megvalósítását tűzte ki céljává. Az üzem várhatóan 2015 derekára készül el a Bátorfőternyei Ipari Park területén.

Jelenleg a gyártócsarnok befejező munkálatai folynak, mellyel párhuzamosan már a technológia telepítésének lépéseit tervezik.

Az üzemben, meghatározott fa alapú hulladékokat, fajpári mellékterméket dolgoznak fel évente tízezer tonna mennyiségben. Az alapanyagokat válogatás után dolgozzák fel, majd értékesíthető végterméket állítanak elő belőlük. A végtermék számos előnyös tulajdonságai közül kiemelhető a magas fűtőérték valamint a homogén méret miatt az automatikus fűtőrendszerekben való alkalmazhatóság. Az üzem beindításával 25 új munkahelyet teremtenek.

Letisztult, már-már puritán vezetői munkaállomás a Drone brand színeiben

A pihenő sarkot Papageorgiu Andrea alkotása díszíti

A tágas tárolóknak köszönhetően a konyhában is mindig rend van

LETISZTULT RENDBEN

Drone iroda az Astoriánál

Szöveg **PETRIK RITA**
Belsőépítész **BENSON MARCELL**
Fotó **BATÁR ZSOLT**

Vannak, akik a kreatív rendetlenség ösztönző erejében hisznek,

míg mások a klasszikus bölcsesség hívei,

miszerint rend a lelke mindennek.

A Drone munkatársainak Benson Marcell tervezett

olyan ergonomikus, jól átgondolt környezetet,

ahol jobban megy a munka

és színesebben csillognak az ötletek.

Budapest egyik legszűfoltabb belvárosi csomópontjában munkahelyet kialakítani üzleti szempontból valószínűleg telitalálat, és bérbe vehető irodákból sincs hiány. Mi lehet az oka annak, ha egy cég mégis úgy dönt, hogy saját irodát terveztet magának? Bár a bérirodák is cégre szabhatók valamilyen mértékben, mégsem versenyezhetnek egy a megrendelő preferenciái alapján újonnan tervezett-szervezett enteriőrrel. Mivel a Drone fő tevékenysége a termék- és szolgáltatásfejlesztés mellett a vizuális kommunikáció, különösen fontos volt a számukra, hogy az irodájuk is

Különböző funkciók közös térben, virtuális jelzésekkel elválasztva egymástól

tükrözze vállalati arculatukat, továbbá minden szempontból tökéletesen alkalmazkodjon a munkafolyamataikhoz.

A Drone tulajdonosai biztosra mentek, amikor a tervezést Benson Marcellre (CraftBenson Kft.) bízta: gyermekkori barátként régóta ismerik egymást, ezért nagyon könnyen ment a közös gondolkodás. Marcell a 3D látványtervezésben is jártas, így a lehető legerősebben, izgalmas renderképeken mutatta be az elképzeléseit. Már a legelső változat elnyerte a megbízói tetszését, koncepciója szinte változtatás nélkül megvalósulhatott.

Az Astoria sarkán álló régi épület középső szárnyában „megörökölt” 80 m²-es ingatlant korábban is irodának használták. A világos, nyugodt, belső udvarra néző hely azonban az elavult belső elrendezés miatt nem a legjobb arcát mutatta. A sok apró helyiségre darabolt teret először teljesen ki kellett pucolni, hogy az új, modern, egyterű coworking munkahelyet létrehozassák. Szükség volt egy vezetői és egy csoportos munkaállomásra (hat fő számára), valamint egy tárgyalóra is. Az eredeti tervek sze-

rint a tárgyalót ténylegesen leválasztották volna, ám erre végül nem került sor. Az elválasztás csupán jelképes: az álmennyezet és a padlóra festett kör jelzi ezt a funkciót. A hosszúkás helyiség legvégében egy kicsike pihenő-rekreációs teret alakítottak ki, valamint itt kapott helyet a gardrób, a fürdőszoba és a vizes blokk.

Lényeges elvárás volt a tiszta, rendezett hatás, az egyszerű, mégis elegáns megjelenés. Az éppen nem használt berendezéseket és eszközöket ezért mindig gondosan elpakolják: a bejárati ajtótól a falon végighúzódó beépített szekrényben jól elfér a mosogatógép, a hűtő, a mikrosütő, a nyomtatók és megannyi más holmi. Itt biztos nem fog senki megbotlani a kábelekből sem, mert azokat a padlóban futó kábelcsatornában vezetik az „okos” munkasztalokig, amelyekben szintén elrejtethők a vezetékek. A néhány magas minőségű irodabútor a reprezentációt szolgálja, a tárgyaló székeit pl. már korábban is használták.

A Drone brand színei a fehér, a szürke és a kék bizonyos árnyalatai, amelyek a belső térben is visszaköszönnek. A légies fehér bútorok a szür-

ke, csiszolt betonpadló fölött szinte lebegnének a térben, ha az erőteljes kék vonal virtuálisan nem rögzítené azokat, illetve nem jelölné ki a helyüket. Erre a súlytalan hatásra erősít rá a falra szerelt szekrény alatt és az álmennyezet fölött végigfutó rejtett világítás. Az itt dolgozók visszajelzései nagyon pozitívak: szeretik új munkahelyüket és a tervező praktikus ötleteit.

Belsőépítész tervező:

Benson Marcell (CraftBenson Kft.)

Társtervező:

Oláh Nikolett, Majorcsik Tímea

Grafikai arculat:

DRONE Kreatív / Erdélyi Dániel

Képzőművészeti alkotások:

Papageorgiu Andrea

Tervezés:

2013

Átadás:

2014

Összterület (bruttó):

80 m²

TERET, TÁRSAKKAL

A Teleki László tér revitalizációjáról

Szerethető projekt.

Nem közhelyes módon, hanem a szó legőszintébb, legigazabb értelmében.

Egy olyan kísérlet, amely az építészet demokratizálásának

irányába mutat, valódi hangot adva

a tér használóinak, mindezt a VIII. kerület mélyén. Emberért alkotott mű

a maga teljességében.

KOVÁCS PÉTER Szöveg
ÚJIRÁNY CSOPORT Tájépítész
BUJNOVSZKY TAMÁS Fotó

Közhelyszerű megjegyzések sorozata kapcsolódik Budapest egyik szimbolikus kerületéhez, a Józsefvároshoz. Csak hogy ezen megjegyzések szép lassacskán érvényüket veszítik. Egyre nehezebb és őszintéltlenebb gesztus azt bizonygatni, hogy a kerület csupán a bűnözés és a szegénység melegágya, amely építészetében is ezen mentalitáshoz hasonlatos. Hiszen elég kicsit körbenéznünk ahhoz, hogy észrevegyük azokat a markáns változásokat, amelyek bekövetkeztek (és sejtethetően a jövőben is ez a tendencia folytatódik), és amelyek alapvetően újragalmazták a kerület jellegét. Talán a 2000-es években Kis Péter Ugo Rivolta-díjas Práter utcai épülete (OCTOGON 2008/2) volt az első rendszerváltás utáni olyan példa, amely a kerületet igazán a középpontba emelte és rámutatott arra, hogy milyen módon lehetséges egy hely determinináltan negatív jelentését újragondolni. Szép példákat látunk azóta is ennek a modellnek a folytatásaként a lokális, kisebb léptékű megoldásoktól egészen a Corvin-negyed maximálisan nemzetközi színvonalú monumentális beruházásáig.

A 19. századi politikus-íróról elnevezett Teleki László tér már a mondott században is közösségi térként funkcionált. A piac-jelleg, amely mind a 19., mind pedig a 20. században változó intenzitással meghatározta a teret nem csupán funkciójában volt mérvadó, hanem szimbolikájában is. A városi és vidéki élet olvasztótégelye, a találkozások színtere, az egymásra való nyitott kíváncsiság évszázados hagyománya nyomta rá bélyegét a hely jelentésére, amely a '80-as évektől lappangva tudatta önnön múltját az arra járóval. Ebbe a folyamatba kapcsolódott be az Újirány Csoport, amely egy újfajta tervezési gondolkodásmódot szeretett volna a gyakorlatba ültetni.

A tervezői gondolkodás megrendelő-tervező-modelljében a párbeszéd sok esetben nagyon korlátozott módon jelenik csupán meg. Mindkét félnek vannak elképzelései, szempontjai, amely ideális esetben is lemondásokkal jár. Az Újirány azonban egy ettől eltérő utat választott, amely a közösségi részvételen alapuló szemléletmódot helyezte középpontba. Egy – a népi kultúrában, építészetben jelen lévő és már-már

A színpaddal ellátott tér a közösségi alkalmaknak is helyet ad

Közös ügy, közös döntések, közös felelősség

A gyökeresen más tervezői utat választó projekt végeredménye
A közösséget erősítő téri eszközök és elemek

elfeledett – munkamódszerek, a kalákában való alkotásnak jelenkori változatát kívánta megvalósítani. A közös alkotás és közös létrehozás olyan kapcsolatot kívánt meg, amely az önérdék helyébe a másik megértését helyezi. A tér használóival közös, 12 héten át tartó tervezési folyamat keretében előkészített terv ilyen módon nem csupán egy-két jellegzetességében, hanem meghatározó és alapoktól kezdődően a tér „lakóinak” igényeit, elképzeléseit tükrözi. A munkafolyamatok pedig magukkal hozták egy mikroközösség létrejöttét is, amelynek tagjai alkotó felelősséggel együtt dolgoztak saját környezetükön. Ha lehet a tájépítészetnek nemes tartalma, akkor ennek humanista és közösségi szemlélete maximálisan az.

Nem csupán az igények megfogalmazása, hanem a közös és hosszú távú fenntartó felelősség is lényegi részét képezte a projektnek. Megalakult egy olyan társaság, amelynek célja éppen ezek megvalósítása volt, hiszen ha – esetünkben a Társak a *Teleki Térért Egyesület* – valamint a sajátjának érez, akkor éltető virágzását folyamatosan képes biztosítani. A park funkciói is erről az összetett jelentés-együttesről árulkodnak, hiszen a játszótér, pihenőkert, az közösségi díszkert, a kutyafuttató és a tinédzsereknek szánt rész egyaránt helyett kaptak a megújult Teleki téren. A külön pályázat keretében megvalósult zsánerszobrok (Lámpagyújtó, Ószeres és egy Teleki Lászlót mintázó) még közelebbé, szeretethetőbbé teszik a teret, hiszen az alkotásokat a közvetlen fizikai kontaktussal ötvözik. A projekt mintaértéke abban rejlik legfőképp, hogy a tájépítészeti minőségen túl egy gyökeresen más alkotói utat választott, amely látható módon közelebb van az emberekhez, a térhasználóihoz. Az emberekkel. Az emberekért. Közös felelősséggel.

Megbízó:
Józsefváros Önkormányzata, Budapest
Közvetlen projektmenedzser:
A Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési és Főépítész Ügyosztály
A szakmai program kitalálója, szakmai projektmenedzser:
Rév8 Zrt.
Tervezők:
B. Orosz Orsolya, Kovács Árpád, Kristin Faurest, Szohr Gábor, Tihanyi Dominika (Újirány Csoport)
Park területe:
12 000 m²
Tervezési időszak:
2013
Kivitelezés:
2014

Kifésztett „vitorlák” az esti fényben

Fotó: Frikker Zsolt

ÁLOM, JÓZAN KIVITELBEN

Teleki tér a legendás idők után

Megszűnt a „Zsibaj”, átalakult a Teleki tér, Budapest szegényebb lett egy legendával. Cserébe olyasmit kapott, amit minden városfejlesztő megirigyelhetne.

a városba költözés kiindulópontja, a Galíciából bevándorló zsidó kiskereskedők megtelepedési reményeinek végállomása. Folyamatosan áramló ember- és állattömeg, átmeneti életformák színezték a reformkorban még lópiacairól, később baromvásárokról sebtében elnevezett tér életét. Igazi nevet 1874-ben kapott a nemzeti önállóságért harcoló Teleki László politikusról, aki különösen a szívén viselte a nemzetiségiek jogait. A névválasztás hosszú távon talán bizonyult, a környék ma is sok náció együttélésétől változatos szegénygettő.

Az állatvásárok idővel kijebb szorultak, a helyükön 1897-től a főváros legnagyobb használtcikk-piacá tenyésztett. Óriási forgalmat bonyolított, fénykorában napi több ezer látogató kutakodott a téglalapú új. bőrében, vagy a földre, bódékba, padokra pakolt tárgyak között. A „Tangó” legváltozatosabb árukinálata minden belefért, Mándy Iván emlékezik meg a *Teleki* című novellájában talán a legkülönlegesebb leletről: az itt kínált (és meg is vásárolt) törött repülőgépszárnyról.

A Telekit már 1932-ben a város szegényének nevezték – az engedély nélküli árusok idővel a Népszínház utca járdáit is belakták, és a napi kubikosmunkára várva itt működött a város legnagyobb emberpiacá is –, de valójában hatalmas olvasztótégelyként működött. A környező

Szöveg **GÖTZ ESZTER**

utcákban városzerte ismert muzikus cigány nagycsaládok éltek, és vagy húsz ortodox zsidó imaszoba működött – ma egyetlen lakászinagóga tartja magát a tér egyik oldalán, Európa egyik utolsó ilyen intézményeként a tematikus városi séták egyik nagy szenzációja. A téren nőtt fel két világhírűvé lett fotóművész is: Munkácsy Márton és André Kertész is, utóbbi egy korai sorozatában végigfotózta a Teleki kaftános, szakállas népét. A holokauszt letarolta a környéknek ezt a régi, eredeti arcát, de az ócskapiac a romokon is virult. 1950-ben az egész kócerájt átköltöztették előbb az Ecséri útra, majd onnan mai helyére, a Nagykörösi útra. A Teleki bódéiban élelmiszerpiac maradt, de a közállapotok nemigen változtak. 1988-ban az *Eldorádó*ban Bereményi Géza filmre vitte a Telekit, és ezzel a nemzetközi filmfesztiválok minden jelentősebb díját elvitte. 2014-ben, *Teleki Téri Mesék* címmel Spitzer Barbara egész estés dokut készítette a zsidó imaházról és környékéről. Hatvan éven át szinten tartotta magát Budapest egyik legrosszabb környéke, a piacot közben egyszer úgyahogy rendbe hozták. Körülötte a város gyorsan változott, és onnan mindig a legingatagabb rétegek kerültek ide. Amikor azonban 2010-ben az önkormányzat előállt a piac átépítésének, a tér rendezésének tervével, az árusok ebben az emberemlékezet óta változatlan bérleti díjak

A környék igényeire szabott átalakítás / Fotó: Bujnovszky Tamás

megemelkedését gyanították, a környékbeliek pedig egy várható és fájdalmas lakosságcserét.

Nem így történt. A bódékat elbontották, és 2014-re megépült az új piac (tervező: Alföldi György/Rév8 Zrt.), egyik felében egy Lidl áruházal – a telekrész eladásából lett pénz a piacépítésre –, a teret kettészelő villamosíni túlloldalán pedig, ahol hajléktalanok és kábszerek tanyáztak, igazi park keletkezett. A téren néhány homlokzatot rendbe hoztak, a Dobozi-Fiumei úti szegletben pedig megépült a csellengő fiatalokat befogadó sportcsarnok (*az ún. FiDo projekt részeként, OCTOGON 2014/8 - szerk*). A piac és az áruház két részét a közös, síkjában többszörösen megtört tető és a színezett oldalpanelek fogják egybe. Egyszerű térfeladás, derűs formavilág, amely nem kényszerít markáns építészeti karaktert a térre, megtartja az évtizedeken át megszokott sokszínűséget, de egyben kezeli az üzleteket. Látszó, sőt hangsúlyozott fémszerkezetét alul áttört zöld-sárga-szürke panelek fölöttük bevilágító üvegsávok borítják. A helyenként áttört homlokzatok légiessé teszik az egész szerkezetet. Nincsenek nagy tükröződő üvegfelületek, a megtört tetősíkok fellazítják a tömb méreteit. A háromszög csúcsára helyezett főbejárat jó döntés, hiszen a tér fő iránya a Népszínház utcától induló átlós tengely; az oldalbejáratok szellősebbé, minden irányból átjárhatóvá teszik a belső teret. A tető alatt, a piac terében a bódék tagolt házikó-designja a jellegzetes „telekis” világ tradícióját folytatja, nem erőlteti ide a belvárosi piacok hűvös eleganciáját, minden áruhely külön egység, saját zug marad.

Az igazi szenzáció azonban nem a piac, nem is a sportcsarnok, hanem a tér túlfelén kialakított park. Ennek formálásáért, az egész tér egységben tartásáért Alföldi Györgyék (Rév8 Zrt.) tettek nagyon sokat, ők vetették fel a közösségi tervezésben való termégyújítás lehetőségét és győzték meg erről önkormányzatot: ne a Budapesten már megszokott, lakosságcsereit indukáló változtatásokat javasoljon, hanem

a környék igényeire szabja az átalakítást. Így mára a város egyetlen olyan köztere lett, amit a helyiek lényegében maguknak terveztek. A közösségi tervezés – nálunk ez idáig – kis léptékű projektjeihez képest a Teleki tér minőségi ugrást jelent. A *Társak a TelekiTérért Egyesület* –, amely a tervezési folyamat során alakult meg – az Újirány Csoporttól kapott szakmai segítséget, Tihanyi Dominika tájépítész vezetésével a Parkban minden olyan funkció külön térrészre került, amelyeket a közösség fontosnak talált: a kötelező sétaút, csobogó, ivókút, játszótér itt életkorok szerint csoportosítva és sok egyéb szereppel megfejeelve, dimbes-dombos terápiás kertként működik.

Noha a körülkerített, igazi parkörrel örzött park főbejárata előtti kis téren három olyan bronzfigura is felbukkan köztéri szobor gyanánt, amilyenek miatt a köztér mostanában inkább kertitörpe-boltra emlékeztetnek – ez a három figura a tér egyetlen gyenge pontja –, a főbejáratról már egy minden ízében ideillő

világgal találkozunk. Nyers deszkából szerkesztett, paddal körített, legyező formájú közösségi színpad (ez a Reflekt Studio közreműködésével született), napozódomb, hirdetőtábla, óra és palántaágyás, komposztálóláda, árnyas-pados olvasódomb az időseknek és vizes-hintáshomokozós játszókert az egészen kicsiknek. A kamaszok kuckót kaptak és mellé új pingpongasztal került (az eredeti nem élte túl végül), két elkerített kutya futtató zárja a teret a Fiumei út felé, ide költöztek a megmentett betonpadok és szemetesek. A megtartott utcabútorok mellett az újak vandálbiztosak, a parkörtől lehet tollasütőt kérni, a helyiek pikniket, szabadterei mozit, közös virágültetést szerveznek. Nem vendégei, hanem gazdái a parknak, az ide hozott programok összetartják a közösséget, amelyik Münchhausen báró módjára a saját hajánál fogva húzza ki magát a kilátástalanságból. A Teleki mindig az egymásra támaszkodó kisemberek világa volt; a tér múltja most erőt adott a helyrezökkenéshez.

Az igazi szenzáció a park / Fotó: Bujnovszky Tamás

MELEGPÖRGETŐ

Úgy tűnik, az Úr 2015-ös esztendeje elkényezteti mindazokat, akik az építészet szerves részeként élik meg egy-egy ház bontását, az épített szerkezet, anyag és mélystruktúra végső feltárulkozását. Ezek azok a pillanatok, amikor az összefüggések még egy utolsó pillanatra megérthetőek és rögzíthetőek, adott esetben lefényképezhetőek. Amikor a statika törvényei még értelmezhetőek egy-egy bontógolyó lendülése, a hosszúgémű gép

„hidraulikus préselőnyomással történő harapásai” nyomán. Noha féltő, hogy soha senki nem fogja már a mi nemzedékünk után használni például a „melegpörgető” szót, és egyre homályosabb lesz Ganz Ábrahám emléke; egy Kohó- és Gépipari Minisztérium létrejötte a dolgok mai állása szerint egyáltalán nem lehetetlen. Bujnovszky Tamás bontás-sorozatának újabb felvételei a Széna téren készültek, de a „műfaj” szerelmeseinek szép pillanatokát okozhatott a CEU-tömb-rehabilitációja során a Nádor utcai ház eltüntetése is.

ÉPÍTÉSZETI ALÁZAT

Interjú Vesztergom Ádám építésszel

Az Ybl Bicentenárium számtalan gesztussal próbálta a társadalom figyelmét az építészetre és építészekre irányítani 2014-ben. Ennek szellemében került megrendezésre az I. Építészeti Nemzeti Szalon, melyhez szorosan kapcsolódik a Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti Tagozatának idei „Ybl Miklós emlékház” elnevezésű építészeti ötletpályázata. A megvételt nyert tervek a szemléletbeli értékek mellett jelentős etikai tartalmakat is hordoz.

Véleményem szerint egy, az Ybl Miklós munkáiról megemlékező kiállításnak szánt épületet tervezni csak kellő építész alázattal lehet. Az emlékháznak a kiállított makettekről, tervekről kell szólnia. Ybl építészeti hitvallását megfejtve a mai kor építészeti nyelvén próbáltuk megfogalmazni azt a szellemiséget, a környezethez való illeszkedést, arányrendszert, plasztikusságot, térszervezést és anyaghasználatot, amit a 19. század egyik leghíresebb építész is képviselt.

A tervezési helyszín egyik oldalán a Szent István Király Múzeum épülete, másikon pedig Schmidl Ferenc (1902–1977) fehérvári építőművész villája található. Egy ilyen inspiráló környezetben milyen városépítészeti szempontokat kellett figyelembe venni?

Székesfehérvár sűrű, belvárosi szövege sikátorokkal és udvarokkal tagolt. Ebbe a struktúrába illeszkedik a tervezett épület, amelynek a földfelszín feletti hármastömegosztása két, szintben eltolt, de összekötött udvart és egy gyalogos közlekedési sávot hoz létre a telken belül. Ezt a kialakítást a funkció is indokolja: a közeli szoborpark, különböző közösségi terek, valamint a Bástya utca és a Várkörút is bevonzza a járókelőket, ezért

a múzeum mindkét irányból könnyen megközelíthető. A telken a föld alatt végigfutó, régészetiileg is védett középkori városfal úgy geometriailag, mint gondolati tartalmában meghatározó elem: az épület kapuként működik a belváros felé. A fal vonalvezetése burkolatváltással, egy rövidebb szakaszon pedig üvegfüdemen keresztül a felszínen is nyomon követhető, valamint az épület fő homlokzata is részben leköveti annak vonalát. Fontos szempont volt az utcaképhez való illeszkedés is, ezért az épülettömegek mindkét oldalon tartják a szomszédos épületek magasságát, sőt mintegy kiegészítve azokat, össze is kapcsolják a különböző kubusokat.

A területen jelenleg működő és a koncepcióba is bekerülő kortárs szoborpark kihívást jelentő adottságai milyen új térszervezést hoztak létre?

A szoborpark a hátsó udvarban kapott helyet és a szomszédos épülettömeg alsó szintjén, a makettező műhellyel került vizuális kapcsolatba. Fontos szempont, hogy a látogatók Ybl munkássága mellett, betekintést nyerjenek a mai kor építészeti életébe, akár egy stúdiólátogatással, akár csak azáltal, hogy az üveghomlokzat előtt elsétálva látják, hogyan folyik bent a munka. A szoborpark nem csak az eredeti funkciót tartja meg, hanem a terület szabad bejárásán túl, a különálló épülettömegek gyalogos megközelíthetőségét is biztosítja. Ez a racionális beépítettség egyébként harmonikus térarányokat hoz létre, ahol az egyes tömegekben található rendeltetési egységek jól szétválaszthatóak. A tömegalakítás után az anyaghasználatban is a maximális egyszerűsége törekedtünk, így a letisztult formákhoz csiszolt kőburkolat párosult, amely látványos egységet képezve vonul végig a teljes koncepción.

„MINT EGY GENERÁCIÓ SÉTÁLUNK EGYÜTT”

Interjú Hujber Balázssal,
a *Liza, a rókatündér* című film díszlettervezőjével

Hujber Balázs évtizedek óta az egyik

legfoglalkoztatottabb filmes díszlettervező.

De a *Liza, a rókatündér* rendezője, Ujj Mészáros Károly nemcsak ezért választotta maga

mellé: nagyjából egy generációba tartoznak, közös világgal.

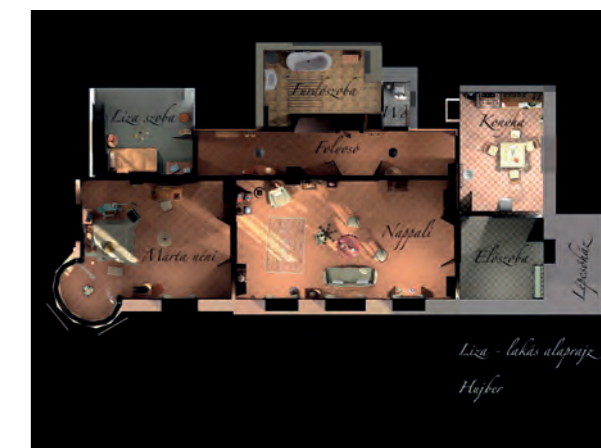
Vayer Tamás asszisztenseként tanulta ki Hujber a hivatást, a 14 éve elhunyt díszlettervező legendának számított a szakmájában, olyan mesternek, aki párhuzamosan akár 3-4 színházi vagy filmes produkció között tudott mozogni, lényegében egy Zsiguliban tervezett. Hujber Balázs eleinte főleg színházi makettek tervezett mellette, csak utána jöttek a filmek. Ő volt a *Kontroll* díszlettervezője, amiben a metró föld alatti világa ugyan adta magát, de inkább technikailag volt kihívás, hogy az éjszakai 5-6 órás forgatás előtt kellett lerohanni a metróba és minden munkát elvégezni. Az *Overnightot* jó játéknak tartotta, ahol a rendező Török Ferencsel és operatőr Garas Dániellel hármasban egy fura, szikár bróker Budapest képét és helyszíneit sikerült megtalálniuk (*A 2008-as Magyar Filmszemlén Látványtervezői díjat kapott – szerk.*). Török Ferencsel dolgozott még a *Koccanásban*, Dyga Zsomborral a *Köntőrfalakban* (háromszereplős kamarafilm egy lakásban), és Goda Krisztina *Kaméleonjában*. Bergendy Péterrel a *Vizsga* című, az ötvenes években játszódó filmben is dolgozott, ami nagyon kis pénzből készült, ezért szinte teljes egészében a VIII. kerületi

Ganz-telepen forgatták le. Illetve nagyon szerette a *Halálkeringőt* is, amit egy lepusztult lakásbelsővé rendezett műteremben vették fel, egy „szokatlan” Kern Andrással és Dobó Katával.

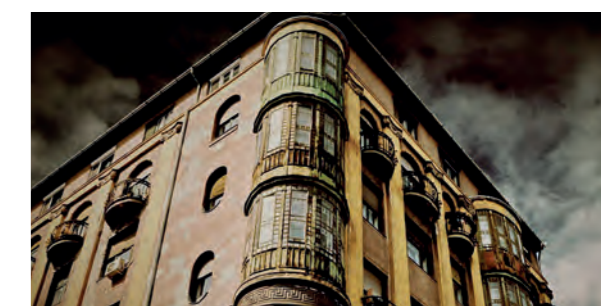
Torma Tamás: Kezdjük a házzal. Kollégámmal arra jutottunk, a valóságban talán a Mátyás téren áll.

Igen, a Mátyás téren. Jó 15 évvel ezelőtt terepszemléztem ott, és beleszerettem (a *Löffler Sándor és Löffler Béla által tervezett Magda Udvar épületéről van szó, ami 1911-12-ben épült – szerk.*) Mindig izgatott, egyedül áll ott, a tér sarkán, kimagasló és különleges, minden ház jóval kisebb körülötte, nincs ráépülve egy másik. Tulajdonképpen a forgatókönyv első olvasása után megvolt bennem, hogy ez az a ház – azok a zárterkélyes, fémkeretes üveg „kitüremkedések” az oldalán! Aztán ennek reprodukáltam egy valójában soha nem létezett belsőjét, amit később műteremben építettünk meg. Jobban szeretem a stúdiófilmeket, mindig egy kissé elemelkedettebb világot tud adni. Tehát elsőre meglett a ház,

„És innentől
egy jó játék
is elkezdődik:
mi fér bele, mi
nem fér bele.”

Márta néni szobája

A Magda Udvar (Mátyás tér) épületének részlete

Fotók, renderek HUIBER BALÁZS

amit próbáltam adagolni Károlynak, a rendezőnek. Valahogy azt volt az érzésem, hogy ez a ház magányosan áll a filmbeli Csudapestben. Bajban lettem volna, ha azt mondja, nem tetszik. Szerencsére tetszett neki, bár a lépcsőházról azonnal kiderült, hogy ott lehetetlen lesz majd forgatni, ezért a lépcsőházat a Várkert Bazár melletti bérházban találtuk meg, a teljes átalakítás előtt még mi lehettünk az utolsók, akik ott forgattunk.

Közös generációs érzésből jött ez a retrós világ?

Először azt akartuk, hogy a lakás a negyvenes éveket tükrözze. Márta néni, a japán nagykövet özvegye itt öregedett meg, annak a kornak a polgári tárgyai között; és van egy-egy japán rekvizitum is a lakásban. Amikor viszont Liza kimegy az utcára, kiderül, hogy a kapitalista Csudapestben vagyunk, valamikor úgy hetvenben. Így került a hamburgeres Mekk Burger gyorsétterem az Engels téri buszállomásra (*ma Erzsébet tér és a Design Terminál/Terminal Étterem és Bár épülete – szerk.*). A József Attila utcai végénél egy

falat kellett építenem, hogy az autók miatt kitakarhassam mindazt, ami nem illik a mekkburgeres kilátás képébe. Nincs viszont határozott stíluskorszak, de talán ez nem is baj, mert gazdagabban lehet a tárgyakkal illusztrálni. Azt szerettük volna, hogy színeiben, formáiban egy kissé megfoghatatlan világot idézzünk fel. És innentől egy jó játék is elkezdődik: mi fér bele, mi nem fér bele. Tehát a mese legyen kicsit elemelve, és semmi se legyen nagyon konkrét – mintha ma játszódhatna –, inkább azt akartuk, hogy valami nem-stimmeljen érzés legyen. Persze már a zenék is meghatározták nagyjából a hetvenes éveket. Karcsinak már akkor nagyjából megvoltak például a finn countryk, a japán sláger, tehát csomó mindennek össze is kellett passzolnia. Vagyis amikor azt gondoltuk, hogy toljuk el a mozit valamely irányba, szinte adta magát a kora, ami ugyan nem konkrét, de leginkább mégis a hetvenes évek retrós világa. És ehhez jött a stúdióbelső az összes matériájával, tapétájával, véccéláncával, a fapadlóval és redőnyökkel, a kilencedik kerületi ablakillatásokkal.

Leginkább talán a hetvenes éveket idéző retrós világ

A Lizát bámuló kéményseprő is pont egy olyan tetőről esik le, ami a ház ablakából látszik.

Így van, az is eredeti. Nagyon sokszor a részletekben bújik meg a dolog. Lássuk be, csomó emberben fel sem merül, hogy egy jól felszerelt díszletben mennyivel könnyebben lehet dolgozni, azaz ha van rá pénz. Képzeld el ugyanezt egy átlagos, középszerű díszletben! A költségvetést persze mindig meg kell valamiért kurtítani, de a producerünk szerencsére itt megérezte, mennyire fontos lehet ez, neki is fontos volt, hogy szép legyen. Egy átlagos magyar filmben általában a látvány az első, amit lehúznak, mondván „ez nagyon drága, meg minek legyen műterem, minek kell külön tapétázni, jó lesz ez így is!” Profi volt a csapat, és csomó minden szerencsésen is jött össze. Karcsinál, a rendező-

nél például az volt az alap, hogy a díszlet minden egyes tételét átbeszéljük, minden részét, még a korhű telefonszinórt is. Ez egy társasjáték, és a filmezésben az a remek, ha jó a csapat, mert akkor azért „el lehet közösen sodródni”.

Végül még egy kérdés, ami nem hagyott nyugodni: a Csipkerózsikából Jó Nővé átváltozó főszereplő, Liza csipkeruhája. A poén kedvéért a ruha anyagából tervezték be utólag a függönyt vagy fordítva, valóban a függönyből lett a ruha?

Ez Bárdos Ibolya jelmeztervezőnek köszönhető! A ruha volt meg előbb, és aztán a ruha anyagából csináltattuk meg utólag a függönyt. Vásároltunk belőle egy nagyobb mennyiséget, elkészült a függöny, és az egyik jelenetben látszik is: Liza abból vágta ki a ruháját.

STREET ART LISSZABONBAN

A legális forradalom

Szöveg **MURÁNYI KATA**

Jean-Michel Basquiat vagy Keith Haring óta nincs abban semmi újszerű, ha street art alkotásokat új dimenziókban fedezünk fel, értve ezalatt a kortárs kiállítótereket a legközelebbi lakatlan külvárosi közeg helyett (OCTOGON 2012/1). Ez a trend a világ nagyvárosaihoz mérve Lisszabonban sincs másként, eltekintve a folyamat dinamikájától. A portugál habitus egyik éke, a *devagar, devagar* (lassan, lassan) a street art rohamtempójára pont nem alkalmazható. És a jelenségre sem, hogy a muralista alkotók művei beltéri vagy speciálisan, arra a célra kijelölt kültéri kiállítóhelyeken jelennek meg.

Az 1755-ben pusztító tűzvész új löketet adott Lisszabon megjelenésének, az addig fehér falairól ismert város házeit ekkor kezdték el színes, mór hagyományokat viselő csempékkel borítani. A mai napig is az *azulejo*, a portugál csempe adja az utcakép jellegzetességét, hatása megkerülhetetlen a kortárs képzőművészetre és designra. A modern street art első nyomai az 1974-es forradalom kapcsán bukkantak fel, mint az elnyomás elleni önkifejezés igencsak expresszív eszközei. Az ország múltjának, kultúrájának hagyatékai – legyen szó forradalomról, gyarmatokról, nagy felfedezőkről, politikáról, fociról, vagy a portugál *fado* zenéről – jelentősen befolyásolják a fiatal alkotók, muralisták gondolkodásmódját és vizuális nyelvét. Emellett a lokalizáció, a Tejo folyó és a kikötő jelenléte, a Lisszabont a déli oldallal (Margem Sul) összekötő híd,

a régi textil- vagy fegyvergyárak épületei, az ipari kerületek, és a város számára gondot okozó, elhagyott lakóépületek jelentik a fő inspirációs és megjelenési közeget.

A mostani boom alapkövét a 2011-es évben tették le, mikor olyan nemzetközi szupersztárok muralista alkotásaival bővült a város, mint *Aryz, Blu* és *Os Gêmeos*. Utóbbi alkotók művei már a Lisszabonba érkezés első napján utunkba kerülhetnek. Elsuhánva a reptérről a belváros felé az Avenida Fontes Pereira de Melo téglakkal kitömött romos épületein gigászi képek sorakoznak: egy álarcos bandita, földgömböt szívószállal szürcsölő király, krokodil, madárfeleség, éjjeli mumus. Ez a *Crono Project*, amely létrehozásán az ország aktuális „művészeti

nagykövete”, *Vhils*, polgári nevén Alexandre Farto munkálkodott.

Az omladozó épületek homlokzatából visszakapart portréiról elhíresült *Vhils* a graffitizés illegálisát elfeledve sztár épületszobrászá nőtte ki magát. Műveivel a világ számos nagyvárosában – Hongkong, Rio de Janeiro, Las Vegas, Mexikó, Berlin, Párizs, Sydney – találkozhatunk. A 27 éves művészre hazája is méltán büszke, formabontó munkássága a tavalyi, a Museu de Electricidade hatalmas épületében megrendezett egyéni kiállításában kumulálódott. A folyóparti állami intézmény szabad kezett adott a művészi szárnyalásnak, *Vhils* nem csak a belső tereket használta ki az anyag- és formakísérletre, hanem az épület és a környező

A csempék stílusát újragondoló Add Fuel munkája a Rostos do Muro Azul projekt keretében
Fotó: José Vicente (GAU)

Mekk Burger gyorsétterem

Vhils omladozó épületekre, egyedi technikával vésett hatalmas portréi a védjegyévé váltak
Fotó: José Vicente (GAU)

házak homlokzatain is megmutatkozott a téma, ami a legjobban foglalkoztatja, avagy miként hatnak a közterek, a rombolás és az építés a városban élőkre.

Vhils nem érte be ennyivel, 2010-ben életre hívta a street art fejlődésének meghatározó helyét, az *Underdogs* galériát. A kezdeményezés célja egyrészt, hogy magasabb művészetélethez emelje a street artot, kiállítási és eladási lehetőséget biztosítva. A kereskedelmi galéria indításának másik motivációja pedig, hogy külföldi alkotók bevonásával interakciós platformként szolgáljon a portugál és a nemzetközi szinten, ezáltal beemelje a várost a világ street art vérkeringésébe. A régi kikötő és lerakat, az omladozó gyárépületek dzsungelében igazi kis oázis a galéria, ahol a kiállítás megnyitókát külső helyszíni művészeti beavatkozások, festések, workshopok, street art séták és stúdió látogatások egészítik ki. Az *Underdogs* oltványra prosperáló vállalkozás, hogy nemrég helyi alkotók printjeivel és albumaival kereskedő pop-up bolttal bővítették a *Time Out* magazint

A brit művész, *Tim Etchells* 2014-es lisszaboni projektje / Fotó: José Vicente (GAU)

által fémjelzett Mercado da Ribeira, a belvárosi hípszter gasztró és design piac kínálatát.

A lisszaboni street art vandalizmusból való kivezetésére és legális mederbe terelésére, a közös értékek megővésére elsőként a városvezetés dolgozott ki nagyívű programot. 2008-ban, a történelmi Bairro Alto negyed rehabilitációja kapcsán létrehozták az Örökségvédelmi és Kulturális Osztály alá közvetlenül tartozó *Galeria de Arte Urbana*, röviden a GAU szervezetét. Első körben megtisztították az utcát, bárakat, padokat, kirakatokat a nem kívánt feliratoktól. És ezzel párhuzamosan felállítottak egy, a mai napig is sok látogatót vonzó, több panelből álló kültéri kiállítóhelyet a *Calçada da Glória* utcácskában. Azóta a város több pontján születtek hasonló kiállítóhelyek. Ilyen például az *Alcântara* kerületben, a folyóparti régi gyárnegyben létrejött több kezdeményezés, mint az *Alcântara-Mar* vasútállomást beborító, folyamatosan frissülő alkotások, a tavalyi forradalmi év emlékére létrehívott *40 anos 40 murais* hatalmas falai, a 25 de Abril hid pilléreit díszítő munkák a *Natureza viva* projekt keretében, vagy a Lisszabon kreatív iparát sűrítő *LX Factory* területén életre hívott alkotások. Az évente nagyjá-

ból 70 projektet levezénylő GAU a hajtómotorja annak a folyamatnak, hogy minél több legális, a városhoz méltó street art alkotás szülessen, amelyeket egytől egyig a városvezetés támogat és finanszíroz. A projektek között vannak edukációs workshopok (például nyugdíjasoknak és az egészen apróknak), nemzetközi konferenciák (a nyári *Urban Creativity* konferencia), kampányok a történelmi, a forradalom ideje alatt született graffitik megőrzésére, valamint a városban található street art alkotásokat összegző könyvek, kiadványok megjelenítése, városi séták szervezése. Lisszabon város vezetői a street artot támogató hozzáállásukkal egyszerre több legyet is ütöttek: speciális helyek és projektek kijelölésével visszaszorították a közterek rongálását, egyben új értékeket teremtve, amelyekre a lakók méltán büszkék. „Felírták” a várost a nemzetközi térképre, és ezzel együtt bevokáltak a turizmusnak egy fekete foltját, hiszen évről évre emelkedik azoknak a száma, akik nem a *fado* zene vagy a *Pastel de nata* sütemény, hanem a street art alkotások miatt zárandokolnak el a portugál fővárosba. (Köszönet a *Galeria de Arte Urbana* munkatársainak és *Orosz Richárd*nak)

AkaCorleone egy képe Lisszabon első hivatalos kültéri galériájában. A fiatal, de annál ambiciózusabb alkotó művészetét a tipográfiaián túl a város, Portugália történelme, az egykori afrikai gyarmatok hangulata inspirálja / Fotó: José Vicente (GAU)

Forradalmi témájú felirat a kukásautón.

A lisszaboni szemétszállítás is a cselekvésre szólít / Fotó: José Vicente (GAU)

ARANY ECSET DÍJ

Mutasd meg a benned rejlő **kreativitás**!

Keressük az Arany Ecset Díj nyertesét, Lakberendező kategóriában!

Ha szeretnél nevezni, küldj egy fotót bármilyen felületről, amelyen Trilak festéket használtál és máris indulhatsz a pazar nyereményekért:

I. helyezett:
iPad Air 2 + Mobile Match színmérő készülék + 3 alkalommal megjelenési lehetőség a Trilak fórumain

II. helyezett:
Mobile Match színmérő készülék + 60.000 Ft értékű Trilak utalvány

III. helyezett:
Mobile Match színmérő készülék + 30.000 Ft értékű Trilak utalvány

Közönségdíj:
Mobile Match színmérő készülék

A versenyre 2014-ben vagy 2015-ben a nevezési határidőig befejezett munkával lehet nevezni. A pályázatok beküldési határideje: 2015.03.31. A beérkezett munkák közül a szakmai zsűri választja ki a nyereményekkel jutalmazott 3 legjobb alkotást. Facebookon történő szavazással kerül kiválasztásra a közönségdíjas. A nyeremények képei illusztrációk.

További részletek: www.trilak.hu/aranyecset
[facebook.com/trilakaranyecset](https://www.facebook.com/trilakaranyecset) [instagram.com/trilakaranyecset](https://www.instagram.com/trilakaranyecset)

Minotti
WWW.MINOTTI.COM

design bútorok - belsőépítészeti tervezés - home styling
1061 BUDAPEST, NAGYMEZŐ UTCA 9. - T. +36 1 267 0312
WWW.CODESHOWROOM.COM - INFO@CODESHOWROOM.COM

CODE
SHOWROOM

ELMENT EKUAN KENJI...

.....ahány ember csak élt, a világmindenségben és a Tejútrendszerben mindenkinek ragyog egy-egy csillaga.” – áll a 2001: *Úrodüsszeia* című könyv előszavában (ford. Göncz Árpád, 1968), melyet a regény szerzője, Arthur C. Clarke és az azonos című film forgatókönyvíró-rendezője, Stanley Kubrick írtak. Február 8. óta a háború utáni designvilág egyik legkiemelkedőbb alkotójának, Ekuan Kenji formatervezőnek a csillaga is ott tündököl. Mint ismeretes, az 1929-ben, Tokióban született alkotó legismertebb munkája a japán alapítású Kikkoman élelmiszergyártó szójaszószához készített flakon (1961). A piros lezárójáról és elegáns cseppformájáról ismert üvegflakon (ma már műanyagból is gyártják), s benne a szósz máig a legjobb profitot hozó exportcikke a Kikkomannak. De az ismertebb munkák között ott találjuk a *Yamaha VMAX* motorkerékpár és a *Narita Express* szerelvények tervei is. Ekuan 1955-ben diplomázott a tokiói Állami Művészeti és Zenei Egyetemen, majd külön diplomát tett 1957-ben a pasadenai Art Center College of Designon,

s még ugyanebben az évben megalapítja a GK Industrial Design Associatest, melynek haláláig alkotó vezetőségi tagja maradt. Mint oly sok interjúban elmesélte, eredetileg, édesapja nyomdokain buddhista szerzetesnek készült, azonban az 1945-ös hirosimai atomtámadás pusztításai, köztük saját veszteségei (húga a bombázáskor veszett oda, édesapja, a város templomának papja pedig egy évvel később sugárbetegség következtében hunyt el) miatt letért az önmaga kijelölt útról. „A semmivel néztem szembe – mesélte 2012-ben egy, a BBC-nek adott interjúban – és nagy nosztalgiát éreztem az emberi kultúra iránt. Valami megérinthezőre, láthatóra volt szükségem, így aztán eldöntöttem, hogy kézzelfogható dolgokat fogok csinálni.” Ekuan szemléletével, munkáival megalapozta a háború után kibontakozó japán design máig tartó világsikerét. Mester, nyugodj békében! (HZs)

↑ 01

Fotó: Ligetvári Dorottya

← FREUD DABASON

Ha a jövő lelkes, hazai kutatói felfedezik az építészet apróbb részterületeit, lesznek kihagyhatatlan példák. A közlekedéshez kapcsolódó építmények esetében ezek között találjuk majd biztosan a Dabason működő Trafik Kör Kortárs Művészeti Egyesület (TK) tagjai által jegyzett, közkeletű nevén „gondolatmegálló”-t. Amennyire fontos ez a tömegközlekedéshez tartozó köztér-építészeti műfaj, sajnos itthon annyira elhanyagolt. Remélhető viszont, hogy a TK építész és nem-építész tagjainak munkája katalizátor lehet és országosan példamutató, nem is elsősorban a tervezők számára, mindinkább az önkormányzati döntéshozók felé. A dabasi városvezetők megérthették a kortárs építészeti *small is beautiful* alapigazságát és rábólintottak a buszmegálló ötletére. Ami megszületett kicsit ugyan más, mint a hat tervpályázat közül kiválasztott, Balogh Ádám által készített eredeti terv, ami még betonból volt elképzelve. A költségek miatt végül az olcsóbb, de tartós, ám a formát, esztétikát nem befolyásoló Fundermax-kompakt lemez lett a befutó. „Gondolatmegálló” attól lett

a buszmegálló, amitől egyedi, azaz hogy tíz poétikus és örökérvényű mondat (a történelmi Buddha, pszichológus-analitikusok, művészek gondolatai) került fel a kis tér belső határoló felületeire. Olyan sorok ezek, melyek mélyen elgondolkoztatják a várakozót (amiket olvasva mit bánja az ember, ha elfejt felszállni a buszra!). Az idézetek kiválasztását (harmincből tízet) a grafikai tervek jegyző Ligetvári Dorottya végezte el. A projekt további résztvevői pedig Borus Zoltán, Kovács Zoltán, Kántor Csaba, Ligetvári István, Póra Csaba, Oláh Dániel és Orgován Viktor, valamint az innovatív kivitelező, Lakos Zoltán voltak. A siker nem maradt el: már tervben van két újabb megálló, sőt, lapunk készítésének idején az egyik megállóépületre felkerülő idézeteket már szavaztatják is a Trafik Kör és Dabas város Facebook oldalán. PS. Kíváncsian várjuk a folytatást, titkon remélve, hogy valamelyik következőben már amőbáznai is lehet majd, ennek a lehetőségére – az ötlet az egyik telkes TK tag, Majoros Zoltán kertészmérnöktől származik – a már megépült esetében az ülőhelyigény miatt maradt el. (MSz)

02

03

MINDEN BIZONYTALAN

Másfél évtizede tart már, hogy az osztrák Steinbrener/Dempf & Huber képzőművészeti formáció sok esetben társadalomkritikus vagy csupán csak meghökkentő köztéri munkákkal csap oda a szizis-ferencjós-kás bécsi hétköznapiaknak. A szobrász, grafikus-fotós és építész (Christoph Steinbrener, Rainer Dempf, Martin Huber) alkotta triász tavaly november végén egy 8 méter magas, közel 5 méter átmérőjű „szikladarabot” lógatott be a 18. század elején felszentelt bécsi Jezsuita templom (közismertebb nevén egyetemi templom) hosszaházának mennyezetéről. Az 500 kg súlyú, szürkére festett, hat részből összeállított, kőhatású műanyag tömböt 2 mm vastag drótkötelekkel, három ponton, mérnöki számítások és felügyelet mellett rögzítették a mennyezethez. A helyszín kiválasztása nagyon merész, már-már dadaista tett, Pannónhalmát kivéve nehezen hinnénk, hogy hazai, felszentelt szakrális térben megtörténhetne hasonló. Persze szó sincs itt a vallás, a hit meggyalázásáról, még annak tudatában sem, hogy a címben – *To be in Limbo* (Bizonytalanságban) – szereplő Limbo könnyen átfordítható a katolikus teológiában ismert limbusra, avagy a pokol előcsarnokára használt kifejezésre. Művészeti kérdéseket feszegetnek itt és ezzel az alkotók. Gigantikus szikladarabjuk tekinthető egyrészt René Magritte hétköznapi tárgyakat szokatlan kontextusban, gyakran lebegésben láttató szürrealizmusa iránti hódolatnak, másrészt feleleveníti Walter Benjaminszék az eredetiség kérdéskörére, egy mű Itt és Most-jára vonatkozó fejtegetéseit (lásd: *W.B.: A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korszakában. In: uő: Kommentár és prófécia. Esszék. Budapest, Gondolat 1969*). És persze a szobrászat évszázados kísérletének demonstrációja is egyúttal a Limbo, ami a fizika törvényein felülkerekedni vágyó művészek óhaját „hazudja” a barokk templom színpadias közegében: a hatalmas és nehéz kődarab könnyedén lebeg a térben – hatása olyan, mint a Szamothrakéi Niké (i.e. 2 századi) márványszobor, melynek szárnya, dús redőzésű öltözéke az ókori szobrászat egyensúly-technikájának egyik legszebben kivitelezett, repülést érzékeltető alkotása. Az Installáció 2015. április 19-ig tekinthető meg a bécsi Jezsuita templomban. (MSz)

KIFUTÓ ÉS BEFUTÁS

Boronkay Linda belsőépítész portréja

Szöveg SZÉPVÖLGYI VIKTÓRIA

Boronkay Linda kamaszként sikeres párizsi modell, húszas éveiben pályakezdő belsőépítész, majd harmincas évei elején elismert belsőépítészként hódítja meg a világ számos városát. Milliók és milliomosok életminőségéért felel a 32 éves magyar tervező. Az egész már-már meseszerű.

2008-ban Boronkay Lindát kiválasztja a Brit Belsőépítészeti Intézet (British Institute of Interior Design) a legtehetségesebb Angliában élő fiatalként. Ekkor még a londoni Metropolitan Egyetem másodéves belsőépítész hallgatója, mellette luxus lakásbelsőket és a WERK Akadémia tereit tervezi. Diplomája megszerzése után, 2010-ben Tom Dixon állást ajánl neki stúdiója belsőépítész részlegében, a Design Research Studióban, közel két évig dolgozik csapatként. „Bíztattak – meséli –, hogy merjek saját stílust kialakítani és ne olvadjak bele a divatos, kortárs stílusokba. Tomban igazi mentorra találtam.”

A válság következtében megcsappannak a Dixon stúdió projektjei, így Martin Brudnizki, Londonban élő, svéd-lengyel származású, fiatal belsőépítész irodájának munkatársaként folytatja karrierjét. „Nagyon élveztem ezt az időszakot, mert Associate FF&E (Furniture, Fixtures & Equipment – szerk.) designerként nem csak a projektek koncepcióját, formavilágát, színvilágát, tehát esztétikáját határoztam meg, de egyedi bútorokat és világítást is terveztem, ami az egyik fő szenvedélyem.” – mondja arról a másfél évről, amelynek során Észak-Amerikában, Indiában és Európa-szerte dolgozik ingatlanfejlesztőkkel és olyan presztízsű ügyfelekkel, mint Jamie Oliver.

2012 decemberében férje Sydney-ben folytatja pénzügyi tanulmányait, ahol Linda a világ 7. legnagyobb irodája, a 15 stúdiót 850 alkalmazottal működtető Woods Bagot belsőépítészeként és projektvezetőjeként kap állást. Mára gyakran a teljes irodát képviseli, irányítja nem csak a sydney-i, de a további irodákban folyó munkát is. A következőkben szakmai útjának főbb állomásait mutatjuk meg.

2012 decemberében férje Sydney-ben folytatja pénzügyi tanulmányait, ahol Linda a világ 7. legnagyobb irodája, a 15 stúdiót 850 alkalmazottal működtető Woods Bagot belsőépítészeként és projektvezetőjeként kap állást. Mára gyakran a teljes irodát képviseli, irányítja nem csak a sydney-i, de a további irodákban folyó munkát is. A következőkben szakmai útjának főbb állomásait mutatjuk meg.

Fotók: The Australian Turf Club, The Keystone Group, Woods Bagot

Fotó: Benji Williams

Sydney elit klubja, a *The Stables* kialakítása Linda első önálló belsőépítész megbízása volt az ausztrál Woods Bagot iroda kötelékében. Bár magát az exkluzív klubot, mint műfajt (ahol a tagok reggeltől estig változatosan tölthetik el idejüket) ismerte, ezúttal olyan tér létrehozását kérte a megrendelő The Keystone Group, amelynek atmoszférája, jellege máshová is adaptálható. Az elegáns királyi lovas klub épületének legfelső szintjén helyezkedik el „Az Istállók” (The Stables) névre keresztelt téregyüttes, 1000 m²-en. „Annak érdekében, hogy minél több élményt nyújtsunk a vendégeknek, a tereket (loungé, étterem, terasz, könyvtár/sakkszoba, privát bár, étkező) úgy kezeltük, mintha különálló projektek lennének, más-más koncepcióval. A bútorok, lámpák, vitrinek, banquette-ek és a forgatható könyvespolc is saját tervezésűek. Még a vitrinben levő tárgyak is válogatás alapján kerültek be.” Linda csapata részben ennek a projektnek köszönhetően kapta meg 2014-ben az Év Tervezője (Designer of the Year) díjat az Interior Design Excellence Awards-on. (Társtervezők: Wade Little, India Collins)

Fotók: The Soho House Group, Martin Brudnicki Design Studio

Már Martin Brudnicki londoni irodájában, 2011-2012 között, egyéb más mellett dolgozott a Miami-ban található *Soho Beach House* projekten is. Az ügyfél, a Soho House Group Brudnicki egyik fő klienseként 3-4 munkát is a stúdióra bízott. Valamennyi Soho House-konceptió alapvetően azonos, akár Indiában, Amerikában vagy Angliában létesülnek: „Otthonos közeg, kényelmes bútorokkal, keverve az antik, a mid-century és a modern darabokat, de a

részleteket mindig a helyszín sajátosságaira, a vendégek igényeire formáltuk. Ezért friss és vonzó a tagok számára, akik a világ összes Soho Clubjába bejutást nyernek a tagság megszerzésével. Természetesen attraktív a tagok névsora is, köztük a legtöbb híres színész, zenész, modell és művész megtalálható. A taggá váláshoz nem elég a tagdíj megfizetése, két másik tag ajánlólevele is szükséges.” – mondja a Miami projekt kapcsán Linda. (Társtervezők: Martin Brudnicki, Aaron Clarke, Alexander Waterworth, Gianpiero Gaglione)

Fotók: Tom Dixon, Design Research Studio

A New York Times által is méltatott *The Dock Kitchen* étterem belsőépítészetét 2010-ben Tom Dixonnal és stúdiójának enteriortervezőivel közösen készítette. Az ipari hangulatot erősítő elemeket maga a tér, az eredeti állapotában megmaradt gyáracsarnok inspirálta. „Térbeli megkötésekkel és kihívásokkal szembesített minket ez a hely, mivel az alapterülete

keskeny és hosszú. Egy nagy teljesítményű konyhát is be kellett valahogy illeszteniünk, amire külön helyiség nem állt rendelkezésre. Ezért ahelyett hogy elrejtettük volna, az étterem díszévé tettük, sőt, ez bontja ketté a teret egy minden vendég számára nyitott éttermi részre és egy privát, bérelhető szekcióra. Tom tervezett egy mobil konyhát is, ami az étterem belső mozgatható, hogy a „szeparé” bérlőinek saját szakácsa is lehessen.” (Társtervező: Tom Dixon)

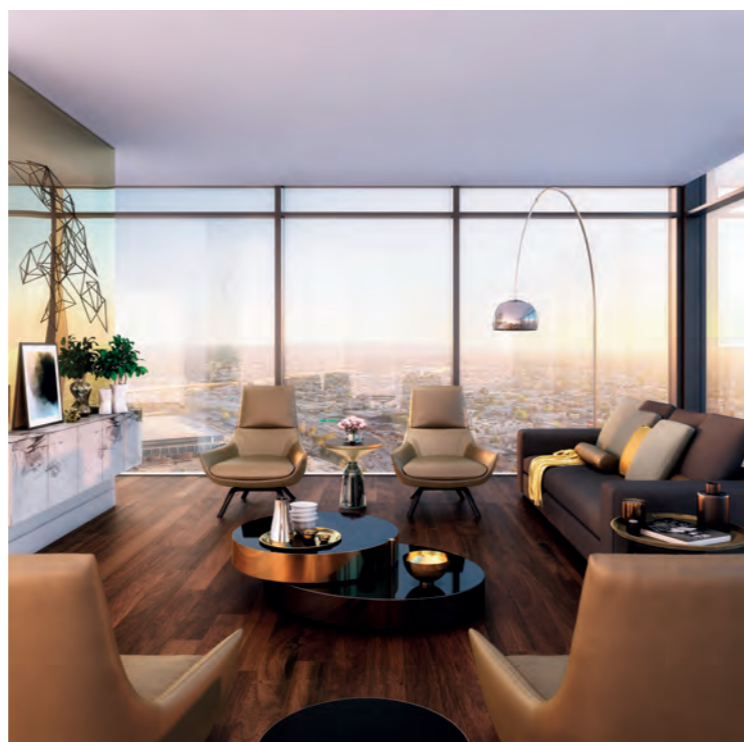

Fotók: The Howard Hughes Corporation, Woods Bagot

Honolulu kevésbé közismert látványosságai közé tartoznak Vladimir Ossipoff, orosz származású tervező 20. század derekáról származó, modernista ikonjai. Az általa jegyzett 1962-es IBM-épület felújítása és átépítése szintén a Woods Bagot iroda legfrissebb projektjei közé tartozik, a belsőért a Linda által vezetett Lifestyle csapat felel, olyan eredménnyel, amit örökségvédelmi díjjal jutalmazott a Historic Hawaii Foundation. A Howard Hughes Corporation, Észak-Amerika egyik legnagyobb ingatlanfejlesztője építette át 20 millió USD költségen a meglévő landmark házat többfunkciós, kortárs komplexummá: értékesítési központ mintalakásokkal és irodák létesültek az egykori IBM-épületben. Ez a projekt egy tíz éven át zajló városfejlesztési koncepció első lépése, melynek részeként 22 toronyház, éttermek, bevásárlóközpontok és parkok létesülnek, 24 hektáros területen. „A belsőépítészeti koncepció meghatározásakor a tradicionális hawaii minták, geometriai referenciák, a kolonizáló és a kortárs, futurisztikus stílus inspirált minket. A projektbe helyi művészeket is bevontunk, így nem csak az ügyfél, hanem a helybeliek is elégedettek a végeredménnyel.” (Építész: Vladimir Ossipoff; társtervezők: Nik Karalis, Wade Little, Guion Childress)

Los Angeles belvárosában épül a legnagyobb állami tulajdonú kínai ingatlanfejlesztő, a Greenland Group befektető csoport harmadik projektje, amire a Woods Bagot stúdió és rajtuk keresztül a Linda által vezetett Lifestyle grupp kapott megbízást. „Az apartman-toronyházakban nagy hangsúlyt kapnak a közös területek, ez a megoldás korábban a hotelekre volt jellemző; ebben az esetben a lobb, a porta, a lounge, a könyvtár és az edzőterem enteriőrjéről van szó.” Arról, hogy Sydneyben élve mennyit és hogyan dolgozik együtt a Woods Bagot tengerentúli irodáival, a következőt mondja: „A 15 Woods Bagot iroda sokszor úgy működik, mintha egy stúdió lenne, különböző városokból, országokból szerveződnek projekt-csapatok, pláne ha valaki egy bizonyos területen elismerést ér el. Rendszeresen részt veszek nemzetközi munkákban, leggyakrabban a hongkongi, londoni és a San Franciscó-i irodákkal kollaborálok. Videókonferenciákon, közös projektmappákon és sokszor utazásokon keresztül válnak sikeressé ezek az együttműködések. A kliensek is szeretik látni, hogy a szolgáltatás, amit kapnak, a szó minden értelmében világszínvonalú. Legutóbb Hongkongba utaztam egy prezentációra, ahol a helyi irodán kívül részt vetek munkatársak a dubai, pekingi, sanghaji irodákból is, Sydney-t én képviseltem.” (Társtervezők: Wade Little, Alan McMahon)

Fotók: Greenland Holding Group Co., Woods Bagot

Filmdíszletszerű enteriőrt hoznak létre 2015-ben a Woods Bagot belsőépítészeti irodájának irányításával az 1939-es, védett art déco épület, a 4+ csillagos *Greenland Hotel Sydney* felújításával. A kínai Greenland Group ingatlanfejlesztő első Kínán kívül megvalósítandó munkájaként kezdtek dolgozni a projekten Linda és munkatársai. „Ebben az esetben a felelősséget az növeli, hogy méltó módon nyúljunk egy történelmi, védett épülethez.” Jövőbeli terveiről a következőket osztja meg: „Nagyon konkrét elképzelésem van arról, hogy milyen színvonalú és típusú projektekkal szeretnék foglalkozni, és ez idáig sikerült is ezen a vonalon maradnom. Persze ezért időről időre meg kell küzdenem és előfordul, hogy elfáradok, elbizonytalanodom, de ez mind a kreatív folyamat része. Ugyan a céljaim határozottak a következő 5-10 évre, az oda vezető út nincs kiköveztve, lefektetve. Sokszor kell rögtönözni és a körülményekhez idomulnom, de ezzel nincs semmi bajom. A cél lebeg a szemem előtt, és a folyamatra, ami elvezet hozzá, vannak A, B, C opcióim.” (Társtervező: Wade Little)

Fotó: Greenland Holding Group Co., Woods Bagot

TETŐFEDŐ ROMBUSZ

Nem ismer kompromisszumot az esztétika és a minőség területén

PREFA TETŐFEDŐ ROMBUSZ MŰSZAKI ADATAI

Alapanyag 0,7mm vastag bevonatos alumínium ötvözet, kétrétegű beégetett lakkozás, vagy RAL, illetve NCS szerinti porszórás

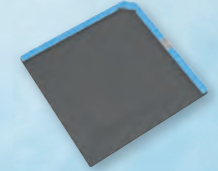
Méret 290 x 290 mm fedett felület

Súly 2,6 kg/m²

Tető hajlásszög min. 22° = kb. 40 %

Alátétszerkezet és elválasztóréteg min. 24mm vastag teljes deszkázat; 3,25kN/m² feletti karakterisztikus hóteher, illetve a 0, I és II területi kategóriába tartozó épületek esetén a beépítés deszkázatra és bitumen alapú elválasztó rétegre történik.

Rögzítés Minden tetőfedő rombuszt 1 db hafterrel kell rögzíteni = 12 hafter/m²

Termék: Tetőfedő- és homlokzatburkoló rombusz
Szín: P.10 antracit
Épület: Völkermarkt, Ausztria
Építész: halm.kasching.wührer Architekten
Kivitelező: Dachservice Gautsch

SZÜKSÉGBŐL ERÉNY

*A Youth to youth
projekt elsője*

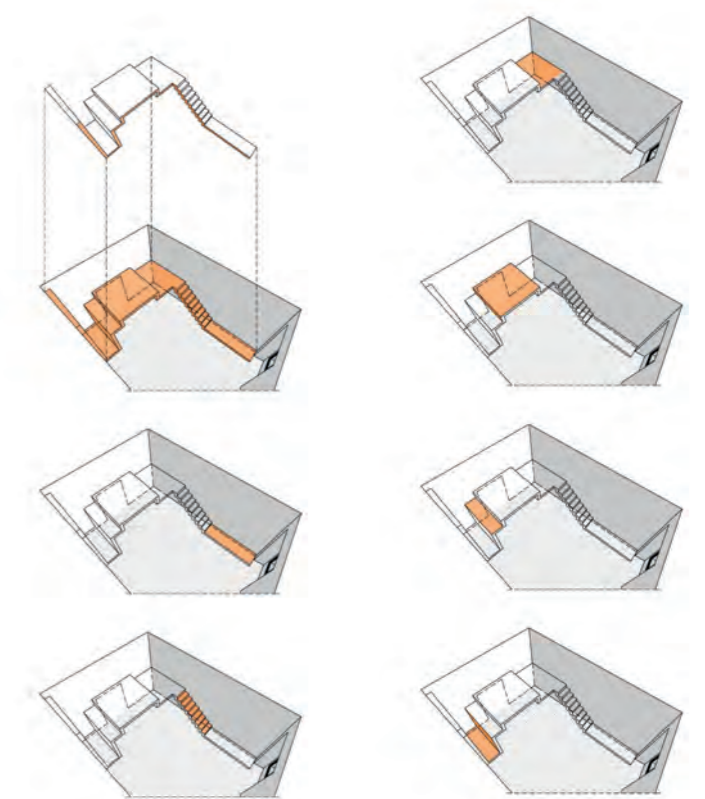
A batlab építészeti
és designstúdió
két alapító-tervezőjének egyik friss
belsőépítészeti munkája
mindenképpen figyelmet érdemlő,
sőt,
kialakítása okán
kétség nem fér hozzá:
figyelmet követel magának.

A lépcsősorok alatti terek tárolókat rejtenek

Szöveg **MOLNÁR SZILVIA**
Építész **BATIZI-PÓCSI GERGŐ,**
BATIZI-PÓCSI PÉTER
Fotó **NORBERT JUHÁSZ**

A belsőépítészeti tervezésben különleges helyet foglal el a lépcsők ki- vagy átalakítása, ez a tervezői feladat mindig komoly, és sikerrel kecsegtető vagy éppen kudarcra fenyegető. Ha együtt van a kellő szakértelem, a tervezői lelemény és kreativitás, akkor az abszolút egyedi, akár korszakos végeredmény születhet. Olyan stílus-sűrítmény, mint például a Wiener Werkstätte/Josef Hoffmann tervezte *Villa Skywa-Primavesi* szalonteréből induló főlépcső (Bécs, 1913-1915), ami lehetőséget nyújtott arra, hogy ezen az abszolút gyakorlatias belsőépítészeti egységen minden, ami meghatározta formailag, dekorumban a bécsieket, az ott és akkor megjelenjen.

Egyetlen, szalagszerűen végigfutó, pirosas-narancsos színű elemként jelennek meg a galériaszint, lépcsőkarok

A mai kor kisebb alapterületű helyiségei esetében, a megkövetelt több funkció praktikus és kevés, ámde erős gesztusok „bevetésével” nagyon jó enteriőröket eredményezhet. Ez történt Batizi-Pócsi Gergő és Batizi-Pócsi Péter (Batlab) belvárosi munkájában, mely a bizonyára sorozatnak szánt *Youth to youth* projekt (Fiatalok fiataloknak) első megvalósulása. Ifjú házaspár két lépcsőkaros hálógaléria tervezésével bízta meg a tervezőket, olyan nagy belmagasságú helyiségben kialakítva, ami külön-

nösen esztétikus, jó értelemben véve: színpadias megoldást is sugallt. Batizi-Pócsi Gergő és Batizi-Pócsi Péter pedig éltek ezzel a lehetőséggel.

Szükségből erényt kovácsolva, a két lépcsőkart (mögöttük rejtett tárolók), a galériaszint vízszintesét – egyben a galériatér alatt létrejött térrész mennyezetét –, valamint a zárt lépcsőoldalakkal kialakított, a lépcsősort határoló, sok-fülkés falszakaszt egyetlen, szalagszerűen végigfutó, pirosas-narancsos

Építészeti:

Batizi-Pócsi Gergő, Batizi-Pócsi Péter (Batlab)

Statika:

Kiss Benedek

Tervezés és kivitelezés:

2014

színű elemként határozták meg. Az üde színű, MDF-lemezből kialakított szalag hatásos egység a fehér falak között, a beépített fénytechnika pedig – csipetnyi teátrum – este, egyetlen fényforrásként élve, vonalszerűen követi le a szalag formáját. Nyilvánvaló esztétikumán túl, jelentéssel bíró „tárgy” is a hálógaléria: a zárt lépcsőoldalakkal, acéllemezzel borított lépcsőfokokkal kialakított oldal a Férfi, míg az egyik oldalán nyitott lépcsősor a Női oldal.

A „női” lépcsőkar megvilágítva
Mintha egy-egy kilépő lépcsőfok és egy podeszt alakult volna galériává

AMI A CSÖVÖN KIFÉR

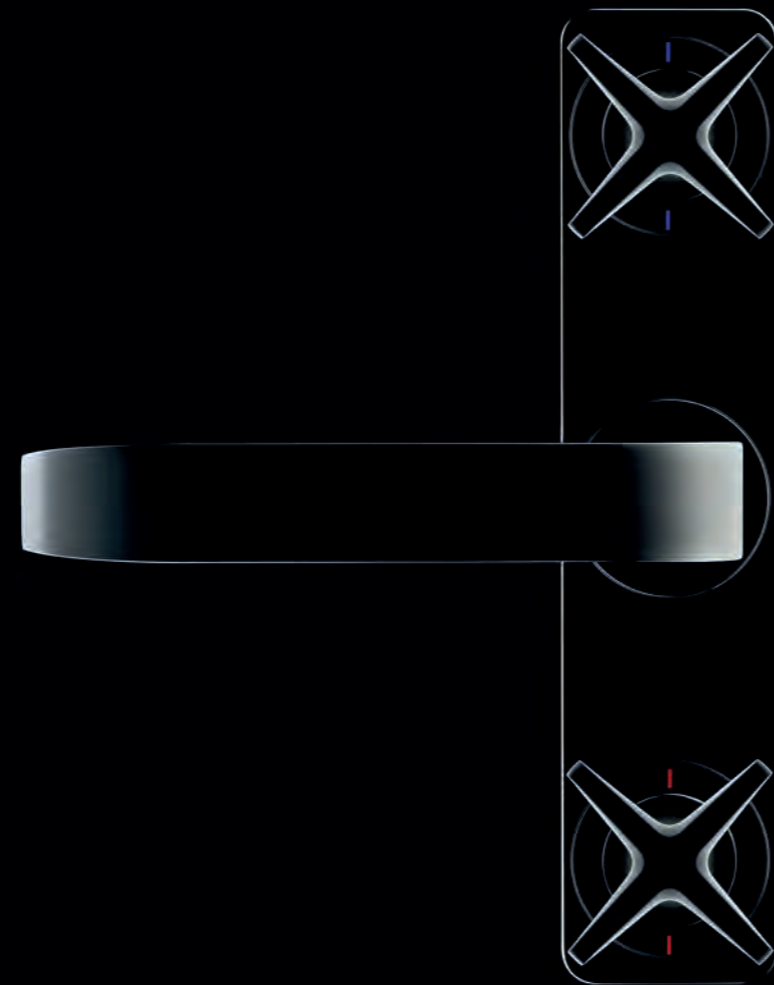
Gondolatok az idei ISH elé

Lapzártánkkal egy időben zajlik Frankfurtban a világ legnagyobb szaniter, hűtés, fűtés és épületenergetikai szakkiállítása, a kétévente megrendezésre kerülő Messe ISH. A vásárváros 250 ezer négyzetméternyi területén, mintegy 2400 kiállító mutatja be újdonságait hat napon át. Nem nehéz belátni, hogy ez a mennyiség teljességgel befogadhatatlan, így a világ vezető szanitermárkái törekednek arra, hogy a kiállítás előtt két-három héttel exkluzív módon informálják a kiemelt partnereket, illetve a sajtót újdonságaikról. Erről szól a Fekete-erdőben egymás melletti falvakban megrendezett *Duravit Design Days*, illetve a *Hansgrohe-Axor VIP Forum Schiltach*-ban, az *Aquademie-n*. Mivel az 2015-ös ISH-val következő lapszámunkban részletesebben is foglalkozunk, ezért ezen a dupla oldalon pusztán ízelítőt adnánk az idei újdonságokból, pontosabban a Hansgrohe-Axor újdonságairól, míg a következő dupla oldalon egy ugyancsak az ISH-hoz kötődő nagyszerű hazai kezdeményezésről, a Caracalla által a forgalmazó fő szanitermárkáit bemutató rendezvényről adunk részleteteket.

Az Axor idén egy 14 évvel ezelőtt kezdődő együttműködést folytatott: Antonio Citterio másfél évtizeddel ezelőtt alkotta meg első csaptelepcsaládját a német gyártónak, amit idén egy 37 darabból álló kollekciónal, a *Citterio E*-vel folytatott. Akik személyesen is látták a sorozatot, azok számára a „The Essence of Luxury” jelmondatot nem kell magyarázni. Mint ahogyan a tavaly Milánóban bemutatott, ám gyártásba igazából csak most kerülő új *Starck V*-csaptelep „Vitality of Water” jelmondata is kézenfekvőnek tűnik. Az Axor és Starck eddigi együttműködését ismerve a mégis zavarba ejtő fém-kristályüveg konstrukcióval kapcsolatban lehet egy gondolatunk: olyan ez az új tárgy, mintha az Axor Starck *Organic* sorozat párdarabja volna. Mintha ennek az új csaptelepnek

az üvegkelyhében örvénylő víz, az örvény megunhatatlan látványa, belső természeti törvényei elevenednének meg. Starck talán elégedetlen volt az *Organic*-kal mert pusztán formaként, illetve víztakarékos technológiaként idézte meg a természetet, de a természet valódi lényegét nem illusztrálta. Az Axor Starck *V*-t működés közben látni olyan, mint a tábornozet bámulni órákon át. Az örvény mindig változó, megunhatatlan. Túllépve az Axoron látható, hogy a Hansgrohe úgy a konyhai csaptelepeknél, zuhanycsaptelepeknél, mint a zuhanyfejeknél rendkívül elkötelezett a nyomógombos *select*-technológia mellett. Az az érzésem, hogy nem véletlenül. Tekintve ugyanis az új megoldásokra úgy tűnhet, hogy a piac pozitívan fogadta az innovációt, jól reagált.

Magyarországon az Axor Starck V ősbemutatója a már említett Caracalla Design Days -en, a Garibaldí utcában volt, és az immár harmadik alkalommal megalkotott különleges installáció részeként történt meg. A Hansgrohe-Axoron kívül tizenegy top-kategóriás gyártó jelentkezett itt a Bogár Róbert építész, belsőépítész által megalkotott poszt-apokaliptikus díszletben. Ráadásul a programot tovább színesítette egy hallgatói design pályázat eredményhirdetése, ahol a győztes csaptelep-konceptiókat 3D-technológiával ki is nyomtatták. Itt a győztes Kovács Apor, a MOME hallgatója volt. Ezzel, illetve a szakmai és edukációs nap megszervezésével a Dohány utcai színhelyű Caracalla Fürdőszoba Stúdió idén is bizonyította: megfelelő formátumot találtak ki abból a célból, hogy a szakma csúcsalkotásait megmutassák a nagyérdeműnek. (MJ)

Axor Starck V

Az Axor Starck V üvegből készült kifolyóval rendelkező csaptelep működő állapotban megtekinthető a Caracalla bemutatótermében. Caracalla Fürdőszoba Stúdiónak, Budapest, 1076. Dohány utca 27.

www.caracalla.hu
www.hansgrohe.hu

facebook.com/caracalla.budapest
facebook.com/hansgrohe.hungary

CARACALLA

AXOR
hansgrohe

SIMES
luce per l'architettura

b@light!

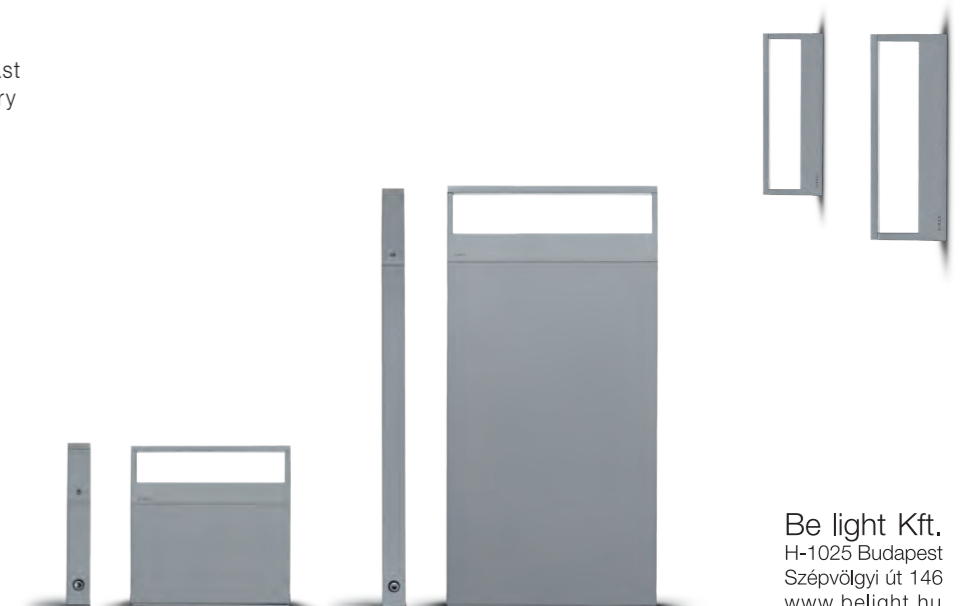

Cool,
stylish lighting of solids and spaces.

Cool is a range of Bollards and Wall Mounted Outdoor luminaires, providing a stylish contrast between solids and spaces. The contemporary style combined with the latest LED source maximizing its power whilst minimizing the size and energy consumption. The result is a product with no compromise on the visual comfort, thanks to a customized LED circuit directed towards the illuminated surface.

www.simes.com/cool

Be light Kft.
H-1025 Budapest
Szépvölgyi út 146
www.belight.hu

FÉNYES JÖVŐ

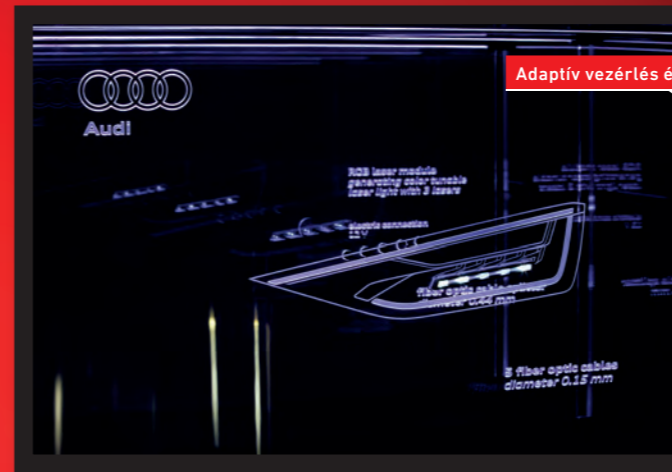
Látogatás az Audi lighting design központjában

Két héttel az idei genfi autószaalon előtt újságírók népes tábortát invitálta az Audi Ingolstadtba, pontosabban a gyár egyik vadonatúj részlegébe, egy 120 méter hosszú laboratóriumba, amit hivatalosan *Lighting Assistance Center*nek (LAC) hívnak. Tulajdonképpen egy feketére festett, bitumenezett padlójú, vaksötét alagsori helyiségről van szó, ahol a Matrix-LED, illetve a jövő Matrix-lézer, valamint OLED (Organic Light-Emitting Diodes) technológiáját fejlesztik és tesztelik. Magazinunk témája szempontjából a fejlesztések legfontosabb alakja a spanyol származású *Cesar Muntada Roura*, aki az Audi világítás-design részlegét vezeti. A cég több száz ipari formatervezője közül az ő csapatába tartozó designerek dolgoznak azon, hogy az egyre intelligensebb adaptív fényszórórendszerek technikai fejlesztései képesek legyenek az Audi márkaidentitását erősíteni, mert design szempontból a beltéri és országúti fény az egyik legerősebb kommunikációs eszköz a formatervezők kezében. A prezentáció során nem csak a jövő tárult fel, hanem azok a különféle részletmegoldások is, amelyek éjjel és nappal is képesek elárulni a külvilágnak, hogy aminek a fényeit látják, az az Audi melyik típusa, milyen stílusú gyártmány, milyen esztétikai jegyek jellemzőek rá. mj

Új fejlesztésű LED-es helyzetjelzők jelennek meg

Adaptív vezérlés és intelligencia minden mennyiségben

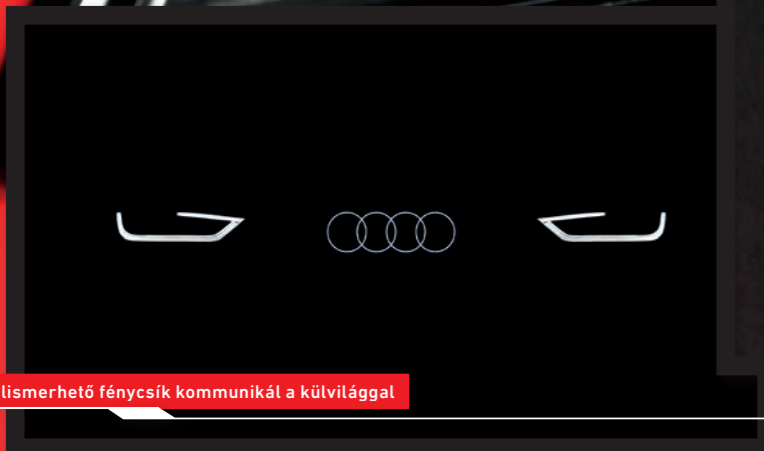

Cesar Muntada Roura

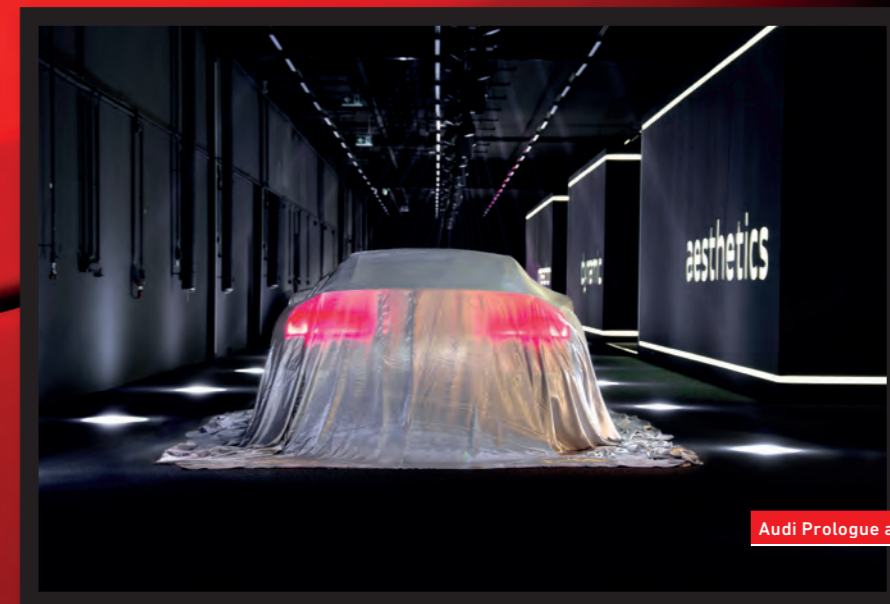
Prizmák és LED-ek jelentik a jövőt

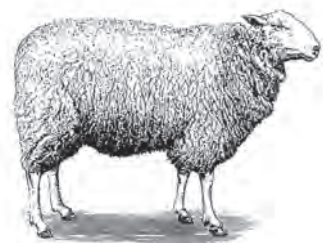

Jól felismerhető fénycsík kommunikál a külvilággal

Audi Prologue a lepel alatt

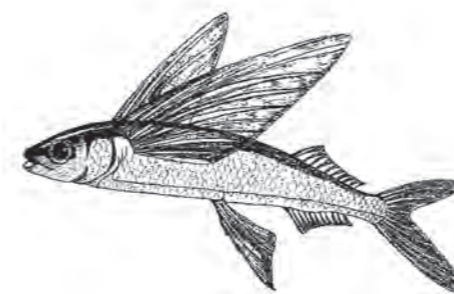

CSAK SEMMI FESZENGÉS!

Fricska Gasztropub, Budapest

Hosszú, kényelmes bárpult, akár sörözésre

Szöveg **MOLNÁR SZILVIA**
Belsőépítész **DOBROSI ESZTER (MOKKART)**
Grafika **HERCZEG ATTILA**
Fotó **SZALAI ESZTER**

Tavaly szeptember óta már biztosan nagyon várták a gasztro-, de az éttermi design monitorozók egyaránt, hogy mi történik a Dob utca 56. alatt. Néhány hónapos tervezés és kivitelezés után az előbbieket csoportját jóleső érzéssel töltötte el, hogy egy pénztárcakímélő, egyúttal minőségében hamisítatlan, mégis feszengés-mentes fine dining éttermet kaptak, ami egyben pub is, azaz egy pohár finom borra, pikoló sörre is érdemes és nem kínos beülni. De utóbbiak, vagyis a design-ra élénken figyelők is megnyugodhattak. Az egykori Kicsihszár helyszínén vagyunk, melynek belső tere kimondatlanul, de a legendás híru Baletticipó színpadias-bohém hangulatát hozta ide. Az új megbízók azonban mást, nemzetközi atmoszféráját és mait, de nem hivalkodót kívántak létrehozni a közel 220 m²-nyi pince terében. Olyan miliőt, ami fényével, kényelmével, letisztult belsőépítészettel hívogató, jelzi a minőségre való törekvést, mégsem elitista. Dobrosi Eszter belsőépítész pontosan

„fordította le” a design nyelvére ezen óhajokat. Választott színeivel és anyagaival – fehér és természetes színek; fa és fahatású burkolatok, helyenként a tégláig visszakapart falszakaszok –, a térelválasztóként is értelmezett tároló bútorokkal, a függesztett álmennyezetbe rejtett, természetes fényt adó építészeti lámpákkal egyfajta neutrális háttérrel adott a vendégtérnek. A fűszerei ennek a kompozíciónak: a borbemutató-fal, a szalaghátú, bőrbevonatú székek, a

lounge-tér rész – raklapokból kialakított kanapésarokkal és lerakóasztallal, a '60-70-es évek idézéte fotelekkel – valamint Tom Dixon *Etch* függesztékei, „ízre” kellemesen angolos/angolszász végeredményt nyújtanak. Vagyis a tervező gondosan „megterített” ahhoz, hogy a minőségi kivittel és kiegészítővel (miként az étek és italok ár-érték aránya) fricskát adjon a helyiség pozíciójának: mert miért is ne lehetne nívós helyet varázsolni egy pincetérben?

A Tesla logó különlegessége az áraműtést jelző gesztus, ami a vendégeket befelé tereli

latlan „C” épület üzemeltetésére a VII. kerületi Önkormányzat pályázatot írt ki, amelyet a NeonGROUP Kft. nyert meg.

A beruházó egy „hangtanilag kifogásolhatatlan áramház” (szórakoztató és kulturális központ) kialakításában gondolkodott, amely igen találóan a Tesla nevet kapta. Az elektromosság és mágnesesség területén alkotó zseniális tudós emlékét mostantól az elektronikus zene vadozatú, európai színvonalú központja, a *Tesla Budapest* is őrzi. A megvalósításhoz is kellett némi villamosság, konkrét és átvitt értelemben egyaránt. A villámsebességgel lezajló projektről a belsőépítészeti tervezéssel megbízott ifj. Kövessy Szabolcs és Benson Marcell meséltek.

Szokatlanul kevés idő, mindössze két hónap állt rendelkezésükre a tervezésre (2014. szeptember-október), aminek félidejében a kivitelezés is elindult (2014. október-december).

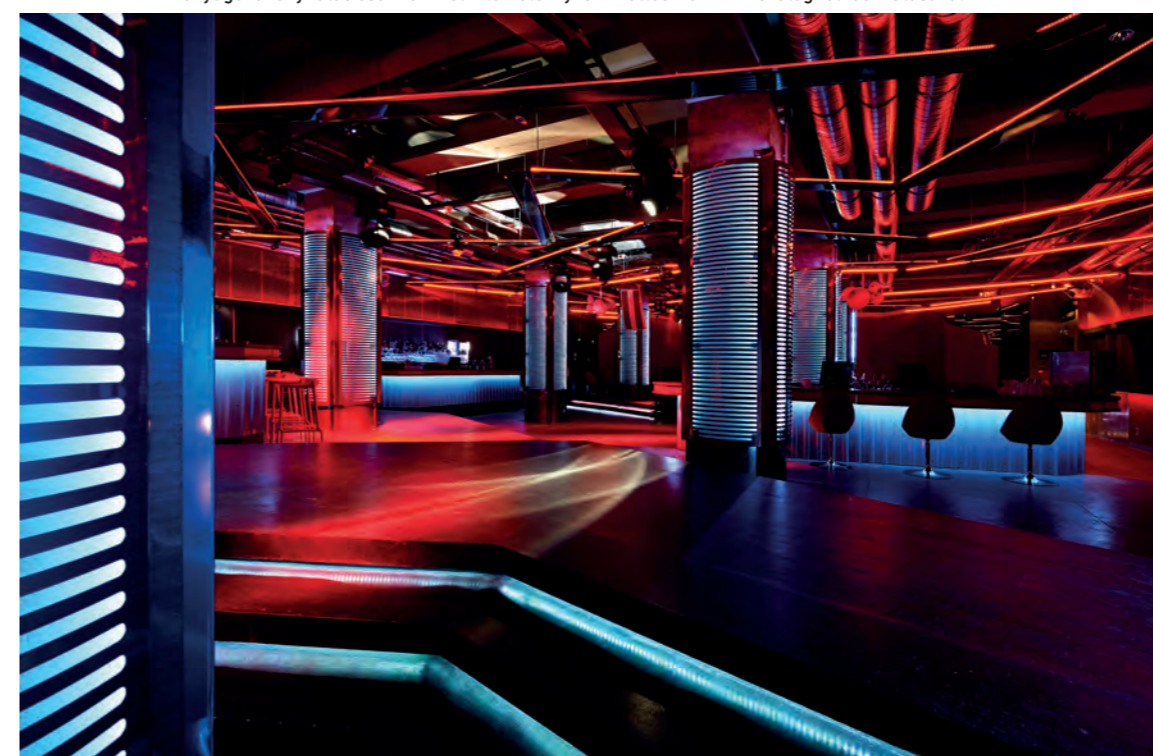
Lenyűgöző fényhatás csaknem két kilométernyi színváltós RGB LED-szalag felhasználásával

Szöveg **PETRIK RITA**
Belsőépítész **IFJ. KÖVESSY SZABOLCS,**
BENSON MARCELL
Fotó **FILEP KRISZTINA**

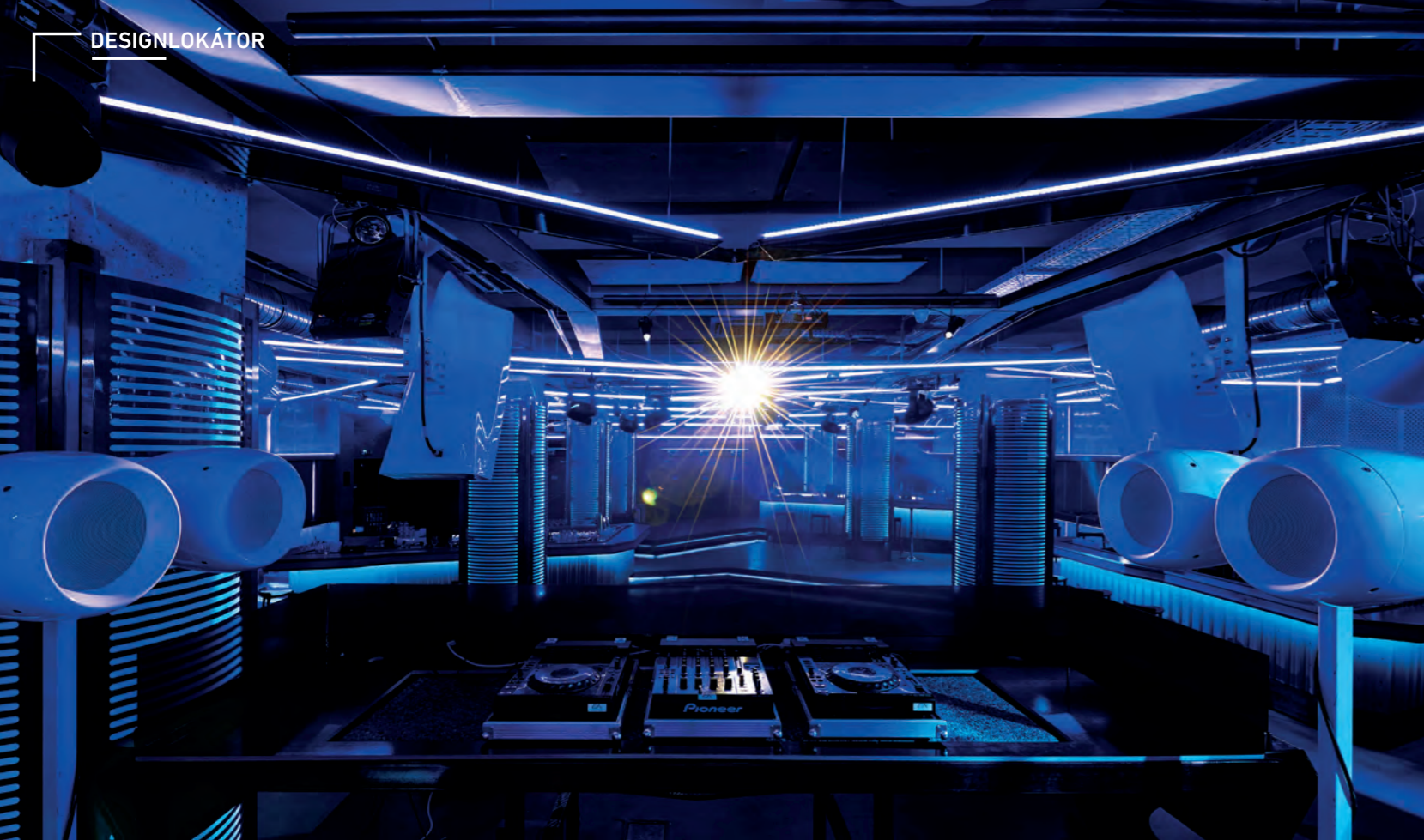
A HELY, AMIT SZÉTFESZÍTENEK AZ AMPEREK

Akusztika és design a Teslában

Az 1934-ben üzembe helyezett belvárosi trafóházat az 1960-as évek végén kapcsolták le a hálózatról, eredeti funkciója megszűnt. A szép, modernista épületegyüttest 1987-ben nyilvánította műemlék jellegűvé az Országos Műemléki Felügyelőség, itt kapott helyet a hazai villamosenergia-ipar történetét bemutató Elektrotechnikai Múzeum. Tavalyelőtt a kihasznál-

Neheztette a munkát, hogy igen szigorú előírásoknak kellett megfelelniük, folyamatosan egyeztettek a tűzoltósági és biztonságtechnikai szakértőkkel, akusztikusokkal, kivitelezőkkel. Izgalmas alaprajzzal, kétféle pozícióban elhelyezhető (térbe állítható, ill. a fal mellé húzható) mobil bárpultokkal, flipperhez hasonló elrendezéssel keltették fel a megbízók érdeklődését. A bejárati hangszigetelt E-zsilipen át a magasabb dobogókra érzékelik a max. 700 fős

A táncpult a DJ-pult felől nézve. Hangtechnika európai színvonalon

közönség, a DJ-pult a tér legmélyebb részébe került. A pult két oldalról megkerülhető, a hátsó traktus a vizesblokkok helye.

Kemény, ipusztériális belső, natúr/szinterezett, részben perforált fémlamezcek, mennyezeti cikkcakk-elemek, gépészeti csövek és különleges fénytechnika gondoskodik a zene és lát-

vány tökéletes összhangjáról. Az összesen kb. 2000 m-es színváltós RGB LED-sor olyan jól bevált, hogy szinte fölöslegessé teszi a robotlámpákat. A laptopról, vezeték nélkül irányítható fények a zenéhez igazíthatók. A belsőépítészeti elemek egyben az akusztikai tervezés eszközei is: a hangelnyelő, ill. -visszaverő leme-

zek benntartják és optimálisan terelik a hangokat, így 100 dB alatt is ugyanaz a hanghatás érhető el, mint máshol jóval hangosabban. Nem csoda, hogy a közönség lelkes: a 750 m² bruttó összterületű Tesla hangban, külsőségeiben és a szolgáltatások terén egyaránt megcélozta a magasfeszültséget.

„Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel.” A fények és a tükröződés ismeretlen dimenzióba repítenek

A

TESLA

generálkivitelezője az

Art 'N Bau
az építés művészete

BORSZNOBOK KÍMÉLJENEK

*A Bortársaság
új közösségi tere*

Szöveg **CHILEMBU KRISZTINA**
Belsőépítész **DÉKÁNY TIBOR, HATVANI ÁDÁM**
(SPORAARCHITECTS)
Fotó **DANYI BALÁZS**

Egyszerűen csak „Terem”-nek hívják a Bortársaság Vécsey utcai üzletének felső szintjén kialakított közösségi teret, ami megbeszélések, találkozók és március vége óta kötetlen boros tanfolyamok, kóstolók helyszíne. A cél az volt, hogy földszinti üzleti és a raktári részből létrehozott emeleti terek – a kereskedelmi és a közösségi, oktatási funkció – lazán kapcsolódjanak egymáshoz.

Dékán Tibor és Hatvani Ádám maximálisan kihasználták a 2010-ig könyvesboltként működő, 19. századi épület korából adódó lehetőségeket. Az inspirációt Manhattan újjáélesztett, téglaházairól, macskaköves utcáiról híres egykori vágóhíd-negyede, a Meatpacking District indusztriális üzletbelsői adták - s ha a sporaarchitects korábbi munkái felől tekintünk erre a projektre, akkor előzményként

Az eredeti, helyenként fehérre vakolt téglafalak, a fafelületek és a vaskonstrukciók enyhe szigorát meleg színek törik meg

Az épület korábbi életéből származó „Mezőgazdasági könyvesbolt” neonfelirat egykori betűi a mennyezeten lámpaként funkcionálnak és hosszabb szavakat adnak ki. A háttérben a Miele beépíthető sütője - Pureline design - nemesacél fronttal és CleanSteel felülettel

Az acélgerendák szintén egy korábbi korszak tanúi

megemlíthetjük az Espresso Embassy belső terét is. A borbárokra és tucatkávézókra jellemző kissé rideg, minimalista irány helyett fegyelmesebb, ugyanakkor nyitottságot közvetítő, barátságos teret hoztak létre, ahol fesztelgés, az ízjegyek és lecsengések elemzése nélkül lehet elmélyülni a borok világában. Az eredeti, helyenként fehérre vakolt téglafalak, a fafelületek és a vaskonstrukciók enyhe szigorát meleg színek – sárga és piros székek, csokoládébarna kanapé – törik meg.

Aki először jár itt, garantált, hogy a plafont nézi egy darabig, az épület korábbi életéből származó „Mezőgazdasági könyvesbolt” neonfelirat egykori betűi ugyanis lámpaként funkcionálnak a mennyezeten, és egy hosszabb szót alkotnak, amit nem könnyű elolvasni. Ráadásul több megfejtés is létezik, szándékosan. Az öntöttvas radiátorok és az acélgerendák szintén egy korábbi korszak tanúi, a konyha vaspultja pedig összeolvad a földszintre vezető lépcsővel, hangsúlyozva a folytonosságot és a terek, funkciók közötti átjárhatóságot. A bor és a borospalack, mint dizájnelem ugyanakkor tiltólistára került – ebben az első pillanattól fogva tökéletes volt az egyetértés a megrendelők és a tervezők között.

Design for life.

A Miele új beépíthető konyhai készülékei

Tökéletes variálhatóság, prémiumminőség, sajátos kezelőpanel és sokféle kényelmi funkció – ez jellemzi a Miele új beépíthető készülékeit. Bármilyen kombinációban válogatja össze a gépeket, azok mindig harmonizálnak az Ön egyedi életstílusával.

Mi ezt nevezzük Design for life-nak.

Ismerje meg személyesen a design új világát bemutatótermünkben vagy a Miele szakkereskedőknél. Tegye meg az első lépést a www.miele.hu weboldal interaktív Design for life tervezőprogramjával.

Miele Bemutatóterem: 1022 Budapest, Alsó Törökútvész út 2.
Tel.: (+36 1) 880 6450, Fax: (+36 1) 880 6402, e-mail: info@miele.hu

Miele
IMMER BETTER

BUTTERFLY TÉRELVÁLASZTÓ BRUNNER

Forgalmazó: do work!
www.dowork.hu

↑01

Napjaink irodai trendje az egybenytott, transzparens, a csapatmunkát elősegítő téralakítás, noha sok esetben (elmélyült munkavégzéshez, megbeszélésekhez) jól jön egy-egy csendesebb szeglet, a *Brunner* megoldása egyedi, organikus vonalvezetésével és fiatalos színvariációival emelkedik ki ezek közül.

Design: jehs+laub

Funkció: mobil térelválasztó

Anyag: acél vázszerkezet, szövetborítás

Ár: 462 300 Ft-tól

GABOO FALIKAR

Gyártó: DELTA LIGHT
Forgalmazó: be light!
www.belight.hu

↑04

A LED-es *GABOO* falikar formája ütős - egy lyugatott gömbről van szó, ami már önmagában is látványos, bekapcsolt állapotban pedig izgalmas effektusokat eredményez a testből kilépő fény. Fali és függesztett verzióban debütált, a fali típus fehérben, a függesztett fehérben és feketében érhető el.

Funkció: oldalfali lámpatest

Anyag: alumínium

Ár: 144 730 Ft

A lámpatest beépített LED-fényforrást tartalmaz.
Energiaosztály: A, A+, A++

AXOR UNIVERSAL

Forgalmazó: Hansgrohe Kft.
www.hansgrohe.hu

↑02

Az *Axor Universal* kiegészítők kiváló minőségű elemei rendkívül rugalmasan illeszkednek a különböző *Axor* kollekciókhoz és egymáshoz is. Így egyetlen elem használható törölközőtartóként, kapaszkodóként, vagy polc alapjául alkalmazva funkcionálhat további kiegészítők – pl. fogmosópohár vagy szappantartó – felfogatásához. Ön dönt!

Design: Antonio Citterio

Funkció: fürdőszobai kiegészítő

Anyag: réz öntvény

Ár: 49 640 Ft

↑05

AXOR CITTERIO E 3-LYUKÚ MOSDÓCSAPTELEP DEKORLAPPAL

Forgalmazó: Hansgrohe Kft.
www.hansgrohe.hu

Az *Axor Citterio E* kollekció modern funkcionális tással ötvözi a klasszikus hatást. A formatervet precíz kialakítású, lágy formákba átmenő felületek és élék jellemzik – mindez az időtálló, kiváló minőség és a finom elegancia kifejeződése. A víz mindennapi használata ünnepélyes és valami egészen különlegessé válik. Tapasztalja meg a termékek kiváló funkcionálisát és intuitív kezelését! Az *Axor Citterio E* kollekcióval felszerelt fürdőszobáját izléses kiegészítőkkel teheti teljessé az *Axor Universal* széles választékával, amelyeket szintén Antonio Citterio tervezett.

Design: Antonio Citterio

Funkció: mosdócsaptelep

Anyag: réz öntvény

Ár: 182 210 Ft

DRESS BÁRSZÉK BRUNNER

Forgalmazó: do work!
www.dowork.hu

↑03

A *Dress* tökéletes példa arra hogyan lehet a formát és a funkciót összhangba hozni. Olyan helyeken, ahol akár hosszabb időt is eltöltünk bárszéken ülve (irodában, recepció terében, kávézóban), kiemelten fontos az ergonómia, a kényelem. A *Brunner* bárszékének magassága szekvenciálisan állítható, akár ülökének is használhatjuk, ülőfelülete pedig párnázott. Úgyesen megoldották a tervezők azt is, hogy az oldalsó szövet hossza minden esetben az aktuálisan beállított magassághoz igazodjon.

Design: osko+deichmann

Funkció: bárszék

Anyag: fém vázszerkezet, polikarbonát, szövet

Ár: 178 340 Ft-tól

COOL FALIKAR

Gyártó: SIMES
Forgalmazó: be light!
www.belight.hu

↑06

Letisztult, elegáns design kombinálva a legújabb LED-technológiával. A minimál lámpatest mint design-objekt önmagában is ütős (a felső részből kilépő fény világító négyzetet formáz a lámpatest belsejében), az oldalfalon pedig kelleme diffúz fényt ad. A drivert a lámpatest alsó részében helyezték el, ami megkönnyíti az installációt.

Funkció: kültéri falikar

Anyag: alumínium, üveg

Ár: 92 630 Ft

A lámpatest beépített LED-fényforrást tartalmaz.
Energiaosztály: A, A+, A++

ABLAK, AJTÓ, ÁRNYÉKOLÁS
JOSKO FENSTER&TÜREN KÉPVEISELET
SOFA PROJEKT KFT.
1138 Budapest, Népfürdő utca 3/a.
TEL.: (+36-30) 430 8064
WEB: www.joskoszalon.hu
58. old.

ABLAK- ÉS BEJÁRATIAJTÓ-GYÁRTÁS ÉS FORGALMAZÁS
INTERNORM ABLAK KFT.
2040 Budaörs, Nyugati u. 10300/13.
TEL.: (36-23) 920 100
E-MAIL: internorm@internorm.hu
WEB: www.internorm.hu
28-30. old.

REHAU KFT.
2051 Biatorbágy, Rozália park 9.
TEL.: (+36-23) 530 700
E-MAIL: budapest@rehau.com
WEB: www.rehau.hu
38-39. old.

T-T ABLAK KFT.
7400 Kaposvár, Irányi D. u. 10.
TEL./FAX: (+36-82) 411 114
E-MAIL: kaposvar@ttablak.hu
WEB: www.ttablak.hu

7631 Pécs, Közraktár u. 4-6.
TEL.: (+36-72) 511 178
E-MAIL: pecs@ttablak.hu
WEB: www.ttablak.hu
38-39. old.

ALUMÍNÍUM SZERKEZETGYÁRTÁS
ROLLA INVEST ZRT.
2310 Szigetszentmiklós, Petőfi Sándor u. 137.
TEL.: (+36-24) 887 250
FAX: (+36-24) 887 251
E-MAIL: rolla@rolla.hu
WEB: www.rolla.hu
42. old.

BELTÉRI ÜVEGFALAK
GMB STÜDIO KFT
1138 Budapest, Váci út 168/F
TEL.: (+36-1) 270 9072
FAX: (+36-1) 270 9073
E-MAIL: info@gmb.hu
WEB: www.gmb.hu
52. old.

BURKOLATOK
FUNDERMAX GMBH ST. VEIT / GLAN
Klagenfurt Strasse 87-89, A-9300 St. Veit/Glan
TEL.: (+43-0-5) 94940
FAX: (+43-0-5) 9494 4200
E-MAIL: office@fundermax.at
WEB: www.fundermax.at
53. old.

BÚTOR
VITRA BÚTOROK MAGYARORSZÁGI
FORGALMAZÓJA – DO WORK KFT.
1025 Budapest, Szépvölgyi út 146.
TEL.: (+36-1) 489 3860
MOBIL: (+36-30) 248 2342
FAX: (+36-1) 212 8339
E-MAIL: dowork@dowork.hu
WEB: www.dowork.hu
63. old., Trafik

BÚTORKERESKEDELEM
CODE SHOWROOM
1061 Budapest, Nagymező utca 9.
TEL.: (+36-1) 267 0312
WEB: www.code-decode.hu
83. old.

INGATLAN BÉRBEADÁS, ÜZEMELTETÉS ÉS VAGYONKEZELÉS.
PROJEKTMENEDZSMENT
CONVERGENCE
1062 Budapest, Teréz krt. 55-57. B/0.
TEL.: (+36-1) 225 0912
FAX: (+36-1) 375 0445
E-MAIL: office@convergen-ce.com
WEB: www.convergen-ce.com
48. old.

ÉPÍTŐANYAGOK NAGYKERESKEDELME
STO ÉPÍTŐANYAG KFT.
2330 Dunaharaszti, Jedlik Ányos u. 17
TEL.: (+36-24) 510 210
FAX: (+36-24) 490 770
E-MAIL: info.hu@sto.com
WEB: www.sto.hu
40. old.

FESTÉKGYÁRTÁS
TRILAK FESTÉKGYÁRTÓ KFT.
1238 Budapest, Grassalkovich u. 4.
TEL.: (+36-1) 421 6100
FAX: (+36-1) 421 6273
E-MAIL: trilak@trilak.hu
WEB: www.trilak.hu
83. old.

GENERÁLKIVITELEZÉS, BONYOLÍTÁS
FIT-OUT INTERNATIONAL KFT.
1038 Budapest, Révész utca 25.
TEL.: (+36-1) 705 8773
FAX: (+36-1) 705 8776
E-MAIL: info@fitout.hu
WEB: www.fitout.hu
1. old.

GÉPJÁRMŰ-KERESKEDELEM
PORSCHÉ HUNGÁRIA KERESKEDELMI KFT.
1139 Budapest, Fáy utca 27.
WEB: www.pohu.hu, www.audi.hu
B4

HÁZTARTÁSI KÉSZLEKEK
MIELE KFT.
1022 Budapest, Alsó Törökvesz út 2.
TEL.: (+36-1) 880 6400
FAX: (+36-1) 880 6402
E-MAIL: info@miele.hu
WEB: www.miele.hu
117. old.

HOMLOKZATI NYÍLÁSZÁRÓK GYÁRTÁSA ÉS ÉRTÉKESÍTÉSE
JANKÓ FAIPARI ÉS KERESKEDELMI KFT.
7900 Szigetvár, Damjanich utca 6.
TEL.: (+36-30) 561 2841
FAX: (+36-73) 510 286
E-MAIL: jankopeter@jankokft.hu
WEB: www.jankokft.hu
59. old.

HULLADÉKHASZNOSÍTÁS
KGF HUNGÁRY KFT.
3070 Bátanytereny, Bátanyterenyi Ipari Park, Hrsz. 941/12
TEL.: (36-32) 418 362
E-MAIL: ferenc.kokas@kgfpirolizis.hu
59. old.

INGATLAN BÉRBEADÁS, ÜZEMELTETÉS ÉS VAGYONKEZELÉS.
TOKAJ HOTEL-INVEST KFT.
2045 Törökbalint, Tópark u. 1/a.
TEL.: (+06-23) 532 660
TELEFAX: (+06-23) 532 661
E-MAIL: marketing@maxcity.hu
WEB: www.maxcity.hu
41. old.

INGATLANFEJLESZTÉS, ÜZEMELTETÉS ÉS VAGYONKEZELÉS.
PROJEKTMENEDZSMENT
CONVERGENCE
1062 Budapest, Teréz krt. 55-57. B/0.
TEL.: (+36-1) 225 0912
FAX: (+36-1) 375 0445
E-MAIL: office@convergen-ce.com
WEB: www.convergen-ce.com
48. old.

IRODA-ÉS DESIGN BÚTOR FORGALMAZÁS
KINNARPS HUNGÁRY KFT.
1133 Budapest, Váci út 92.
TEL.: (+36-1) 237 1251
FAX: (36-1) 237 1250
E-MAIL: diana.sebestyen@kinnarps.hu
WEB: www.kinnarps.hu
57. old.

MÉRNÖKI TEVÉKENYSÉG, MŰSZAKI TANÁCSADÁS 7112/08
GEO CONCEPT KFT.
1033 Budapest Vajda János u.11
TEL.: (+06-1) 244 8020
FAX: (+06-1) 244 8021
E-MAIL: info@geoconcept.hu
WEB: www.geoconcept.hu
41. old.

SZANITEREK, FÜRDŐSZOBA-FELSZERELÉSEK
HANSGRÖHE KFT.
1139 Budapest, Forgách utca 11-13.
TEL.: (+36-1) 236 9090
FAX: (+36-1) 236 9098
E-MAIL: info@hansgrohe.hu
WEB: www.hansgrohe.hu
98-104. old., Trafik

SZERKEZETÉPÍTÉS
MORATUS SZERKEZETÉPÍTŐ KFT.
1037 Budapest, Bojtár u. 53.
TEL.: (+36-1) 883-0240
FAX: (+36-1) 204-3786
E-MAIL: info@moratus.hu
WEB: www.moratus.hu
58. old.

TELEKOMMUNIKÁCIÓ
VODAFONE MAGYARORSZÁG ZRT.
1096 Budapest, Lechner Ödön fasor 6.
WEB: www.vodafone.hu
B2

TERVEZÉS, KIVITELEZÉS, LEBONYOLÍTÁS
ART 'N BAU BERUHÁZÓ ÉS KIVITELEZŐ KFT.
8000 Székesfehérvár, Széchenyi u 92.
TEL.: (+36-20) 435 9640, (+36-20) 961 3981
E-MAIL: artnbau@gmail.com
WEB: www.artnbau.hu
113. old.

TETŐ- ÉS HOMLOKZATBURKOLATOK
PREFA HUNGÁRIA KFT.
2040 Budaörs, Gyár u. 2., Budaörsi Ipari Park
TEL.: (+36-30) 686 6786
E-MAIL: office.hu@prefa.com
WEB: www.prefa.hu
93. old.

VILÁGÍTÁSTECHNIKA
DELTA LIGHT, SIMES TERMÉKEK MAGYARORSZÁGI
FORGALMAZÓJA – BE LIGHT KFT.
1025 Budapest, Szépvölgyi út 146.
TEL.: (+36-1) 438 0748
FAX: (+36-1) 325 6266
E-MAIL: belight@belight.hu
WEB: www.belight.hu
2. old., 105. old., B3, Trafik

OCTOGON ONLINE
WEB: www.octogon.hu

ÉPÍTÉS-FÓRUM
WEB: www.epiteszforum.hu

Következő lapszámunk tartalmából

2009-ben döntöttek róla, majd 2010-ben meghívásos pályázat után tájékoztatta a helyi önkormányzat a közvéleményt arról, hogy a Kossuth-díjas Bán Ferenc 1979-82 között megépült nyíregyházi Művelődési Házát – utóbb *Váci Mihály Kulturális Központot* –, mely a japán metabolizmus jegyeit mutatja, s immár a város jelképévé vált, rekonstrukció keretében, egy színházzal kibővülve újítják fel (Dévényi Sándor, Kertai László és Bán Ferenc tervezői részvételével). 2013-ban új irányt vett a felújítás, kibővült a terv, új funkciókat kapott az épület, és a beruházás révén, a belváros szívében egy kulturális piac-tér (AGÓRA) jött létre.

Latin-Amerika filmtermésének legfontosabb archívuma, a Mexikóvárosban található *Cineteca Nacional* végre új épületet kapott. 1982-ben az intézmény épületkomplexuma egy tűzvész során elpusztult (az gyűjteményt sikerült kimenteni), így hosszú évtizedekre ideiglenes helyszíneken működött az archívum. 2014-ben, úgy kétévi kivitelezés után átadták a Rojkind Arquitectos iroda által tervezett, közel 50 ezer m² összterületű, gyűjteményi részlegeket, múzeumot, vetítőtermet, irodákat, előadótermet, könyvtárat és vendéglátó-ipari egységeket tartalmazó épületegyüttest.

Idén március 10-14. között jelentkezett a frankfurti ISH, avagy a fürdő-, épület-, energia és klimatechnika, valamint a megújuló energiák nemzetközi szakvására. Európa egyik legnagyobb szakkiállítását két évente rendezik, mind újabb futurológiai előrejelzésekkel - összhangban az adott év témájával. A mostani fókuszában a kényelem és a legújabb technológiák (Comfort meets Technology) találkozása állt.

A jó világítás az építészet része.
Ergonomikus, környezettudatos és
az embert helyezi a középpontba.
Értéket teremt.

Világítástechnikai tervezés
Látványtervek készítése
Világításvezérlés és programozás
Világítótest értékesítés

Audi
A haladás technikája

A fényszóró, amely előre gondolkodik.

Új Audi Q7 választható Matrix LED
fényszórókkal. Haladni csak úgy lehet,
ha sosem állunk meg.

Kombinált üzemanyag-fogyasztás: 8,3-5,7 l/100km;
kombinált széndioxid-kibocsátás: 193-149 g/km.